

309024

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జనవరి నెల 26 వ తేది శుక్ర వారము

No. 249

సంపుటము. 3

న శ నా మ సం వ త్స ర మా ఘ మా స శు క్ల తృ తీ య 3.

రచయిత ౨౪౯

ఆంధ్రమైన 1917 క్యాలండరు

సందర్శన నూతన సంవత్సరపు క్యాలండరు.

జనవరి 31-తేది లోపు నొక సారిగ నాలుగు రూ॥ల విలువగల మామందుల గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

పోస్టుఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఒక క్యాలండరు వెల వి. పి. సహా 0-4-0, 2-కి 0-7-0, 8-కి 0-9-0, 6-కి 1-0-0, 12-కి 1-12-0.

యాద్యములన క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రింపబడినవి. దరఖాస్తులకు వెంటనే పంపుకొనవలయును.

తామరతైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీతైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము

ఉక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-0-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేకచోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్పితమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరశాస్త్రమున దృఢగాత్రమును ఆయుర్విద్వద్విని ఇష్టించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నింపబడును. పోస్టు చార్జియు మేమే భరించిపంపెదము. వెంటనే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, అలంకరిత హిందూధారణం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఉచితము!

ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటలన మానవ గడియారమును 8 చేయబడుటకు సేర్పకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేషవజీ, 183, 20, చినబజారుకోడ్, మదరాసు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన

“ఆంధ్ర శిగరెట్టు”

615

(కోడిపుంజు మార్కు గలది)

ఈశిగరెట్టు ఆంధ్రరాష్ట్రమున వెరిగిన మేలైన పొగాకుచే ఆంధ్రులగు మావలన తయారుచేయబడి, అనేకులచే మెప్పించబడినది; కాన వీనిని ఆంధ్ర రాష్ట్రములగు మిరందరు అభిమానించి, ఉపయోగపరచి గుణాగుణముల నరసి, మీ స్నేహితులకును పరిచితులకును చెల్లువార్చి తులు. ఈ క్రింది ఆద్రస్సుకు వ్రాసిన విషయములు తెలియనగును.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున ప్రతి ముఖ్యపట్టణమునందును ఏజంట్లు కావలెను.

యూనివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,

6, జనరల్ ఫీటర్సరోడ్, మాంటూరోడ్ పోస్టు, మదరాసు.

బరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

రెండు భాగములు వెల రూ. 1. పోస్ట్ జిప్రత్యేకం మొదటి భాగ మిదిగట్టి తీసినవారికి 2 వ భా. 0-8-0. ప్రస్తుత మైరోపాఖండమునందు జర్నల్, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ లొక ప్రక్కను, (వెంచి, రష్యా, టిబీట్, ఇంతి వారు మఱియొక్క ప్రక్కను మూగి యుద్ధముచేయు సంగతి వివరముగా తెలుపబడియున్నది.

రెండవ భాగమునందు బెల్జియం, ఫ్రాన్సు, రష్యా రంగములందు జరిగిన సాహసకార్యములు, యుద్ధములు, యాక్రమములు, వైద్యవిషయములు, యుద్ధ దీర్ఘకావ్యములు మొదలగు మనోహరవిషయములు గలవు. మొదటి రెండు భాగములందు చాయాపటములు చూచుట కింపైయుండును. ప్రతివారును ఈ రెండు భాగములు చదివి ఆనందించుదురని మా యాశయము.

మొదటి భాగము 0-8-0 రెండవ భాగము 0-12-0 చిరునామా:- సుప్రీయరు వాచ్ కంపెనీ, (536) పోస్టుబాక్సు నెంబరు 167, మదరాసు.

మదరాసు అండు సదరక్
మహారాటా రెయిల్వే కంపెని

లి మి టె డు.

ఇకాకార్వో రేటెన్సు ఇక ఇంగ్లండు

నో టీ సు.

కయాగీకులను తీసికొనిపోవు బండ్ల మార్పులు.

1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మొదటి తేది నుండియు ఈ రెయిలునూగముయొక్క కాలనిర్ణయ పట్టి మార్పు చేయబడును. ఈ క్రింది రెయిల్వే కాలపు మార్పులను ముఖ్యముగ గమనించ వలసి యుండును.

మిఠున గృహజి.

పూనా అప్ మెయిలు రెయిలు బెంగళూరు 21 గంటలకు బయలుదేరి పూనా 6 గా. 15. ని. చేరును.

పూనా అప్ ప్యాసంజరు రెయిలు బెంగళూరు 7 గంటలకు వదలి 21 గంటల 20 నిమిషములకు పూనాకు చేరును.

పూనా డౌన్ మెయిలు రెయిలు 20 గం. 15. ని. పూనానుండి బయలుదేరి 6 గం. 20 ని. బెంగళూరు చేరును.

పూనాటవుక్ ఎక్స్ ప్రెసు రెయిలు 7 గంటలకు పూనానుండి బయలుదేరి 19 గం. 43 ని. బెంగళూరునకు చేరును.

అప్ మెయిలు 14 గంటలకు బయలుదేరి మయిసూరునకు 18 గం. 30 ని. బెంగళూరునకు చేరును.

అప్ ప్యాసంజరు రెయిలు 21 గంటల 30 నిమిషములకు మయిసూరు నుండి బయలుదేరి 6 గంటల 5 నిమిషములకు బెంగళూరునకు చేరును.

డవుక్ మెయిలు 7 గంటల 20 నిమిషములకు బెంగళూరును వదలి 11 గంటల 56 నిమిషములకు మయిసూరు చేరును.

డవుక్ ప్రయాణీకులబండి 21 గంటల 30 నిమిషములకు బెంగళూరు వదలి 6 గంటలకు మయిసూరు చేరును.

డవుక్ బెంగళూరు మెయిలు రెయిలు 21 గంటల 30 నిమిషములకు గుంతకల్లు వదలి బెంగళూరునకు 9 గంటలకు చేరును.

అప్ బెంగళూరు మెయిలు రెయిలు 19 గంటల 15 నిమిషములకు బెంగళూరువదలి 6 గంటల 40 నిమిషములకు గుంతకల్లు చేరును.

విశేష విషయములకు కొద్ది రోజులలోనే ప్రతిష్టేషనులోను ప్రకటింపబడనున్న కాలనిర్ణయ పట్టికలను చూడుడు.

గమనింపు:— ఈ క్రిందితై నులలో ఒక రెయిలు రద్దు చేయబడును.

- పూనా-కోరగాక్;
- మిరాట్-బెంగాల్;
- హుబ్లీ-హావో;
- బెంగళూరు-మైసూరు;
- బెంగళూరు-ధర్మవరము;
- హుబ్లీ-బెంగాల్;
- సరిసా రావుపేట-బెజవాడ;
- పాకాల-గూడూరు.

తైల్ల సంఖ్య తగ్గింపబడినందున మొదటి, రెండవ తరగతులలో స్థలము చాల స్వల్పముగ నుండును గాన; ప్రయాణీకులు ముందుగా టికెట్లను కొని తమ స్థలమును యిచ్చు చేసికొనుట నుంచి. ఎక్కువ బండ్లను ప్రతిరైలుకు వేయుట కు సరైన మగుటచేత ఇందుమూలమున నిల్లు హెచ్చరిక చేయవలసి వచ్చినది.

ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి భాష్యము.

అనంతపురమునుండి వచ్చిది మూల్యనారాయణశాస్త్రి గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

తైల్లీ కతోనోక వ్యాసమున గడచిన నవంబరు నెలలో నాంధ్ర దినపత్రికకును, కృష్ణాపత్రికకును బంపియుంటిని. దాని పైడి నెంబరు 16 తేది కృష్ణాపత్రికలో వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారికి వ్యాసమున “ఆంధ్ర శబ్దానుశాసనము” అను క్షి కతోనోక ప్రకటించిరి. అందు

“మున్ను శేండ్లనుండి యజ్ఞాతవాసమున నున్న బాల పుస్తలి యాంధ్రశబ్ద చింతామణి వ్యాఖ్యానమును. దాము (కొత్తగ నేడు కనుగొంటి మని వల్లాది మూల్యనారాయణ శాస్త్రిగారు పత్రికలోఁ బ్రచురించినారు. వారితోకుముందు మాచియుండక పోవచ్చునుగాని యాగంధ మజ్ఞాతవాస మునగాక బాహటముగఁ బ్రాచ్య లిఖిత పుస్తకశాలలోనే యున్నది. పరిశ్చేదాంతములందు దుర్బుప్రసాదలనో దేవీ స్తుతి పద్యములందును ..... ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి భారతీక గ్రంథము నన్నయ రచించినదిగ నేనాటికిని నిరూపింప సాధ్యపడదు”

అని కొన్ని వాక్యము లున్నవి. ఇది చూచిన పిదప నిజ ముగ మాకు దొరకిన ప్రతిని బోలిన ప్రతి ప్రాచ్య లిఖిత పుస్తక శాలలోఁగలదేమో యని నామిత్రు నొకని నచటకుఁ బంపి యందలి యవతాతీకయఁబరిశ్చేదాంతములయందలి పద్యగద్య ములను వ్రాయించి తెప్పించితిని. నేను మాకు దొరకిన ప్రతి లోని యవతాతీక పద్య గద్యములను గొన్నిటిని దొలబ నాంధ్రపత్రికాదలలోనే ప్రకటించితిని. ప్రభాకర శాస్త్రి గారు చెప్పిన ప్రతి కాగితము ల ప్రతియఁట! అది యొకటియే ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకశాలలో లభించినదట. ఇంకొకటియందే యున్నదని వారు చెప్పెదరేమో! కాని నామిత్రుండు చూచిన యాయొక్క ప్రతిలోని యవతాతీకాదులను నేను ప్రకటించిన యవతాతీక పద్యగద్యములకును సుబంధము లేదు. అందు “వాచా మాంధ్రమయీనాం యః ప్రవక్తా ప్రథమోభవేత్. ఆచార్యం తేం కపింద్రాదాం వందేవాగనుశాసనం” అని యొక స్లోకము మొదటఁ గలదు. ఈ స్లోకమే మా ప్రతిలో లేదు. మఱియు వారు చెప్పిన ప్రతిలో గ్రంథాదిని తైల్లీకము గాక యొక నాంధ్ర పద్యములే లేవు. మా ప్రతిలో గ్రంథప్రాప్తి కవంత శబ్దము, స్వప్రతిష్ఠ, వీనిని దెల్పు నే డెనిమిది యాంధ్ర పద్య గద్య ము లున్నవి. “ఇవి నే ను దొలబఁచి బ్రతికలోఁ బ్రకటింప తేజేమో? వారది చూడక పోవుటచే నదియే యిది యని వ్రాసినా” రని తలంత నున్న న మాప్రతి యవతాతీకలోని యొకటి రెండు పద్య గద్యము లను వారు చూచిన పత్రికయందే ప్రకటించితిని. మఱియు వారు చెప్పిన ప్రతిలోఁ బరిశ్చేదాంతములందుఁ బద్యములు గలవు. మాప్రతిలోఁ బరిశ్చేదాంతములందుఁ బద్యములే లేవు. ఇక బాలసరస్వతి పేరుమాత్రము రెంటియందును గలదు. గాని పరిశ్చేదాంత గద్యముల రీతి రెంటియందును వేరుగుచు న్నది పోలిండు. గ్రంథమందలి వ్యాఖ్యాన భాగము నదివడు

చున్నదేమో యని యూహింతున్న మున్ను నేను వ్రాసి నట్లు మాత్రముయొక్క ముఖ్యాంశమే సరిపడునుగాని తక్కిన వచన రచనయు తైలియు భిన్నములే. ఇట్లుండఁ బ్రాచ్య లిఖిత పుస్తక శాలలోని ప్రతి నేను జూచి యుండున మాట సత్యమే కాని యవతాతీకను పద్య గద్యములను గ్రంథరచనమును, తైలిని బట్టి చూడఁగ దానితో నెంతమాత్రమును బోలిక లేని నేటికి గ్రంథము మాకు దొరకియుండ నిది మున్ను శేండ్లనుండి యజ్ఞాతవాసమునఁ బడియున్నదని మే మనుట కా తేపణ మేమి?

ఇక బాలసరస్వతి వ్యాఖ్యాత యయినట్లు రెండు ప్రతులయందును గలదు. రెండును నన్న యభిప్రాయమునకు వ్యాఖ్యానములే. కాని గ్రంథాగ్రంథము, పరిశ్చేదాంతభాగములు, గ్రంథరచనాదులు, శిష్యంశయముగ నత్యంతభిన్నములు. నిజముగ బాలసరస్వతిరచించిన వ్యాఖ్యానము. ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకశాలలోనిదో లేక మాకు దొరకినదో తరువాత లోకమే నిర్ణయింపగలదు. మాకు దొరకిన భాష్యము వీరు చెప్పినవిగవ గూడఁన భూమ్యమే యగుచున్నది. ఇట్టియేదో నిది యపూర్వ మని నేను వ్రాసిన మాటయందు బ్రమాదమేమిగలదో యూహింపరాదు. ఒక వేళ మాకు దొరకిన ప్రతినిబోలిన ప్రతియందు గూడ నెంతయిన నుండవచ్చును. అట్లున్నది లోకమునకు దెలియని యెద, మే మెఱుంగనియెద మాత్రముగ లభించినదను నుత్సాహముతో నిది మున్ను శేండ్లనుండి యజ్ఞాతవాసమున నున్నదని చెప్పినమాట సత్యమే. వారిపు డుదాహరించిన ప్రతి మామాటకు వరుద్దము గాక యవతాతీకలగుటయు మా కానందకరమే. అము ద్రితవయఁ ప్రాచీన హాకవికృతి లభించిన దనెడి యుత్సాహమే నేనా విషయమును బ్రతికలలోఁ బ్రకటించుటకుఁ గారణముగాని, యిది యింకెందును నుండఁగూడదని కాని యెవరికిని లభింపఁగూడదని కాని యెంద యింనున్నది బాలసరస్వతి రచించినది గాదని చెప్పుటకుఁ గాని నాకుదముంచిన ఈ నూయ కారణముగాదని నిశ్చయ ముగఁ జెప్పఁగలను. ఏవిధి నైనను బ్రాచీనలవాట్ల లభ్యతతోఁ మాములై యాంధ్ర లోకమున కానంద మొసంగుఁ గాకయని యే నాకోరిక.

ఈ గ్రంథమును రాళ్లపల్లి గోపాలకృష్ణ శర్మగారు నేనును సంపాదించుటచేతను, దీనింగూర్చి మా యిరువుర పేరులతో నొకవిపులవ్యాసము మొన్న నెదలిన యాంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు పత్రికలో ముద్రిత మగుటచేతను మేము, మాకునుచువ్రాసితిని.

ఇక శాస్త్రిగారు “ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి భారతీ కర్త యగు నన్నయ రచించినదని నిరూపింప నేనాటికిని సాధ్యపడదు” అని వ్రాసిన సిద్ధాంతమును గూర్చి యొకమాట విన్నవించవలసి యున్నది.

మాకు దొరకిన ప్రమాణములను బట్టి మాయూహాకమ గుణముగఁ జింతామణి భారతీకర్త నన్నయశర్మారకుడే రచి యించెనని యొక వ్యాసము పరిమత్తుపత్రికలోఁబ్రకటించితిమి. శాస్త్రిగారు తమకు దొరకిన సాధనములనుబట్టి యా నన్నయ రచియింపలేదని వేఱు నిరూపింపవచ్చును. ఇం దాతేపమేమి? ఎట్లయిన సత్యము బయల్పడ వలయుననియో. మా యభిప్రా యము గాని మే మన్నమాటయే కావలయునని పట్టుదల పూనుట మా యభిప్రాయము గాదు.

ప సిద్ధిజేందినకలము చేకధర

నైన్సరు కంపెనివారి

‘మర్క-నయిలు’

ఫాంటెను పేనా

రు 2-8-0

మా త్రమే

రు 2-8-0

మా త్రమే

ధరమాత్రమే స్వల్పముగాని ఉపయోగమున ఘననయినది.

ప్రపంచములో ఫాంటెను పేనాలు చేయువారి లో గొప్పకంపెని వారివలన ఈకలము మొకొరకు ప్రత్యేకము తయారు చేయబడినది.

14 వన్న బంగారు పాళి

వేగముగ వ్రాయదగి యున్నది.

రు 2-8-0 మాత్రమే

నైన్సరు కంపెని లిమిటెడ్, మదరాసు.

WHITEAWAY'S

జనవరి 27వ తేది

శనివారము నాటికి

మంచి బేరములు.

విక్రయమునకు మంచి వస్తువులను

వింతగా తోచుకొని ఆమర్చి

యున్నాము. ఒకసారివచ్చి

తప్పక చూడవలయును.

సరియైన ధరలకు మంచి వస్తువు

లను చూడగలరు.

నె 18 రు. శ్రీలంక పనికొమ్మ గోధుమస్తా కొద్ది చెప్పలు. ఇంకైన చక్కని జత. మిడియం టో, క్యూబక్ మడిమలు, కుచ్చుల వైభాగము గలదు. 5, 6, 7 నైజాలు. కిమ్మతు రూ 9.14.

విక్రయము రూ 7-14

నె 19 రు. శ్రీలంక, మినమనలాడు ఆకుపర్ణ చిన్న మేకతోలు చెప్పలు. టోకేపులు, దిట్టమయిన కట్టు, చాలకాలము పుచ్చేయగల మడిమలు, పంజా 4 నైజాలు మాత్రము. కిమ్మతు రూ 16.8.

విక్రయము రూ 11-8

నె 20 రు. శ్రీలంక పేటెంటు వాకోవరు చెప్పలు. బూడిదరంగు కాన్వాసు వైభాగమున రిగుండీలు. శుభ్రమయిన చక్కని జత. 8½, 5½, 6½ నైజాలు. కిమ్మతు రూ 18.0.

విక్రయపు వెల రూ 10-8

నె 21 రు. శ్రీలంక తెల్లకాన్వాసు తెచ్చి ను ఆకుపర్ణ చెప్పలు. చంపులుగల రబ్బరు పాదములు. శుభ్రమయిన చక్కని జత 1, 2, 3, 6, 7, నైజాలు. కిమ్మతు రూ 8.15

విక్రయపు వెల రూ 3-8

నె 22 రు. శ్రీలంక వైట్ వేలు స్నానపుగది కాలువారనీయని చెప్పలు. చక్కని జత 1, 2, 3 నైజాలు. కిమ్మతు రూ 8.12

విక్రయపు వెల రూ 2-8

నె 23 రు. ఇంపరేటరు డర్బీ బూట్లు. మగవారి అదురునడకలకు పనికివచ్చే ప్రస్తుతపు రకములలోని మంచి జత. ఇదే బూటి గ్రామములలో విశేషముగ అమ్ముడు పోవుచున్నది. ఇంగ్లీషు చర్రముతో మడిమలు, పంజా, టోలు గలవు. 5, 5½, 6½, 9½, 10, 10½, 11 నైజాలు. కిమ్మతు రూ 21.8

విక్రయము రూ 19-8

నె 24 రు. మగవారి ఆల్బర్ట్ స్లిప్పర్లు. గోధుమ వస్త్ర కొండమేకతోలు వైభాగము. ఇంగ్లీషు తోలు పాదము. మిక్కిలి తేలిక జత. హాయియగు జత. పరిమాణములు 6, 7, 8, 11 రకములు వెల రూ 6-8

విక్రయపు వెల రూ 5-15

నె 25 రు. మగవారి గోధుమవస్త్ర మినుపుగల చిన్న మేకతోలుతో గూడిన ఆల్బర్ట్ స్లిప్పర్లు. వెడలు పయిన టోలు. దిట్టమయిన పంజా. మిక్కిలి నృదులమైన జత. కిమ్మతు వెల రూ 5-15

విక్రయము వెల రూ 4-15

నె 26 రు. శ్రీలంక టేక్ టెల్లో కేప్ వాకోవరు గిబ్బును చెప్పలు. అమెరికా రకము. క్యూబక్ మడిమలు. దిట్టమయినది. 2, 3½, 5 నైజాలు.

కిమ్మతు వెల రూ 21.0

విక్రయము రూ 12-15

నె 27 రు. 20 జతలు. "రెక్స్" మగవారి బ్లాకు బాక్సు కేపు ఆకుపర్ణ పూసు, పాయింట్ టేడ్ టో 5, 6, 10, 11 నైజాలు. జత 1-కి రూ 15-8

విక్రయపు వెల రూ 12-8

నె 28 రు. 30 జతలు. "రెక్స్" మగవారి బ్లాకు బాక్సు కేపు ఆకుపర్ణ చెప్పలు. మిడియం టోలు. కిమ్మతు 5, 6, 10, 11 నైజాలు.

కిమ్మతు వెల రూ 15.8

విక్రయపు వెల రూ 12-8

500 డజనులు పురుషులకు పట్టుకట్టిక డర్బీ ట్రైన్ అనేకవిధములు గలవి. సాదారణులవి రూ. 1. కిమ్మతుగల దాని అమ్మకపు ధర 10 అణాలు;

3 కి కరీదు రూ 1-12

150 డజనులు పురుషులకు వికాలమున కొనలుగల మృదువైన పాప్ ట్రైన్. అనేకవిధములగు చుక్కలు గలవి, సాదాది, అన్ని రంగులలోను గలవు. రూ. 1. కిమ్మతుగల దాని కిమ్మకపు ధర 10 అణాలు;

3-కి కిమ్మతు రూ 1-12

అనేకవిధములు గల మృదువైన (పురుషుల) డర్బీ కాలరులు; గీతలు, చుక్కలు, కంటికింపగు నితర ముద్రలు గలవి. ఒక్కొక్కటి 8 అణాలు కిమ్మతుగల దాని విక్రయవేలు 6 అణాలు; లేక 3-కి ఖరీదు రూ 1

పురుషులకు తగిన లాక్ హోడుకర్ చీపులు అను మణివి కట్టుబడినవి. చాలకాలము మనగలిగినవి. 19 అణల చదరముగలవి. డజనొక్కటికి రూ 2.15-0 అనలు కిమ్మతు. అమ్మకపు ఖరీదు 5-కి రూ 1

పురుషులకు, అయిన మెషీను మడుపు కట్టుగలిగిన తెల్లని చేతిరమాళ్లు 18 అణల చదరము గలవి. అనలుకిమ్మతు డజనొక్కటికి రూ 1.8-0;

అమ్మకము రూ 10-కి రూ 1

పురుషులకు నల్లని, పరామెట్టా ఇన్వర్సెస్, వాటర్ ప్రూఫ్ చొక్కాలు 2 మాత్రమే అనలు కిమ్మతు రూ 22.8-0; అమ్మకపు ధర 11-4

పురుషులకు స్వభాసేద్యముగ నుండు డాలు మేజోట్ల అన్ని నైజాలలోను గలవు. జత అనలు కిమ్మతు 14 అణాలు; ఇప్పటికియము 2 జతలు రూ 1

పురుషులకు నిలుపుగీతలు గలిగిన చక్కని నమోనా దూదిమేజోట్లు. అన్ని నైజాలలోను జత 1-కి 15 అణాలు; అమ్మకపు ధర 3 జతలు రూ 1-15

మంచి నమోనాలో గొప్పకపు ఉన్ని మేజోట్లు అనలు జత ధర రూ 1 ముం 1.8 వరకు ధరగలవి ఇప్పుడు రూ 1-4 మొదలు రూ 1-10

పురుషులకు మంచీరకపు వెల్లు, ప్లాస్టర్ బి యనులు పొట్టిచేతులు, ఎడట గుండీలుగలవి అన్ని నైజాలలోను గలవు. 1-కి 5-8-0 కిమ్మతుగలవి

ఇప్పటి ధర రూ 4-6

అనేక నమోనాలలో ఉతుకున కనుకూల మగు, పిల్లలకులయు నూట్లు అనలు కిమ్మతు నూటు 1-కి రూ 3-15-0 మొదలు 5-15-0 వరకు గలవి

ఇప్పటి ధర రూ 2-15 మొదలు రూ 4-8 వరకు జెస్టిరు, కేబ్రికులు, టిల్లీలు రకములలో అనేకరంగులలో పురుషులకు పనికివచ్చు నెగ్గిజేమర్లు అనలుకిమ్మతు 2-15-0 మొదలు 5-12-0 వరకు గలవి

ఇప్పటి ధర రూ 2-8 మొదలు రూ 4-15 వరకు 85 డజనులు: పురుషులకు ఐరిష్ లి నెస్ కాలర్లు, సింగిలు డబులు, ఫింగు మేపులలో చిన్న నెగ్గ నైజాలలో ఎత్తు యెక్కువ, తిమ్మలలో గలవు. మునుపటి ధర డజన్ రూ 6-8-0లు; నిలువలేకుండ చేయుటకై 4 కి ఖరీదు రూ 1

పురుషులు ధరించుకొనుటకు, స్వచ్ఛమయిన ఫ్లోస్ట్రీటర్లు, అనేక నైజాలలోగలవు. పొగవైనది. సామాన్య ప్రయోజనము గలవి. అనలు రూ 10-8-0 కిమ్మతుగలవి

ఇప్పటి ధర రూ 6-12

పురుషులకు తగిన మృదువైన డెల్టాటోపిలు 20, లోపట తెల్లనివట్టుబాగ్మంతు గలిగి సునోహరముగ నుండును. అనలుకిమ్మతు ఒక్కొక్కటి రూ 11-8-0 గలవి.

ఇప్పటి ధర రూ 5 మాత్రమే. ఇవి ఇప్పుడు ఆధుర్యం పొకవెను.

పురుషులకు నల్లని, ఆకుపచ్చని, మృదువైన డెల్టాటోపిలు అనలుధర 4-15-0 గలవి ఇప్పుడు రూ 3-8

పురుషులకు మోజాకై ధరించు వేస్తుకొట్టు వాషింగు వేస్తుకొట్టు, టిస్సు, హేలండు, లి నెయిల తో చేయుబడినవి. కొన్ని సాయంకాలపు నుట్టులు, వెల్లులనహా అనలు వెల 1-8-0 మొదలు, రూ 15-12-0 వరకు కిమ్మతు గలవి. నిలువలేకుండ చేయుటకయి ఇప్పటి ధర సగము కిమ్మతునకే 12 అణాలు మొదలు రూ 7-14 వరకు అమ్ముబడుచున్నవి.

8 ఆకుపచ్చ, నల్లనిరంగులలో మూలగీతలు గల ట్రీకు ఆటకొట్టు ఒక్కొక్కటి రూ 12-8-0 వెల గలవి ఇప్పుడు రూ 9-8 మాత్రమే

పురుషులకు కాటక్ ట్రీకు బాకెట్లు, ఉతు కునకు బాగుగ తాళునవి. పక్కారంగు గాగ్గం. అనలు కిమ్మతు 10-8-0 గలవి, ఇప్పుడు రూ 5-15

పురుషులకు ఉతుకుకు నూట్లు; సాదా, టిస్సు, గీతలుగలవి నల్లని, తెల్లని; కాటక్ బాకెట్లు, ప్రయిపులు వల్లెరా అనేకములు గలవు. అనలు 14-8-0 మొదలు రూ 22 వరకు ధరగల నూటు ఇప్పుడు రూ 11 మొదలు రూ 16 వరకు మాత్రమే.

6 జతలు, మంచీరకపు తెన్నులుగల ఓ నెనా గ్లాసులు లెడర్ కనుతోనహా 10-8-0 కిమ్మతుగలవి ఇప్పుడు రూ 9 మాత్రమే.

నికెలుకేసు, దంతపుడములు, నెకనులచేయి, అమెరికా లెవర్ నడక గలిగి సరియైన ట్రైముచాపుకు. గాగ్గరంటి గలిగిన 2000 జేము డెక్ వాచీలు ప్రతి 1-కి ఇప్పటిధర రూ 2-15 మాత్రము.

స్విస్ లెవర్ నడక గలిగినవియు అల్బామిన పు ఎనామెలు డయ్యలుగల నికెలుకేసు, నెకెడు హండు గలిగినట్టి 700 నైట్స్ రిక్లైటింగు వాచీ మునుపు 3-4-0లు, ఇప్పుడు రూ 2-15

స్విస్ లెవర్ నడక, నికెక్ కేసు, నెకంకు హండు కలిగిన తెల్ల ఎనామెలు డయ్యలు గలిగిన హా (టెంపెస్ వాచీ) ఇప్పుడు రూ 4-8 మాత్రమే.

క్రాత్తమాకారము గలిగిన చిన్న నైజా టెం పస్ వాచీ ధర రూ 4-15

అనేక మైన సాంపెలు వాచీలు, ట్రైపీసులు మిక్కిలి స్వచ్ఛమైన ధరకు విడిచిపెట్టుబడును.

మంచి ఆకారమును, నికెలులెవరుకు గల కాల్యాప్ ట్రైపీసు. సరియైన ట్రైముచాపుకు. నెగ్గ నైజాది 5-15-0లు కిమ్మతుగలవి రూ 5-4లు.

ఉష్ణమును గలిగించు కాలరులు 60 మాత్రము గలవు: గోధుమవస్త్ర వెడలుపయిన గీతల అందులుగల ఫాకెరరగువి. పరిమాణము 78 X 63. రూ. 6-15-0 ల కిమ్మతు గలవి. విక్రయపు వెల 5-15లు.

ముఖము క్రుడుచుకొను హానికొంబు తెల్ల రమాళ్లు, మంచీరకము. పరిమాణము 14 X 40 డజన్ 1-కి 4-15-లు. విక్రయము వెల 3-కి రూ 1

ఇక్కా మంచీరకము పరిమాణము 20 X 40 డజన్ 1-కి రూ 6-15-0 లు కిమ్మతు. విక్రయము ఒక్కొక్కటి అణాలు 9

(బ్రస్సు) సార (వాచీ) పరిమాణము 10½ X 12 అడుగులు పచ్చ, గోధుమరంగు ఫాక్ మాదిరి. రూ 42-8 లు కిమ్మతు. విక్రయము రూ 35

విలాసము: — వైట్ వే లె య్ డ్ లా కం పే ని, (సీమలో నిజస్థుడు కాబడియున్నది.)
 పోస్టుబాక్సు నెం 304 మద్రాసు.
WHITEAWAY, LAIDLAW & CO. LTD., POST BOX 304, MADRAS.
 (INCORPORATED IN ENGLAND.)

భారతీయ పారిశ్రామిక పంచాయతీ సభ.

నిన్నటి దినచర్య.

నిన్నటి దినము పంచాయతీ సభవారు పల్లవరమునందలి చాంబర్స్ కంపెనీవారి చర్యములను పదునవేయి కర్కాలము ములను జూచి వచ్చి 12 గంటలకు విచారణ ప్రారంభించిరి. సర్ థామసు హారెండుగారు సభాధ్యక్షతన వహించిరి. మదరాసు పరిశ్రమల డైరెక్టరు

సి. ఎ. ఇన్నిసుగారు

ప్రభుత్వమున పరిశీలనపడిరి. వారి లిఖితపాత్రామున కొన్ని మార్గాలముల నుదాహరించు చున్నారు.

ద్రవ్య సహాయము.

పారిశ్రామిక సంస్థాపనలకు ద్రవ్య సహాయమును చేయుటకుగూర్చి దొరతనమువారి రివరల్ లో రెండు పర్యాయము లాలోచించిరి. ఏవేవియో ముఖ్యసందర్భములందు క్రొత్తగ స్థాపించబడిన సంస్థాపనలకు తప్ప మరయేసంగతి వాలోచించుటకు గూడ పారిశ్రామిక మహాసభ (కాన్ఫరెన్స్) యొప్పు కొనలేదు.

పల్లవరధాని ముఖ్యముగ వ్యవసాయప్రదేశముగ పరిగణించబడుచున్నది. అది యెల్లప్పుడటలనే పరిగణించబడవలయును. ఇచట సీమబాగు దొరకడు; వంటచెడుకు మిక్కిలి ప్రీయము; అంతకుపైను చాకగ మరి యేపదార్థమును దొరకడు. అందుచేతనే పరిశ్రమ లెదట మిగుల తక్కువగ నున్నది. ఈరాజధానిని పారిశ్రామికరాజధానిగా చేయుట కలన సంకల్పలాభము లేదు. అందుచేత మదరాసుదొరతనము వారు ముఖ్యముగ వ్యవసాయాభివృద్ధిని గూర్చి తగిన జాగ్రత్త తీసికొనవలయును. ఆదర్శకవ్యవస్థాపనలను గాని వ్యవస్థాపనలకు విశేషముగ ఋణము నిచ్చుటవలన గాని ఈరాజధానియందు పారిశ్రామికాభివృద్ధి కేమియు లాభకరము కాజూదు. ఇప్పుడేమైన నభివృద్ధి చేయవలయుననిన యంత్రముల మూలమున నీరు త్వరలో విశేషప్రదేశములకు పాటునట్టి ప్రయత్నములను చేయవలయును. ఇటులచెప్పిరి సా. కేవలము వ్యవసాయాభివృద్ధికి దొరతనమువారిద్వైపైసంతయు నాకర్షింపవలయు నని తలపలేదు. మంచి యాదర్శములు గల పరిశ్రమాగారములను ప్రోత్సహించి యవసర మగు నెవల కొన్ని యాదర్శక పరిశ్రమలయములను గూడ వారు స్థాపించవలయునని ఆతని యభిప్రాయము. మంచి యాదర్శములతో స్థాపించబడిన స్వంత పరిశ్రమలయములు దొరతనపు పారిశ్రామికకాఖా వ్యవస్థాపనలకంటె నెక్కుడు ప్రేమస్పృహములకు నుండగలవని సా. కే యభిప్రాయము. ప్రత్యేక సంస్థాపనల సందర్భమున తాము చేసిన ధన సహాయము దుర్వ్యయము కాదని దొరతనమువారు భాగవచ్చు నగిరికపుడు కొన్ని కొన్ని పరిశ్రమలయములకు సహాయముచేయవచ్చును. మైసూరు దొరతనమువారు ధనము నప్పిచ్చుటకు కొన్ని విధానముల నేర్పరచిరిని వినుచున్నాము. ఈ విధానములు అనుభవమునందు నుపయోగకరములగు నున్నట్లులు జూపట్టిక మదరాసు దొరతనమువారు ఆ విధానముల ననుసరింప వచ్చును. ఫలానాయాదర్శమున కీ ప్రత్యేకవ్యయము నిమిత్తము దొరతనమువారింత ఋణము నీయవలయునని స్పష్టముగ చెల్లు తెలియ లాభకరము.

ఆదర్శక కర్కాలయములు.

దొరతనము వారు ఆదర్శక కర్కాలయములను స్థాపించుట యుద్దేశము కాదు. స్వయముగ ప్రజలచే స్థాపించబడిన కర్కాలయములను వారు ప్రోత్సహింపవలె నన్న కొంత సమంజసముగనుండును. కాని దొరతనమువారు వర్తకులకై కర్కాలయముల స్థాపించకూడదు. పారిశ్రామిక ప్రపంచమున నిల్చుంగలవలె కలహములను తొలగించుచు వారి నమృతమునకై ప్రోత్సహించుట పరిశ్రమల డైరెక్టరుగారి యాదర్శముగ నుండవలెను. ఈ రాజధానిలో నున్న పారిశ్రామికలలో కొంతమంది యూరోపియనులు. వారిలో ననేకు లిప్పుడు తమ తమ కార్ఖానాలో విశేష లాభములనందుచు క్రొత్త కాఖలందు నివసింప నిర్ణయించుకొని గొన్నించుచున్నది. భారతీయు లెల్ల భాగము చిన్న చిన్న పరిశ్రమా గారముల స్థాపించుచునే యున్నాడు. వారి సంస్థాపనలను సాధారణముగ నాదుచున్నది. ఈ యభివృద్ధిని సహజమునకు కల్పించుచు, కాన్ఫరెన్సును తిన్నగా నడపింప లేకుం

టయే కారణము. ఇదివరలో విశదపరచినటుల చెప్ప రాజధాని ముఖ్యముగ వ్యవసాయ ప్రాధాన్య ప్రదేశము గనుకనే యిచట పరిశ్రమలయములు కొలదిగ స్థాపించబడుచున్నవి. పరిశ్రమలయములు మిగుల కొలదిగ నుండుటవలననే పారిశ్రామికానుభవము కూడ కొలదిగ నున్నది. దీనినిబట్టి చూడ పారిశ్రామికానుభవ సిద్ధాంతములతోగూడిన సాంకేతిక విద్య యవసరముగ కనుపించదు. ధనికులగు భారతీయు లందు నిమిత్తమే పారిశ్రామికకాఖయందు ప్రవేశింపక న్యాయకాఖకు గాని దొరతనపు టుద్వ్యంగములకు గాని విద్యనభ్యసించుచున్నారు.

తగిన సమయము దొరకునపుడు దొరతనమువారు రాదర్శక వ్యవస్థాపనల స్థాపించుటకు వెనుదీయకూడదు. జనుల యభిప్రాయముగూడ నటులనే యున్నది. కాని ఇటువంటి సంస్థాపనలవలన దొరతనమువారు వ్యవహారిక విజయము నందుట మిగుల కష్టముగ నుండగలదు.

కేవలము సలహాచెప్పునిమిత్త మొకపారిశ్రామికసలహా సంఘము మిక్కిలి యుపయోగకారిగ నుండగలదు. ఇప్పుటి స్థితినిబట్టి చెన్నపురి వర్తకసంఘమువారును, మంచి వ్యవహారానుభవజ్ఞులను డైరెక్టరుగారికి సలహా చెప్పదగినవారుగ నున్నారు. కాని డైరెక్టరు సలహాచేయుట కధికారము గలిగి యున్నట్లుల వ్యవహారానుభవజ్ఞుల సంఘమొకటి యుండవలెను. సామాన్యక కాఖాసంఘము సరిపడదు. రాష్ట్రపాలకుల కన్యోన్యముగ నిప్పటికంటె నెక్కుడు రిపోర్టులు మొదలగు భాతా లుండవలయును. ఆయాకాఖ లభివృద్ధి నొందిన వెనుక నిప్పటి వ్యవసాయ కాఖలోపతే ఆయాకాఖల డైరెక్టరుల సహాకేములు జరుగుచుండవలయును.

డాక్టరు ఎఫ్. మార్కడెన్ గారు.

ఇతడు మదరాసు దొరతనమువారిచే నియోగించబడిన రంగుపూత పరిశ్రమానుభవజ్ఞుడు.

రంగుపూతలయందు మంచి యనుభవముగల దొరతనపు (రంగుపూత) అనుభవజ్ఞుడు రంగు వేయువారలకు సలహాచెప్పు నిమిత్త మత్యావశ్యకము. రంగుపదార్థముల డెచ్చు ఏజెంట్ల మూలముననే రంగుపూత దారుల కీసలహాలు వ్యాపింపవలయును. ఈ రాజధానిలో దొరతనమువారు తమ యనుభవజ్ఞులను స్వంత యంత్రాలయములు గలవారికి చెల్లువు నవసరము లేదు. ఆయా యంత్రాలయములందు సలహాచెప్పట కనుభవజ్ఞులంపబడిరి. గ్రామములలోని రంగు పూతదాన్లుకు సలహాల చెప్పి రంగుపూత చూపించుటకు వారివద్ద యంత్రాలయములు గాని తగినంత యవరణలు గాని యుండజాలవు. ఏదీయో యొక ప్రత్యేకాంశమును సంగ్రహముగ జెప్పిచూపించుట తప్ప యిచట విశేషముగ బోధించుటకు ఏలుపడదు. అట్టివారిని అనుభవజ్ఞుని "లేబరేటరీ" కి గొనిపోయి యిచటనే యనేక పరీక్షలను వారు జూచుచుండగ జేసి యుభయంశముల బోధింపవలయును. భారతీయులకు రంగుపూతయొక్క కాశ్రీయ, సాంకేతిక విద్యను బోధించుటకు విశేషానుభవము గల యుత్తమతరగతి పండితుడు కావలెను. దూదిబట్టలకే కాని, పట్టుబట్టలకే కాని (ఢీలుబట్టల కీ రాజధానిలో నిదనముల రంగు వేయుటలేదు) నీలిరంగును కాని మతీయరంగును కాని పూయుట యెట్లో భారతీయును తెలిసికొన గోరిన నతనికి అనుభవము విదారంగువేయుటకు చూపించుచు సలహాచెప్పవలయు నే గాని కాశ్రీయముగ చెప్పటకు ఏలులేదు. ఇందు నిమిత్తమాయనుభవజ్ఞుడు రంగుపూత దారులతో గలసి మెలసి తిరుగుచుండవలెను. ఇది పొసగనేరదు; గనుక అనుభవజ్ఞుని సలహాలను రంగుపూతదారులకు చెప్పటకు అనుభవజ్ఞున కనేక సహాయకు లుండవలెను. ఈ సహాయకులతో నతడు సంతత ప్రయాణముచేయుచు నాయా ప్రదేశము లందలి రంగుపూత దారులకు సలహాలను చెప్పించుచుండవలెను. అప్పుడప్పుడు ఆతని బోధన లవసరముగ నుండునెడల నతడు రంగు పూతదారులకు బోధించిన వారిగోష్ఠివలన బొందవలయు లాభమును సమకూడును. రంగుపూతదారులవిద్య విశేషముగ నభివృద్ధి నొందువరకును, చేతిపనులవలన రంగు పూత బట్టలు చాలకున్న వను నంత విశేషముగ జనులు వారు తయారుచేయువస్తువులనుపయోగించువరకును ఈ మాత్రపు సహాయము చాలును.

హారెండుగారిచేత పరిశీలనపడి ఈ రాజధానియందలి రంగుపూత పరిశ్రమ వృత్తాంతమును దొరతనము వారికి నివేదించిన పిదప 1911 వ సంవత్సరమునుండియు తానేదియు పరిశోధక పనిచేయ లేదనియు, కాశ్రీ జ్ఞానము వలన కాయధాన్యముల రంగుపూత నిండుక యభివృద్ధి కేయవచ్చుననియు, కాయధాన్యముల నుండి తీసిన రంగు లంత తృప్తి కరములకేవలయు, ప్రకాశ శంతముగ మెరుయు రంగుల నిష్పాదక

రకేతీయ చున్నారనియు, అట్టి రంగులు కాయధాన్యముల నుండి తయారు చేయలేదుననియు అందు వలననే కాయ ధాన్యముల నుండి తయారు చేయు పంట నీలిమందు, రసాయన పదార్థములనుండి తయారుచేయబడిన నీలిమందు ముందర తీసింపుచున్నదనియు, ధరిశోధనముల వలన నీలితి భాగవడ నేరదనియు, ఆయినను మంచి వ్యవసాయమువలన సారవంతమైన నీలిమందు పండించి, దాని యందు కొంచెమైనను కల్పితమంద జూచిన కొంతలాభ ముండగలదనియు, తానిపుడు పరిశోధనను చాలించి మధురలో నొక పారకాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుడుగ నున్నాననియు, తానిప్పుడు పెన్నిలుపరిశ్రమనుగూడ చేయుచున్నాననియు, అయిన నది తనపారకాల కేలోపమును రానియలేదనియు, ప్రజలకు రంగు పూతను నేర్పగలుగు భారతీయు లిప్పుడు కొంతమంది గలరనియు సా. కే చెప్పెను.

సాధారణ విద్యావ్యాప్తన ముండినగాని నేతగాండ్ర కి సాంకేతిక విద్యవలన విశేష లాభముండ జాలదనియు. సాధారణవిద్యయొక్కయముననే బోధింప నక్కరలేదనియు, రంగు అద్దుటను నేర్పుటకు పెద్ద పెద్ద మందిరము లుండవలయుననియు, రంగువద్దువార లెట్టి స్వాభావిక నీలిమందును గోరెచున్నారో తెలిసికొనుట కష్టముగాని కృత్రిమ నీలిమం దను దినముకు విశేషముగ గోరెబడుచున్నదనియు, దాని యభివృద్ధి ప్రబలముగ నున్నదనియు, మరయందలి తనపాతకాలలో నొక్క రంగుపూయువారల విద్యలే చేర్చుకొనుట కేర్పాటు చేయబడుననియు సా. కే క్రిందభాయిగారి ప్రశ్నలకు త్తరుచిచ్చిరి.

యధమునకు పూర్వము జర్మను ఏజెంట్లు జనులు తమ కృత్రిమ నీలిరంగుల నెక్కుడుగ నభిలషించినటుల జేసిరినియు ఇప్పుడటుల జేయుచున్నదియు లేనిదియు తెలియదనియు, ఇప్పుడు జనులు మరల జేయు నీలిరంగుబట్టల నభిలషించుట సులభ సాధ్యము కాదనియు, కృత్రిమ నీలిరంగుకంటె స్వాభావిక నీలిమందు మంచిదైనదియు కానిదియు తనకు తెలియదనియు సా. కే మదనమోహన మూలవ్యగారికి చెప్పెను.

ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యాయ్యగారు.

వీరు పారిశ్రామిక కాఖలో నేతపనుల సహాయాధికారి పరిశ్రమ మంచి చేతులలో నుండునను నమ్మకము ప్రజలకు గలిగినవో ప్రజలనుండి విశేషముగ ధన మెట్టి పరిశ్రమకై నను ప్రోగు కాగలదు. దొరతనమువారే పరిశ్రమకుగాని ధన సహాయము చేయ నవసరములేదు. ఏలయినపుడెల్ల దొరతనము వారు తమకు వలయు వస్తువులు కొంచె మధికము విలువగలిగి యున్నను భారతీయపరిశ్రమలందుచేయబడిన వస్తువులనే గొనుచుండిన జాలును. యంత్రాలయములమీదగాని, వ్యాపారము నందుండు సరకుమీదగాని దేశీయ పరిశ్రమ సంస్థాపనలకు ఋణముల నిచ్చుటకు ప్రావిన్సి యలు బ్యాంకులందు ప్రత్యేక కాఖలను స్థాపించవలయును, లేకను పారిశ్రామిక బ్యాంకుల నాయాస్థానములందు నిమిత్తము దొరతనమువారే స్థాపింపవలయును, కాని ఈ ఋణములు బ్యాంకుల మూలముననే ఈయవలయునుగాని దొరతనము వారు స్వయముగ నీయకూడదు. వ్యాపారపరిశోధక సంఘమువారిద్వారా పరదేశీయములనుండి మంచిసాంకేతిక యనుభవజ్ఞులను దొరతనమువారు కర్కకారుల లాభార్థము తెప్పించుటకు సహాయముచేయవచ్చును. వాణిజ్యవస్తు ప్రదర్శనకాలల స్థాపించిన వస్తువుల చేయువారలకును, ఉపయోగించువారలకును సంయోగముగలిగి పరిశ్రమలం దభివృద్ధి గలుగవచ్చును. సాంకేతికపారకాలలు, పారిశ్రామిక పారకాలలు, వాణిజ్యక కాలాలలు మొదలగు వానిస్థాపించి పారిశ్రామిక విద్య నభివృద్ధి చేయవలయును. ఇప్పుడుండు రెయిల్వేఫ్యాక్టీల పారిశ్రామికాభివృద్ధి కంతయు హానికరములు. స్టీమరుకాక పోకలు గల ప్రదేశములకు వస్తువులను చేర్పించుటకు రెయిల్వే అధికారులు తక్కువ ఛార్జీలను వసూలు చేయుట కేర్పాటు చేసిరి. భారతీయ పారిశ్రామిక పదార్థములను చేర్పించుట యందును అట్టి ఛార్జీలనే వసూలుచేయవలయును. సంచారము చేయుచు నేత పరిశ్రమను బోధించుకాఖ వారి వలన 6000 ల స్వర్ణము లుపయోగింప బడుచున్నవి. ఈ రాజధానిలోనిపుడు 20,000 ల చేతివర్ణము లున్నవి. సావివారలు ఛార్జీలలో పనిచేయు నిత్యుకొనరు. అది సా. కే. ఛార్జీలనుగారికిచెప్పిరి.

హిందూదేశపు పట్టుజవాను, చీనా పట్టుకంటె నెంత యోమందిది. జపాను చైనా పట్టుప్రయుల దారములు సరుముగ నుండును. అందుచేతనే యవి యెక్కువగ కొనబడుచున్నవి. హిందూదేశపు పట్టుదాళము ఎక్కుడు సరుత్వము గలిగి యున్నట్లుల జూడవలయును. అది సా. కే. మదనమోహన మూలవ్యగారికి చెప్పెను.

హెచ్. అనంతస్వామియ్యయ్య.

వీరు "సాత్ ఇండియా కాండిటువర్క్సు" కంపెనీయధి
కారులు. తమ లిఖితవాక్యాలమున వారిట్లు చెప్పిరి. పారి
శ్రామిక వ్యవస్థాపనల పెట్టుబడికి వలయుధనము విశేషముగ
పట్టణనివాసులనుండి వచ్చుచున్నది. గ్రామస్థుల నుండి విశే
షముగ సొమ్ము రాకుండుటకు వారి పేదరికమే కారణము.
కాని వారికి పారిశ్రామికలాభము తెలియక కాదు. సొమ్ము
పోవునను భయముకలనకూడ కాదు. పారిశ్రామిక లాభములు
గ్రామస్థుల యందుబాటులో గూడ నుండవలెనన్న నది సహకా
రసంఘముల మూలముననే జరుగవలయును.

నేత మొదలగు గృహపరిశ్రమభివృద్ధికి సులభమార్గమున
నెక్కువ వస్తువులచేయగలుగు యంత్రములు మొదలగు
వానిని కొనుటకు తగిన ధనమును విరాళములుగను, లేక
కొంచెము కొంచెము తీర్చునట్టి ఋణములు గను
సహాయముచేసిన తక్కిన అన్ని విధముల సహాయము కంటెను
క్రేయస్కరముగ నుండగలదు. విశేషముగ విరాళముల నిచ్చు
టవలన సుక్ష్మమార్గక పరిశ్రమభివృద్ధి మొందునని తలపగూ
డదు. ప్రత్యేక సందర్భములలో తప్ప వడ్డీలేక ఋణము లీయ
గూడదు. కాని యొకానుక పరిశ్రమ పరిచేయులందు మంచి
యభివృద్ధిలోనుండు పరిశ్రమతో నిగ్రహింపవలసి యున్నపు
డా పరిశ్రమ పరిశ్రమల కెట్టి సహాయమునైన చేయదగును.

దొరతనమువారు స్థాపించిన ఎల్లాయము, క్రోము
లెదరు పరిశ్రమలయను భవమునబట్టి దొరతనము తప్పకయాదర్శ
క పరిశ్రమలయముల స్థాపింపవలయును. అట్టి సంస్థాపనలు
విజయ వంతము లగునరకు నిగ్రహించి పిమ్మట వానిని జనుల
కిచ్చివేయ దగును.

సాక్షికి సాటివారలతో విశేషపరిచయము గలదు.
వారిలో యుత్సాహము నశించినది. గృహపరిశ్రమలభివృద్ధి
చేయవలయు ననిన ఈ పేదవారల కుత్సాహమును, ఆశయు
గల్పించవలయును. వారు ఎక్కువ ధనమును సంపాదించి,
ముఖకరముగ జీవింపగలరునంగతి వారికి బోధపడునటుల
జేసిన గృహ పరిశ్రమలు మిక్కిలి యభివృద్ధి మొదలగును.

తాను 1909-వ సంవత్సరములో పని ప్రారంభించినట్లు
లును, మొదట పని లాభకరముగ నుండలేదనియు, తాను
ఇంగ్లాండుతో ప్రతిఘటింపవలసి వచ్చెననియు, ఇప్పుడు తన
వస్తువుల నతడు పరచేపు వస్తువులకంటె చాకగ విక్రయింప
గలుగుచున్నాడనియు, సాక్షిలోపి గారికి సమాధానము
లాసగను.

దొరతనమువారు తిన్నగ ప్రజల సంస్థాపనలకు ద్రవ్య
సహాయము చేయుట తనికొప్పును లేదనియు, ఏమైనసహాయము
చేసినవారు దానివై యధికారమును గూడ చెలాయించుననియు
అందువలన పరిశ్రమలు పాదగుననియు, దొరతనమువారు పారి
శ్రామిక బ్యాంకులద్వారా అట్టి సహాయము చేయవచ్చునని
యు సాక్షి ముకర్జీగారికి సమాధానము చెప్పెను.

శ్రీవివేకానంద పారిశ్రామిక విద్యాలయము.

కావలినందు ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, బి. ఏ.,
ింధూరు రంగయ్యకాశ్రీగార్లు మాకిట్లు వ్రాయుచున్నారు.
ప్రస్తుతకాలమున అన్ని దేశములకంటె మనదేశముమిక్కిలి
వారిద్రవ్యవృద్ధియందున్న సంగతి అందఱును ఒప్పుకొను విష
యమే ఇంగ్లాండుదేశమునందు మనుష్యునకు సంవత్సరమునకు
సరాసరి రూ. 660 లు ఆదాయము వచ్చుచుండ మనదేశ
ములో రూ. 80 లు మాత్రమే వచ్చు ననుటకు బట్టియే మన
దుర్భర దారిద్ర్యము స్పష్టమగును. ఇందునకు ముఖ్యకారణము
మనదేశమందలి వివిధవృత్తులు క్షీణించుటయేనని జరిత్రకారు
లును; ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులును నొక్కే వక్కాణించుచున్నారు.
భార్యము మనదేశములో దయ్యాయ్యడి దక్కామజరినులు,
కాశ్మీరకాలువలు, రత్నకంబళ్లు మొదలగునవి, అస్సీయా,
ఈజిప్టు నిరోపాఖండముల కెనుమతి కాబడుచుండెను. ఇప్పు
డన్ననో వస్త్రములకే గాక ప్రతివస్తువునకును విదేశములవై
నాధారపడియుండవలసిన స్థితి మనకు సంప్రాప్తమయినది.
సారెలు, శిల్పము మున్నగువారిని ధనవంతులుగ జేయు
చుండిన ద్రవ్యము కొట్టకొలదిగ నిప్పుడు ఇతర దేశములకు
తీయచున్నది.
ఇట్టి గర్భదారిద్ర్యము నుండి మన భారతభూమి నుద్ధ
రింపవలయుననిన మనకు సావలసిన వస్తువుల నన్నిటిని మనమే
జేసికొని ధనము నిరంతరదేశములకు బోనీయకుండ జేయవలయు
ను. అందులకు నవీనపద్ధతుల ననుసరించి నేత, శిల్పము, కమ్మ

రము మొదలగు వృత్తుల నేర్పు పారిశ్రామిక పాఠశాలలును,
కర్మాగారములను వేలకొలది దేశమందంతటను నెలకొల్పు
వలయును.

ఈసంగతిని గమనించి వారివారి శక్తికి తగినట్లు దేశాభి
వృద్ధికియి పాటుపడుట యుక్తమని నమ్మి నెల్లూరుజిల్లా కావలి
యందున్న వివేకానంద విద్యాలయమునపేర నొకపాఠశాల నల్ల
నారు సంగ విజయదశమి నాడు ప్రారంభింపబడినది. అందు
ప్రస్తుతము ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులతో ప్రారంభవిద్య నేర్ప
బడుచున్నది. త్వరలో నేత, వడంగము, కమ్మరము మొద
లగునవి నవీనపద్ధతుల ననుసరించి నేర్పుటకు దగిన యేర్పాట్లు
చేయబడును.

పాఠశాల కట్టడమునకేమి ఇతర పరికరములకేమి
మఱియు పాఠశాలను కాశ్యముగ నిర్వహించుటకేమి దాదా
పు రూ. 80,000 వైన కావలసియుండును. కాన దేశాభిమాను
లును, ధనాధికులయిన పరోపకారులందఱును ఈ మహాకార్య
మునకు దోడ్పడి మాతృభూమి ఋణము దీర్చుకొనెదరని
మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము. ఈశ్వరుడు మనకిచ్చిన ద్రవ్య
మును దేశసేవకయి వినియోగించి ఈశ్వరుని కర్పించుటకన్న
నెక్కువజేయున దేమున్నది.

సామాన్య విద్యతోపాటు పారిశ్రామిక విద్యయును నే
ర్పుట పాఠశాలయొక్క ముఖ్యోద్దేశమై యున్నది. ఈ పా
ఠశాలకు ఒక్కసారిగా రు. 25 లకు తక్కువగాని విరాళముల
నిచ్చువారందరు, సభ్యులుగ నేర్పడి పాఠశాలయొక్క కార్యని
ర్వాహక సభ్యుల నెమ్మొనుటకు హక్కును గలిగియుండురు.
పాఠశాల వ్యవహారములన్నియు రి మండిగల కార్యనిర్వాహక
సభవారు జరుపవలయును. వారు తమలో నొకరిని కార్యదర్శిగ
నియమించుకొనవలయును. ఒకసారి యేర్పాటు చేయబడిన
కార్యనిర్వాహక సభ రి సంవత్సరముల పరిమితి అధికారము
కలిగియుండవలయును. తర్వాత ఆ సభలో యిద్దరు సభ్యులు
(లాట్ల ననుసరించి నిర్ణయించిన ప్రకారము) నిలచిపోవలయును.
నిలచిపోయిన సభ్యులు తిరుగ నియమించుకొనుటకు అర్హులయి
యుండురు. ఈ విద్యాలయము రు. 5000 లు చందా వసూల
యిన తోడనే 1980 సం॥ 21-వ తేది (సాపైటిస్ రిజిస్ట్రీ)
వల్ అర్హు ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడును. మొదటి సం
వత్సరము మాత్రము అనగ రాబోవు. 1918 సం॥ జూను నెల
ఆఖరువరకు ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, కొంఠూరు రంగయ్య
కాశ్రీ, పుచ్చలపల్లి వెంకటసుబ్బారెడ్డి గార్లు కార్యనిర్వాహక
సభ్యులుగ నేర్పడి విద్యాలయమును జరుపుదురు. అంతవరకు
ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య గారు కార్యదర్శియు కోశాధి
పతియునై యుండురు. 1918 సం॥ జూలై నెల 1-వ తేదీనుండి
నై 2-వ చట్టము ననుసరించి యేర్పడిన కార్యనిర్వాహక సభ
వారు పాఠశాల వ్యవహారముల నడుపుదురు. కార్యనిర్వాహక
సభవారు పాఠశాలయొక్క జమాఖర్చుపట్టి తయారుచేయించి
ప్రతి సంవత్సరము విజయదశమి నాడు దానిని సభ్యులయెదుట
చదువుటయే గాక దాని నకలును ప్రతి సభ్యునికి పంపవలసినది.

సంద్యాల వార్తలు.

(ఒక విశేషమని యొద్ద నుండి)
మరద రత్నక సంఘము.

సంద్యాల జనవరి 19:—మరద రత్నక సంఘము వారు
నేడు తాము పోగుచేసిన ధనమును వీదలకు పంచివెట్టి కృత
కృత్యులయిరి.

క్రొత్త మనసలు

మా యూరి మనసలు సింగితం నరసింక రావు పంతులు
గారు ఒక మాసము నెలవు కైకొని స్వస్థలమునకు వెల్లి
యున్నారు. వారి స్థానమున భూపాల రావు వేంకట రావు
పంతులు గారు నియమింప బడి రి వ తేదీ నుండి పని చేయు
చున్నారు. నరసింక రావు పంతుల వారి గతువు 2 సంవత్సర
ములు మిరిసందున వీరినే యిక్కడ ఖాయపరతు రని వదంతి.
కలదు. వీరు వచ్చి కొలది కాలమైనను. తమ విద్యుక్తధర్మములు
నిర్వర్తించుటయందు శక్త్రువుమంటివారని పేర్కొనె న్యాయ
వాదుల యొక్కయు కక్షి దారుల యొక్కయు గౌరవమునకు
పాకులయి యున్నారు.

నాటకములు.

కడచిన రి మాసములనుండియు మాపురమున 2 నాటక
సమాజములు నాటకములను ప్రదర్శింపు చున్నవి. 15 వ
తేదీ రాత్రి బాలకృష్ణ సరస్ విశోదినీ సభవారు గయోపా
ఖ్యాన నాటకమును శీలన మొనరించిరి. బాబ్బయ సంఘము
వారు పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకమును అచిరకాలములోనే
ప్రదర్శింప నున్నారు. బాబ్బయసంఘము వారియం దనేకులు
విద్యాధికులయి యున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

(o)

కలకత్తా మెయిలు:—కలకత్తా మెయిలు నేటి
దినము 7½ గంట లాలస్యముగ వచ్చినది. కలకత్తా తపాలు
సాయంత్రము 5-80 గంటలకు జనరలు పోస్టుఫీసునుండి
బటువాదా చేయబడును.

భారతీయ పరిశ్రామిక విషయ విచారక
సంఘము:— నేడుదయముగ వీరు చెన్నపురిలోని అల్మీ
ని పాత్రల యంత్రశాలను చూచిరి. నూపర్నెంటు గారు వాకి
స్వాగత మొసంగి యంత్రశాలనంతను చూపిరి.

సుగంధ వక్కపాడి:— బెంగళూరునుండి ఆం
గ్లోఇండియను ప్రేడింగు కంపెనీవారు మా కార్యాలయమున
కు ఒకడబ్బా సుగంధవక్కపాడి నంపిరి. వాసనకు వాసనయు,
రుచికి రుచియు గలిగియున్నది. డబ్బాఖరీను రూ. 1-0-0,
వలయువారు ఆంగ్లోయిండియను ప్రేడింగుకంపెనీ, చాచు
రాజుపేట బెంగళూరునకు వ్రాయవలెను.

మాంపండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి
యువన్యాసము:— చెన్నపురి రాష్ట్రీయ (కాంగ్రెసు)
సంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము ఈ నెల 81వ తేదీ బుధ
వారమునాడు సాయంత్రము 5 గంటలకు విజ్ఞోరియా పుర
మందిరమున మాం మాలవ్యాగారు "భారతీయుల వాంఛిత
ములు" అను విషయమును నుపన్యసించెదరు. ఈసభ కందరు
ను రావచ్చును.

స్వెన్నరు కంపెనీలో దొంగతనము:— ఈ
సందర్భమున కంపెనీవారి కార్యాలయమున 80 ఏండ్లు సరి
సుగల రాజగోపాలనాయకరును 10 ఏండ్లు సార్వీసుగల తంగ
వేలును పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి. వారి యిద్దరు సోదా
మాడగా కామిరాలు - వాచీలు మున్నగునవి తొరికినవి.
ఇది కంపెనీలో బోరిపోయిన వానిలోని వరు నాయని వాకలు
చేయుచున్నారు.

మదరాసు విద్యార్థుల కన్వెన్షన్:— ఈ
సంఘమువారి యాజమాన్యమున గౌ. బి. ఎస్. శ్రీనివాస
కాశ్రీగారు 28 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4.30
గంటలకు "సాత్ ఎథ్లిక్ ఎస్పీషియేషను గ్రౌండ్సు"
నందు విద్యార్థుల కొకయువన్యాసము కొనగదరు. మాం
పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు సభాధిపత్యమును
వహించెదను.

మదరాసు పెరీపుగారికి సత్కారము:—
రేపటిసాయంత్రము 5 గంటలకు దక్షిణ ఇండియా ఆట
స్థలములలో మదరాసు పెరీపుగారికి వారి నూతన నియామక
గౌరవార్థ మొకవిందు చేయబడును. ఆట స్థలములలోనికి
రావలయు బండ్లు దక్షిణద్యాలయద్వారా (మూరుమార్కెట్టున
కెదురుగ) మాత్రమే లోనికి రానీయబడును. తక్కినవి 7-వ
గేటు ద్వారాలోనికి రానీయబడును.

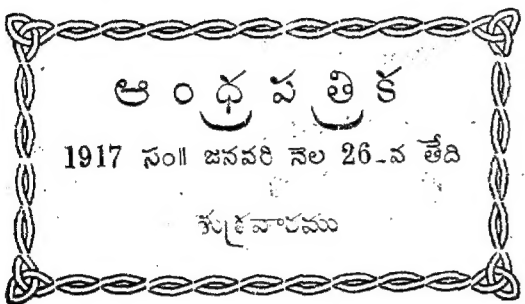
దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:—
సమాజ మందిరమున (97 అబ్బావల్లీబిడి) రేపటి సాయంత్రము
వాయిగు గంటలకు కాకినాడను నాగేశ్వరరావుగారి యాధి
పత్యమున నొకసభ చేయబడును. బ్రహ్మసమాజపు వీర పాఠ
శాల, శ్రీరాజా రామమోహనరాయ రాత్రి పాఠశాల, జి.
ఎస్. గజపతిరావు మహారాజుగారి రాత్రి పాఠశాల విద్యా
ధులకు, వధ్యానుదాణి సామెలు శ్రీ సీతాబాయి మహారాణి
గా కొనగిన దానము ననుసరించి 89 వ సాంవత్సరిక వస్త్రదాన
బహుమానములు పంచి పెట్టబడును.

మోటారు బస్సుకార్లు.

కాంటినెంటల్ అందు రివల్విక్ బస్సు కార్లు
సకాలముగ అతిశ్రీఘ్రముగ సరఫరా చేయుటకును
హిందూదేశ పరిస్థితులకు తగునట్లును రేడియోబరు
వగైరాలతోసహా 20 లేక 25 ముది కూర్చుండు
టకు లేగినవి యున్నవి.
విలాసము:—వెల్కోజా, రాయపేట,
మద్రాసు.

విషయానుక్రమిక.

ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి భాష్యము	2
ప్రకటన	3
భారతీయ పారిశ్రామిక పంచాయతీసభ	4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రధాన వార్తాసములు	
పల్లికు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు	6
వార్తలు-వ్యాఖ్యలు	7
విరోపామహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రవాదము	8
జేతయతంత్రవాదము	9
పల్లికు సర్వీసు కమిషను	10-11-12
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	12, 12

పల్లికు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు.

పాలకులు ప్రచురించిన పల్లికు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు ప్రజలకు సంపూర్ణముగ నాశాభంగము గలిగించినది. దేశభక్తుడు గోపాలకృష్ణ గోకిలేమరణముతో ప్రజలకు ఈ రిపోర్టునందు తాపహమును తగ్గినది. హిందూదేశ రాజ్యాంగము పట్ల నాంగ్లేయ రాజనీతిజ్ఞుల దృక్పథము మారినదని ఘోషించెడి ఈ కాలమునందు ఈ యుద్ధ సమయమునందు ఈ స్వరాజ్యాంగదోష సమయమునందు నిస్సారమైన రిపోర్టు ప్రచురిత మగునని ఎవరును తలచి యుండలేదు. పంచాయతీసభ యొక్క ఉపదేశములు సకలవిధముల హైందవాళ యములకు ప్రతికూలములు. పంచాయతీసభ నిర్ణయించుటకు మూడువిషయములు నిర్ణయింపబడినవి.

ఇండియను సివిల్ సర్వీసునకును, వివిధ రాజధానులం దలియు, సామ్రాజ్యము నందలియు నితర సివిల్ సర్వీసులకును సంబంధించిన క్రింది విషయమును విచారించి ప్రకటించవలయును.

(1) విద్యోగముల కేయవిధానముల ననుసరించి ప్రజలను నియమించవలయును, పారిశేషధర్మ ప్రకారము శిక్షలును జేయవలయును, ఉద్యోగమునకు పూర్వము వారికెట్లు పనిసాట్లు నేర్పవలయును.

(2) ఉద్యోగమునకును, జీతము, నెలపు, ఉపకార జేతనములకు సంబంధించిన సంగతులు.

(3) యూనియనులు గాని పార్లమెంటు నియమమున కిప్పటికిని గల ప్రతిబంధకములను గురించియు, సామ్రాజ్య రాష్ట్రీయ శాఖల విభాగమునకు సంబంధించి, ప్రస్తుత మాచరణమునందు గల విభాగప్రయోగమును గురించియు, సామ్రాజ్యముగ్గ పారసేవోద్యోగావసరములను యోచించి, యగత్యమైన మార్పులను జేయుట.

పంచాయతీసభ నేర్పాటుచేయుటకు గౌరణము న్యాయపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు 1911 వ సంవత్సరము మార్చి 11వ తేదీని సామ్రాజ్యశాసన సభయందు పాఠపాఠించిన బిల్లును యంగీకరించవలయును. హిందూదేశ పంపాలన మంతయును పాశ్చాత్యాధికారాయత్త పై యున్నది. ఉన్నతోద్యోగము లన్నియును పాశ్చాత్యుల హస్తము లందున్నవి. పంచాయతీసభ నిర్ణయించిన 9949 ఉద్యోగస్థులు 24 శాఖలందు పనిజేయుచున్నారు.

1. సివిల్ సర్వీసు 2. వ్యవసాయము. 3. పశువైద్యము. 4. కస్తము 5. విద్య 6. యంత్రాలయములు, బాయిలరు పరిక్ష. 7. కోశము 8. వైద్యకోశము. 9. అటవి. 10. జయ లాజికలు సర్వే. 11. ల్యాండు రికార్డులు. 12. వైద్యము. 13. గవలు. 14. టంకశాలలు. 15. నైలులు. 16. పోలీసు. 17. పోస్టాఫీసులు, టెలిగ్రాఫులు. 18. పబ్లిక్ వర్క్సు. 19. వైట్. 20. రిజిస్ట్రేషన్. 21. ఉత్తరహిందూస్థానమునందు ఉత్ప. 22. ఆర్మీ. 23. హిందూ దేశసర్వే. 24. మద్రాసు సర్వే అను 24. శాఖలు గలవు. సమకాల పరిక్ష.

ఆశాఖలకు 4140 ఉద్యోగస్థులు యూరపు నందును 5809 ఉద్యోగస్థులు హిందూదేశము నందును నియమింపబడుచున్నారు. ఉద్యోగస్థులందు సివిల్ సర్వీసునందు 3983, వైద్యమునందు 1387, ఇంజనీరింగునందు 928, పోలీసునందు 926, విద్యయందు 633 యు పనిజేయుచున్నారు. సివిల్ సర్వీసు యుద్యోగములు వైద్యోద్యోగములు పెద్ద పన్నియును యూరపియునుల హస్తములందున్నవి. కారణము ఈ యుద్యోగముల కర్హత నొసగుపోటీ పరిక్ష ఇంగ్లాండునందు చేయబడుట యని స్థిరపడుచున్నది. హైందవులకు ఇంగ్లాండునకు పోవుట దుష్కరము. తెలివిగలవారలకు ద్రవ్యోపపత్తి లేదు. ద్రవ్యోపపత్తిగలవారల కింగ్లాండుశీతోష్ణ స్థితి దుర్భరము. పరిక్షయందు నెగ్గకపోయిన వ్యయము చేసిన 20,000 రూప్యములు వ్యర్థమగును. పోటీపరిక్షయందు నెగ్గినవారైనను అరవింద గోపగారివలె గట్టపు స్వారియందు నెగ్గకపోయిన వ్యయమువ్యర్థమగును. హైందవులకుగల మహా ప్రతిబంధకమును తొలగించుటకై సమకాలమునందు ఇంగ్లాండునందును హిందూదేశము నందును పారసేవోద్యోగ పరిక్షలను జేయుటని హైందవనాయకులు చిరకాలమునుండి కోరుచుండిరి. కాని పాలకులు హైందవుల ప్రార్థనలను పెడచెవినిబెట్టుచుండిరి. హిందూదేశమునందు 1913 వ సంవత్సరము ఏప్రిలునందు 200 రూప్యము లధికమైన జీతమును పొందు 11064 ఉద్యోగస్థులు గలరు. అందు యూరపియునులు 4898, ఆంగ్లో ఇండియనులు 1593, హైందవులు 4573ను గలరు. జీతముల మొత్తము హెచ్చినకొలది హైందవుల సంఖ్య తగ్గుచున్నది. నెలకు రూ 500 లకు మించిన ఉద్యోగస్థులందు 4042 యూరపియునులు 942 హైందవులును, రూ 800లకు మించిన 2501 ఉద్యోగస్థులందు 2259 యూరపియునులు 242 హైందవులును గలరు. ఈమధ్యను తొలగించి హైందవులకు స్వదేశమునందు ఉన్నతోద్యోగముల సభికముగ నిచ్చుట కేర్పాట్లను జేయుటకు పంచాయతీసభ ఏర్పాటు చేయబడినది.

సభ్యుల ఆధికారాభిమానము

పంచాయతీ దారులు ఇస్టింగ్వును ప్రభువు, రొనాల్డుషే ప్రభువు, సర్ మురై హామిక్, సర్ థియోడోరు మారిజను, సర్ వేలెంటైను మిరోలు, మహాదేవ భాస్కరుచౌబలుగారు, వాల్టరుకుల్లిమాజి గారు, ఫాంకుజార్జిస్టెయిగారు, రెనెన్సు ఫిమరుగారు రామ్మే మాడ్జొనాల్లుగారు స్వల్పవిషయములందు భేదాభిప్రాయములను దెలిపినను మొత్తముమీదను ఏకాభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. పారసేవోద్యోగములను సమకూర్చుటకై పోటీ పరిక్ష హిందూదేశమునందు గాని ఇంగ్లాండునందు గాని చేయుటతగదని నిర్ణయించిరి. అబ్దురరహీముగారు వారి యుద్దేశములతో నేకీభవించక ప్రత్యేకమైన తీర్మానమును ప్రాసరి. అబ్దుర రహీముగారు సమకాలమునందు హిందూదేశమునందును ఇంగ్లాండు నందును పారసేవోద్యోగములకై పోటీపరిక్షను జేయుట రాజనీతియు ధర్మమును అని తెలియజేసిరి.

హిందువులు మహమ్మదీయులు నిశ్చలాభిప్రాయముతో పోటీపరిక్షను గోరుచున్నారు. అధికారాభిమానులైన ఇతరసభ్యులు వానికి తోచినకారణముల వలన పోటీపరిక్ష తగదని నిర్ణయించుటయును సహజము. పోటీపరిక్ష యనుకూలము కానపుడు నియోజకమార్గము అవలంబింపను మని పంచాయతీసభ నిర్ణయించినది.

ఉద్యోగియుల నిర్ణయము

నిర్ణీతమైన 1376 పారసేవోద్యోగము లందును నాల్గవవంతు 297 పరిక్షఫలనను నియోజకము వలనను హిందూదేశమునందు ద్విసంగ 2డవలయునని నిర్ణయించిరి. అందు 168 పదులు పరిక్ష వలనను 48 సైనిక సంబంధులకును, 41 రాష్ట్రీయ పారసేవోద్యోగులు నుండియును, 40 జిల్లా జడ్జిలుగ న్యాయవాదుల నుండియు నియమించు నట్లు నిర్ణయించిరి. సైనికోద్యోగులు సర్వేశాఖయందు ధవసరమైనను రైలు ఎంజనీరింగు శాఖయందు ధవసరమని తోచును. వారికై అనగ ఆంగ్లో హైందవులకై ఇన్ని యుద్యోగములను రక్షించుట కేవలము జాతీయభిమానముగ గన్పట్టుచున్నది. ఈనిర్ణయము వలన దేశీయులకు 100కి 21వంతున ఉద్యోగములు లభించుననియును ఇట్టినిర్ణయముసంపూర్ణముగ నాశాభంగము గలిగించు సనియును అబ్దురహీముగారు వారి రిపోర్టునందు తెలిపి యుండిరి. పంచాయతీసభ 100కి 25వంతున ఉన్నతోద్యోగముల నియవలయునని నిర్ణయించినది, అందు 48 సైనిక వ్యవహారములకు సంబంధించిన ఆంగ్లో ఇండియనుల కీయవలయు నని సిఫారసుచేసిరి. అది పోను 100కి 21 వంతున ఉద్యోగము లిచ్చునట్లు నిర్ణయింపబడినది. ప్రస్తుతము 127గురు పారసేవోద్యోగములందుగలరు. కాన వారి సంఖ్యను విశేషముగ వృద్ధిచేయుట యప్రకృష్ట మని పంచాయతీసభ్యులు నిర్ణయించిరి. పంచాయతీసభ్యుల నిర్ణయము అనుభవమునకును సభోదేశములకును విరుద్ధము. దేశమునందు దుదయించిన ప్రబోధమునుగాని భారతీయుల యాకాంక్షలనుగాని లోగడి యుపదేశములనుగాని పంచాయతీ సభ్యులు గమనింపలేదు. ఉన్నతోద్యోగములయందు మూడవవంతు హైందవుల కీయవలయునని చెప్పపురి రాష్ట్రపాలకులు 1893 వ సంవత్సరమునందు సిఫారసు చేసి యుండిరి. ఇరువది మూడొక్క తరువాతను 33 వ వంతు వరులను హెచ్చించుటకు బదులు 21 వ వంతుకు తగ్గించుట యుద్ధార స్వభావ మని గాని ఆంగ్లేయుల దృక్పథము మారినదనిగాని ఎట్టి అధికారాభిమానియును అనజాలదు. పోటీ పరిక్షలను దుర్లభము చేయుట.

మహదేశమునందు సమకాలపరిక్షలను నిషేధించిన పంచాయతీసభ్యులు ఇంగ్లాండును దైవను మన జేమముకొరకు పరిక్షానియమముల ననుకూలముగ జేసియుండవచ్చును. అచ్చటిపరిక్షానియమములు హైందవుల యాశలను నిరాశ చేయుచున్నవి. పోటీపరిక్షకు పోదలచిన విద్యార్థుల వయస్సితరకును 22-24 వర కుండవలయునను నియమము గలదు. ఆపరిమితిని 17-19 వరకు తగ్గించు సీఫారసు చేసిరి. మహదేశమునందు స్కూలు ఫైలులను 16 వ యేట గాని పోవుటకు వీలులేదు. బి. ఏ. పరిక్షయందు నెగ్గుటకు 4 వండ్లు ఆరవ పరిక్షయందు నెగ్గుటకు 5 వండ్లు పట్టుకు. యువజనులకు 20 ఏడ్లు వచ్చుటవలన

హైందవయువజనులు పోటీపరీక్షకు కాలదోషము పట్టి యనన్తు లగుదురు. బాల్యదశయందే ఇంగ్లాండునకు పోయి విద్యనభ్యసించెడివారి కిట్టి ప్రతిబంధకము లేకపోవచ్చును గాని వారు చేయు వ్యయము వలన వారికిగాని దేశమునకుగాని ప్రయోజనము గలుగదు. బాల్యమునుండియు చిరకాలము ఇంగ్లాండునందు నివసించెడి హైందవులు జాతీయభావమును సయితము మరచుట సంభవించుచున్నది. లోగడ 17-19 వయసు నియమితమై యున్నపుడు 100 కి 2½ వంతున హైందవులు కృతార్థు లగుచుండిరి. వయసు 22-24 నకు హెచ్చించినపుడు 100-కి 5½ వంతున కృతార్థు లగుచుండిరి. వయసును తగ్గించుటకు కారణము హైందవుల పోటీకి ఆటంకమును కల్పించుట యని మందబుద్ధి గలవారికిని సయితము తెల్లమగుచున్నది. ఆంగ్లేయులు త్వరితముగ నుద్యోగములందు ప్రవేశించుటవలనను దేశమునకు లాభము గలుగననుట సాకుగాని నిజము గాజాలదు.

పతనీయ విషయములు

సమకాలిన్లు నిరాకరింపబడినది. ఇంగ్లాండు నందలి పోటీపరీక్షకు వయస్సు ప్రతిబంధము గల్పింపబడినది. పంచాయతీ సభ్యుల కింతటితో సంతృప్తి గలుగలేదు. కతనీయవిషయములందు సంస్కృతము, పార్శ్వ, అరబ్బి భాషలు చేర్చబడలేదు. 1. ఇంగ్లీషు, 2. తేలిగుగ్రీకు; వర్తమాన యూరపుభాషలు, గణితము శాస్త్రములు, ఈ మూటి యందొక విషయము. 3. రెండవశాఖయందు విద్యార్థి గైకొనని వేరొకవిషయము 4. నోటి పరీక్ష. ఆంగ్లేయ విద్యాలయము లందు లాటిను గ్రీకు చదివెడి విద్యార్థుల కధికమైన పాఠ్యము గలుగుచున్నది.

వ్యయభారము హెచ్చుట

లోకమునందు ఏరాజ్యమునందును హిందూ దేశమునందుగల వ్యయభారము పౌరసేవోద్యోగ విషయములందు లేదనియును దేశ దాద్ర్యమునకు ఈ యపారవ్యయము గారణమగుచున్నదనియును దాదాభాయి నారోజి, గోపాలకృష్ణ గోకలే మొదలగు ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులు ఘోషించుచుండిరి. పంచాయతీసభవలన నధికవ్యయము తగ్గునని యాస పడుచుండిరి. ఉత్తమాధిమోద్యోగములను పంచాయతీసభ భేదములను గల్పించుటవలన సంవత్సరమునకు 12 లక్షలరూప్యము లధికముగ వ్యయమగుటకు గారణ మేర్పడుచున్నది. ఆంగ్లపౌర సేవోద్యోగులు 30 ఏండ్లు వచ్చునప్పటికి కలెక్టరు జిజ్ఞ పదవులనుజేయ న్నట్లుగ నుండవలయునను నిర్ణయము “ఉద్యోగస్థులకు లాభకరమై యుండు నుగాని పరిపాలనమునకు లాభకరముగాదు” అని అబ్దురు రహిముగారు వ్రాసియుండిరి.

సంకుచితభావము

పౌరసేవోద్యోగియుల నుండి న్యాయాధికారమును దండనాధికారమును విభజింపమని జాతీయ మహాసభ ముప్పుదేడ్ల నుండియును ఘోషించుచున్నది. కలెక్టరు న్యాయ విమర్శనాధికారమును దండనాధికారమును సిస్ట్రు వసూలు చేయు బాధ్యతను గలిగియుండుట వలనను న్యాయము గలుగుటలేదని సర్వసామాన్యముగ దెలిసిన విషయము. న్యాయమూర్తులనేకులీ స్థితి మారుట యవసరమని అభిప్రాయమును తెలిపిరి కాని పంచాయతీసభ్యు లీయవసరమైన మార్పుపట్ల నుదాసీన భావమును జూపుట వారి యధికారాభిమానమునకు నిదర్శనము. రాష్ట్రీయ పౌరసేవోద్యోగియులను నియమించుటయందు మనదేశము నందు ప్రత్యేకము పోటీపరీక్ష లనుకూలములు గా

ననియును పోటీపరీక్ష వలననుకొందరను నియామకమువలనను కొందరను నియమించుట యుక్తమని పంచాయతీసభ్యులు తీర్మానించిరి. నియామకమునందైనను అన్ని జాతులకును సమభావమును జూపక ను ఆంగ్లోహైందవులపట్ల సభిమానము చూపుట యుక్తము గాదు. పంచాయతీసభ్యులు పౌరసేవోద్యోగములవిషయమై నిర్ణయించిన మార్పులవలన 41లక్షల రూప్యము లధికవ్యయము ప్రతియేటను గలుగనున్నది. యుద్ధము ఆంగ్లాధికారాభిమానుల దృక్పథమును మార్చు లేక పోయినను హైందవుల దృక్పథమును మార్చినది. దేశమునందు స్వరాజ్యాం దోళనము వ్యాపించుచున్నపుడు కొన్ని పను లధికముగ లభించలేదని పరితపించెడివా రుండరు. 1914-వ సంవత్సరమునందు సిద్ధము చేసిన టిపోర్టును 1917-వ సంవత్సరమునందు ప్రచురించుట వలన గలిగెడి ప్రయోజన మత్యల్పము. పంచాయతీ సభ్యులు నిరంకుశాధికారమునకు భాగ్యభోగములకును ప్రసిద్ధిని ఒడవిన లభికారివర్గపులాభములను స్థిరపరచుటకు సమకాలిని గాని జాతీయ కాంక్షలను ప్రజాభీష్టములను పరిపూర్ణము చేయుటకు తలవెట్టలేదు. టిపోర్టునకు ప్రజ్ఞావంతుడైన న్యాయమూర్తి అబ్దురు రహిముగారి విమర్శనము ప్రాణము పోయుచున్నది.

(0)

విల్సనుగారి సంధివచనములు

అమెరికా సిటీలులో సంధిని గురించి వ్రాసి డెంటు విల్సనుగారి లోకప్రసంగమును జేసిరి. “లోకమునం దికముందు శాశ్వతమైన శాంతియు నెలకొల్పుటకయి ఈ యుద్ధములో ఒకరు జయించినావని, ఇంకొకరు ఓడిపోయినావని అనుకొనకుండునట్లు చేయవలయును. ఒకరి జయము రెండవారి కపజయ మగుటయే గాక, తన్మూలమున తీరని ఆగ్రహము రవులుకొని లోకక్షేమమునకు నిరంతరము భయోత్పాదక మగును. అందరిని తృప్తికరమగు సంధి, అందరికిని సమానమయిన జాతీయ హక్కులను కాపాడుట వలన పొసగ గలదు.” అని విల్సనుగారు నెలవిచ్చిరి. “ప్రాకేసు, రుష్యా, రుమేనియా, సర్బియా, మాంటెనీగ్రోలలో మన మాక్రమించుకొనిన దేశములు మన చేతి లో గలవు. మన పతాకములు విరాఘాటముగ ఆక్రమణదేశములలోని కొటల బురుజులపై నెగురుచున్నవి. మనకత్తి కెదురుకత్తి కలదా” యను గర్వాంధకారముతో సంధిప్రసంగమును జేసిన జర్మను ముఖ్యమంత్రి టెత్తోక హోల్స్త్యెగారి మాటలను విల్సనుగారింత శీఘ్రముగ మరచిపోవుట సంతాపకరము. ఇప్పుడే సంధి జరిగిన యెడల జర్మనులకు తాము విజయుల మని బాధించుచున్న అహంకార మెట్లు పోగలదు? ఒకరు జయించినవారు, రెండవవారు జయింపబడిన వారని భేదములే యుండ గూడదను విల్సనుగారి సదభిప్రాయములే ప్రస్తుతస్థితిలో భంగముకలుగునని భయపడుచున్నాము. పరిపూర్ణముగ జర్మనీని జయించక మిత్రమండలివా రిట్టితిలో వదలివేసినవో శాశ్వతలోకశాంతి నభిలషించు విల్సనుగారి కోరిక లెప్పటికిని ఈడేజాలవు. అటు బర్లిను మొదలు బాగాదు పరిష్కారవశకు న పరిపండ్రెండు సంవత్సరములలో వ్యాపించి హిందూదేశమునకే జర్మనీ మోనము తీసికొనిరాగలదు. లోకముయొక్క భావిభాగ్యోదయమునకును, ముందు పుట్టిబోవు సంతతుల రక్తమిప్పటి యట్లే నడువలె ప్రసహించకుండ నుండుటకును అటో ఇటో లాయడు బాడ్డిగారు నెలవిచ్చినట్లు ఇప్పుడే తేలవలసి యున్నది. గాని తాను కార్యకూరత్వమును గనబఱచక లేఖలను లిఖించుటతో కాలము బుచ్చుచున్న విల్సనుగారిని సంతృప్తిపఱచుటకును, పరిశ్రమయిన సంధులను వట్టి కాగితపుముక్కలని చించివేయు జర్మనీయులు తిరిగి పదిపండ్రెండేండ్లలో కొలుకొని పెద్ద పులిలాగు అందరిమీద పడి దేశములను ధ్వంసము చేయుటకును, మిత్రమండలివా రిప్పుడు సంధిజేసికొని స్వాతంత్ర్యహత్యను గావించికొనునంత విచ్చివారు గారు. విల్సను గారు మిత్రమండలివారిని, జర్మను మృగములను ఒకే త్రాసులో తూచి, ఒకరికి మించినవారింకొకరిని చెప్పుజూచుట ఆన్యాశము. నిరపరాధియగు బెర్లియమును ధ్వంసము చేసినవారు, స్త్రీలను చెరపట్టినవారు, కొట్ల కొలది ధనమును కొల్లగొట్టి దోచుకొని పోయినవారు, పట్టణ

ములను పరశురామస్త్రీతి జేసినవారు, వర్తకపు బోచలను వివక్షితలేకుండ ముంచుచున్నవారు ఆబాలగోపాలమును బానిసలుగ నెత్తుకొని పోయినవారు, టామన్స్ యొక్కయు హెన్రీ లయొక్క- క్రొత్తకృత్యములను తమ దుర్మార్గముల ముందర మరుగుపఱచినవారు, ఇరువదనశబ్దపు జర్మనుహన్నులను, ధర్మసంస్థాపనాగ్రహై, లోక కలాణము కొఱకై తమ సర్వస్వమును ధారపోయుచున్న మిత్రమండలి వారిని కలిపి వేడ బెల్లుముకు ఒక్కటిగ విల్సను దొరగారు జేయుట పరిహాసాస్పదము. అన్ని దేశములవారికిని సముద్రముమీద సమాన స్వత్వములుకలవని విల్సనుగారుమాటిమాటికి నెలవిచ్చుచున్నాడు. 2. త్రిభుత్తి ఈమాటలను పలుకుచుండుట యుద్ధ వ్యాపార విజృంభణమువలనమానికలతో ఆమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములు కొలుచుకొనుచున్న చాలరులు విల్సనుగారి నెవులలో నెల్లప్పుడును జూచ్చుని వాడుచుండుటవలన నని అనుకోవలసివచ్చుచున్నది. సముద్రమాగ్న స్వేచ్ఛానిహారము అందరికిని కలదను వ్రెసి డెంటు గారు ముందుగ వెనామాకాలున నట్లుచేసి నూపించిన బాగుగనుండును. వెనామా కాలవప్రక్కన కట్టుచున్న కొటలను కట్టకుండన బాగుండును. సముద్ర స్వేచ్ఛా విహారమనిన యుద్ధనాశలను తగ్గించవలయు నని విల్సనుగారికి తెలియలే యున్నది. కాని జపానుదేశము ఆమెరికావారి యుద్ధనాకాప్రాబల్యమును జూచి ఆమెరికముగ భయపడుచున్నది. విల్సను దొరగారి యాధిపత్యము క్రింద ఈ నావ లేచుట వృద్ధి చేయబడుచున్నది. జపానుతో ముందుగ నేదో యొక సమాధానమును విల్సనుగారి రెప్పలను కొని యితరులకు బోధించినయెడల బాగుండును. ఒక దేశ ప్రజలు ఇంకొకరిభయము లేకుండ మున్నుండు అభివృద్ధి నొందవలయు నను మన్రో సిద్ధాంతమును యూరపు రాజ్యము లంగీకరించవలయునని అమెరికావ్రెసి డెంటుగారు నెలవిచ్చుచున్నారు. ఆ సలహాను జర్మనీకి ముందుగ విల్సను ఆధ్యక్షు లొసంగవలసియున్నారు. ఆ సిద్ధాంతస్థాపనార్థమయ్యే మిత్రమండలివారు పోరుచున్నారు. ఆ సిద్ధాంతమును తమసంయుక్తబలముచేత స్థాపించిన తరువాత విల్సను ప్రభువరేణ్యుని జోక్యము లేకుండగనే మిత్రమండలివారు సంధిని జేసికొనగలరు. పెద్దపులి మీదవచ్చిపడగా దానిదెబ్బలను తప్పించుకొని ప్రాణములను కాపాడుకొన నాయుచున్న మనుజుని, హాయిగ చెట్టుమీద నెక్కి కూర్చున్నవాడు, “దానిని వదలివేసి రమ్మ రమ్మ” “అనిచప్పమంటలు ఎంత ప్రాణోపద్రవకరములూ! విల్సనుగారి సంధివచనములను ప్రస్తుత స్థితియందంత హానికరములు.

(0)

హిందూదేశమందలి సివిలు సర్వీసువోగ్గీయులకు వారి కొనంగు నేలకునేలు జీతము గాక ఎక్స్ ప్లెంజింగు వెస్ నెవ్ క్ అని 100 కి 6½ రూపాయలు ముజరా యిచ్చెదరు. వీరిండియాలో పనిచేయుచున్న జీతమును సమవల మూలకముగ పుచ్చుకొందురు. రూపాయలకును, సమవలమును 100 కి 6½ రూపాయల ముండుటయే ఈకొనెన్ నేమనుకు కొనము. ఇండియాలో పనిచేయువారికి ఇండియాసామ్రే్ జీతము నొసంగవలసియుండునని పబ్లికుసర్వీసు కమిషనువారు ఈకొనెన్ నేమనున రద్దుచేయు పని సిఫారసుచేసినారు. అందుకో ఈరమ్మ యెడల న్యాయముగ నే నుండును. కాని కం వెన్ నేమను క్రింద ఎంతసామ్ర్య పోయినదో ఆసామ్ర్యుల జీతము వృద్ధిపడి యెంతంగ వలసినదని వెంటనే యింకొక సిఫారసును అరికించి యున్నారు. పెరటిగుండ పోయినది సిఫారుసులునుండ లోపల ప్రవేశించినది. ఎట్లయినను నేలకునేలు రూపాయల జీతమును సంపాదించు దొరలకు నష్టముకలుగకుండ కమిషన్ వారు చేయగలుగుట సంశోషకరము!

ఘజనీ గారిమీద ఆలహాబాదు బాంకివారు తెచ్చిన దావాలో కలకత్తా హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి ఫైచెరుగారి తీర్పువైసి ఘజనీగారు మరల అపీలు చేయగా ఈ నెల 23న తేదీని విచారణ ప్రారంభమైనది.

అయోధ్య తాలూకాదారులు రాజప్రతినిధిగారికి సన్నాన పత్రము నొసంగిన సందర్భమున వారు మరల నుచితోర్తరము నొసంగిరి. వారు ప్రభా సౌఖ్యము కొరకు చేయుచున్న పనులనుకొని యాడి పూర్వమై తిరిగియుంచవలెనని, దొరలరమువారికి యుద్ధమును ఇతర కాలములందును చేసిన సహాయమును ప్రశంసించిరి.

నాగరావల్లి శ్రీకంఠపల్లి ప్రేక్షకులకుభ్య రైలుబండ్లు మరల సరాసరిగ పోవుచున్నవి.

విల్పనగారి యువన్యాసము-అందరును ఖండించుట.

విల్పనగారి యువన్యాసము-అందరును ఖండించుట.

రోనాల్డ్స్ ప్రభువుగారు-నిర్మలహృదయముతో రానుండుట.

మిత్రమండలి నౌకాదళ మంత్రుల సమావేశము.

(రైతుల ఏజెన్సీ)

ఇంగ్లండు

ప్రసిద్ధులు విల్పనగారి ప్రసంగము

బోనగ్లాగారి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, జనవరి 24:—ప్రెసిడెంటు విల్పనగారి సంగి యువన్యాసమును గూర్చి బ్రిష్టులునగరమున బోనరులా గాంటుల నుడివిరి. జర్మనులు సంగిసూచన నును చేరునచేసిన ప్రకటనమున కెట్టి సమాధాన ముచితమో అట్టి సమాధానమే యియ్యబడి నది. ఈసంగ్రామ ముఖ్యతత్వము బహుప్రాచీన మగు సద్వర్తన దుర్వర్తనలకు గల భేదమేగాని నూతనము గాదు. ఈరణము కేవలము దౌర్జన్యపూర్వకము. ఈ యుద్ధవిర్వహణమున జరుప బడిన ఘోరదారుణ మారణకృత్యములు ప్రపంచమున చాల శతాబ్దములవర కెన్నడును జరిగియుండలేదు. మహా మారణము తప్పనిసరి యైనను అందరి ఘటితమే తరుకు లాభ కరమని తలచి ఈ ఘోరసంగరమునకు సమకట్టినవారి మహా పాతకమున వారిదారుణమారణ కృత్యపాతకము సమాప్రాంత మైనను కాజాలదు. ప్రస్తుతమును భావికాలమునను కాలి నెలకొల్పినది ననుటలో ప్రెసిడెంటు విల్పనగారి ఆశయము ను మా ఆశయము కొక్కటియే. సంగి నొడగూర్చుట కొక సంఘము నేర్పవలసినది ప్రెసిడెంటు గారు నెనెటు వారిని కొంటుట్రాంతియుని తలంపగూడదు. కాని ప్రస్తుత మది ఆలోచిం పదగిన విషయముగాదు. ఇప్పుడు ముఖ్యకర్తవ్యము స్వదేశ స్వప్రాణ సంరక్షణము. ఇదివరకెట్టి దారుణసంగ్రామములు జరుగవలెను టకునుజరిగినను ఘోరకృత్యములు చేయబడకుండుటకును ఒడంబడికలు చేయబడెను గాని జర్మనులు వానినిన్నిటిని పూర్తిగా నిరసించినవారి మాతృకృత్యములే వెల్లడించుచున్నవి. తటస్థదేశములనా రెవ్వరునుగూడ నా మాతృకములను నివారింప జాలకపోవుటయే గాక జర్మనుల నాక్షేపింపవలెనగడంగలేదు. కాన ప్రపంచమునకు భావికాలమున భద్రమును కొంతని కలిగించుటకు మే మితరవిధానముల నవలంబించ వలసి యున్నది. ఇప్పుడు మేము సంగి కొవంబడిన నది జర్మనుల విజయమునై నాధాంబుడనగును గాన సాంగ్రామికయంత్రము భగ్నము గావండుటయేగాక విజయవిలసిత్వము గూడ నగుట తటస్థించును గాననే మేము నిరాకరించితిమి. ఏలయన ఆసాంగ్రామిక యంత్రములను తగినసమయము కలిగినపుడుమరల యుద్ధమునకు గడంగదయి. ప్రెసిడెంటు విల్పన గారు దేనిని వాంఛించుచున్నారో దానికొరకే మేము పోరుచున్నాము. దానికొరకే మావైఫల్యము ప్రాణముల నర్పించుచున్నాము. దానిని మేము పదులు నిర్ణయించితిమి.

అమెరికా సెనెట్ సభ-సభ్యుల అభిప్రాయములు.

నాషింగ్టను, జనవరి 25:—ఇదివరకు అధ్యక్షు లెవ్వరును ఇంత ప్రాముఖ్యులగు విషయమున నుపన్యాస మియ్య లేదు. దీనిని చూచుట కొకవారము కావలెనని కమ్యూన్సు గారు సూచించిరి. జిత్తిర్వారము ప్రోసిచేయబడినది. ఈ యువన్యాసమునుగూర్చి సాధికార మగు చర్చ జరుపుట కనకాశము లేదనియు చర్చ నిరుపయోగమనియు విజేత సంబంధ కాగ్లా సంఘాధ్యక్షుడు స్టోనుగారు నుడివిరి. సెనెటును విల్పన గా కొక ముఖ్యయంత్రముగ వాడుచున్నారని విమర్శించును ఉపన్యాస మొక ఖండితపు నుడివిని పెర్మెను గారును సెనెటు తీర్మానములన విజేత సంగ్రామములను ముగించ జూచుట ప్రోత్సాహపరుని లాడ్జిగారు నుడివిరి.

పత్రికాభిప్రాయములు

ఎక్స్ప్రెస్ టెలిగ్రాంకం వెనీ

విల్పనగారి ఉపన్యాసముజర్మనులకు సంతృప్తికరముగ నుండునని కాంటు టెరెస్ట్రోపుగారు రినిరి ఎక్స్ప్రెస్ టెలి గ్రాంకం వెనీకి వాషింగ్టను ఓలేఖకుడు వ్రాసెను.

జర్మను పత్రికలు

కోలోను గెజెటు

ప్రెసిడెంటు విల్పనగారు నుడివిన రీతిని అమెరికా వారు పనిచేయ గడంగిన గాని ఉపన్యాస మాత్రమున సంగి జరుగ నేరదు.

రెయినిస్క్ వెస్టు ఫ్రెయిలిస్క్ జయుటంగు పత్రిక.

విజయ విరహితమగు సంగియనుటవలన జర్మనులు గెలిచిన దానిని వదులుకొనవలెననుట. ప్రతి దేశమునకును ప్రత్యేక ముగ సముద్రమునకు మాగ్గు ముండవలె ననుటవలన బెల్జియమును జర్మనులు వదలగూడ దనుటయే. రష్యాకు డాడ్లి నల్లు వలెనే జర్మనీకి ఇంగ్లీషు ఛానలు ముఖ్యవసరమైనది.

కోయిలన్స్ వాల్క్మన్ జయుటంగు పత్రిక

విజయ విరహితమగు సంగి మా కనవసరము. పోలండు నుగూర్చి ప్రెసిడెంటుగారు నుడివినది సహ్యముగాదు. మే మంగీకరింప జాలము.

ఇటుల జర్మను పత్రికలు సంగికి వ్యతిరేకముగ వ్రాయుచున్నవి.

స్పెయిను పత్రికలు.

విల్పనగారి ప్రసంగముకేరలము ఆదర్శ ప్రాయము గాన సాధ్యముకాదని స్పెయిను పత్రికలు వ్రాసినవి.

ఇటలీ పత్రికలు.

రాక్షసత్వమునకు విజయము కలుగవలెనుటకు పోరు చున్న దేశములకు విజయము కలిగిననే ప్రెసిడెంటు విల్పన గారి ఆదర్శములు సిద్ధింపగలవని ఇటలీ పత్రికలు వ్రాసినవి.

కెనడాపత్రికలు

ఆత్మగౌరవమును పరిత్యజించి మిత్రమండలి వారుసంగి చేసికొనవలెనని విల్పనగారు చేసిన మాధన ఆగ్రహ సంజన కము. అమెరికా ప్రాచీన చరిత్రమును లింకల్నుగారి పౌరుష మును విల్పన గారు గమనింతురు గాక యని కెనడా పత్రికలు వ్రాసినవి.

బంగాళా క్రొత్తవర్సరు.

రోనాల్డ్స్ ప్రభువుగారి యువన్యాసము.

లండను, జనవరి 24:—తూర్పు ఇండియా సంఘమున కాలరైలు ప్రభువుగారి యువన్యాసమున కధ్యక్షత వహించి రోనాల్డ్స్ ప్రభువుగారి లెట్టు నుడివిరి. ఆంగ్లేయుల ప్రాస్వభావ ముభారతాంగ్లేయజాతుల పరస్పరమైత్రిక ప్రబలమగు నభ్యంతర మనుట విజయ. ప్రాచీన సాంఘికాచారములును పూర్వ సాంప్రదాయములును కలిగిన నియమములుగూడ సమానమగు నభ్యంతరములే. కాలక్రమమున సామభూతి హెచ్చిన గాని ఈ యభ్యంతరములు తొలగవు. ఉభయదేశములవారును సద్భావముతో ఏక్షుబాధిరేని చాలవని జరుగగలదు. మైత్రి కొరకును ఆతిథ్యముకొరకును ఆగ్రవర్ణముల భారతీయులు గూడ స్వీయమతాగ్రమునకు వెనుడియుటలేదని నే ననుభవములవలన నెఱుంగుదును. ఇప్పుడు సద్భావమున కితరవిష యములుగూడ తోడగుచున్నవి. మార్గప్రభువుగారి సంస్కరణముల ఫలితముగ ప్రభుత్వసమన్వయ అత్యున్నతస్థానము లలో గూడ భారతీయులు ఆంగ్లేయులతో సరిసమాన ముగ పని చేయుచున్నారు. దీనివలన నభయులకును గూడ చాల లాభము కలుగగలదు. ఆంగ్లేయుల అనుమానములు అనుభవములన తొలగి పోయినవి. అధికారమును ఉన్నత స్థానమును గోల్పోవకుండ చూచుకొనుట మాత్రమే ఆంగ్లేయుల సంకల్పమునకును సత్కర్మాపమని భారతీయులు గూడ గ్రహింపగలిగిరి. సమానభాగ్యతలను పంచుకొనుటవలన వారు పరస్పర స్వభావములను తెన్నగా గుర్తించ గలిగిరి. పరిపాలనమున భారతీయులకు పాతా సం గు ట యందలి చిరాచిరకాల విషయమున నభిప్రాయభేద ముండిన నుండు గాక, దేశీయులలో ధీయుతులను పరిపాలనమున చేయ

కొనవలెనని మనము నిశ్చితముగ చేసిన ఏర్పాటును క్రమ పద్ధతిని స్థిరముగ ననుసరింతుమనుటలో నెట్టి అభిప్రాయభేద మును లేదు. క్రమపద్ధతిని అభివృద్ధి కలుగవలె నని అత్యధిక ముగ కోరువారికి తన్ని గోధకముగ స్వల్ప సుఖ్యాకు లవలం బించిన మారణవిధాన మధిక సంతాప కారణమై యున్నది ఈ మహాసంగ్రామము మరియొక మైత్రివర్ధక కారణ మైనది సాంప్రదాయ మతాచారముల బలీకృతవలన నభిప్రాయభేద మెంత హెచ్చుగనుండునను రణరంగమున కలిగిన భ్రాతృత్వము ముందట నది నిలువజాలదు.

రోనాల్డ్స్ ప్రభువుగారి నుడువలండి బంగాళీ పత్రి కలు వ్రాసిన దీగ్గు వ్యాసములవలన నా దేశముగ వీరిపట్ల కలిగిన వ్యతిరేకభావ మీ యువన్యాసమునలన కొంతవరకైన తొలగగలదు. హిందూదేశముపట్ల కొన్ని సదభిప్రాయములు మాత్రమే ప్రభువుగారి హృదయస్థిను నుండగలవు గాని వా రెట్టి వ్యతిరేకభావములతోడ నచటికి పోవువారు గారని మీరైతే అబ్బును ఆలిచేరుగారు నుడివిరి.

నౌకా యుద్ధము.

లండను, జనవరి 25 — ఈ త్రర సముద్రమున జగ్గును యుద్ధ నౌకలను బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు ముట్టడించి విద్యుత్తో తులను ప్రసరింప చేయ జర్మనులు విభ్రాంతులయ్యు త్రివముగ పోరిరి; గాని బ్రిటిషు వారి గుండ నూటికిని వేగమునకును వా రాగలేకపోయిరి. జర్మను నౌకలు దాడికి బయలు దేరెనో వెల్లుల్లు చేవనుకు పోవుచుండెనో తెలియదు గాని బ్రిటిషు నౌకలు లగినవేళ తగినవోట నేమరుపాటున వానిని దాక ననుట నిశ్చయము. జగ్గులు సాధికారమున నుండు కొన గోరిన సముద్రభాగముననే వారి నౌకలను బ్రిటిషు నౌకలు తరిమెను ఇట్టియుద్ధములదిపుడు జర్మనులు 30-40 టార్పె డో నౌకలను గోల్పోయిరి. దీనివలన జర్మనులు కొంతకాలము వరకును జీబ్రుతనంతగా నుపయోగింప కుండు రని కోవిదులు నుడివి రని హాండువారు దెలిపిరి.

హతశేషుల కధనము

యాముడిను, జనవరి 25:—వి 69 నౌకలోని హతశేషు లిటుల నుడివిరి. సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము 11 జగ్గు ను యుద్ధనౌకలు రేవునుండి బయలుదేరినవి. 23-వ తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు దూరమున బ్రిటిషునౌకలు కనబడెను. వెంటనే ఫిరంగులు కాల్చబడెను. బ్రిటిషువారి లక్షలాగున శక్తి అద్వితీయము. 69-వ నౌకకు దెబ్బలు తగితెను గాని అది తప్పించుకొనుట దైవికము ఏలనన బ్రిటిషునౌకలు గురికి 4-5 చొప్పున రెండుగురులుగ దానిఎదుట నుండెను. పోరు జరుగ కుండుటకు ప్రయత్న లోపము కలుగలేదు గాన ద్రోహ ముండి తీరవలెను. చుక్కాయు దిక్పిదర్శనయంత్రమును విరిగి నందున 69-వ నౌక ఎమ్మె ము ఖ ద్వార ము నకు వంకర టింకరగ పోవుచుండెను గాని యాముడినుకు దూరమున మరి 4 బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు కనబడుటచే నది యాముడిను రేవునకు పోయింది. ప్రధానయుద్ధము జీబ్రుటి యుద్ధ జరిగినది గాన ఈనౌక అన్నిటిని వెనుక నుండుటచే తప్పించుకొనినది. తక్కిన నౌకలగతి మాకు తెలియదు గాని వానికి చాలగవ్వము కలిగి యుండును.

మిత్రమండలి నౌకాదళాధికారుల సమావేశము.

లండను, జనవరి 24 —లండను నగరమున నౌకాదళ కార్యాలయమున ఈనెల 16 వ తేదీని ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ నౌకాదళమంత్రులు సమావేశమై నిర్ణీతవరకు వివిధ విషయములు చర్చించిరి

నౌకామంత్రుల సమావేశము

లండను, జనవరి 25 —ఈసభయందు వివిధదేశముల మంత్రు లేకాభిప్రాయుడైరి. దీనివలన నౌకాదళము సమగ్రము కాగలదు.

ముంచబడిన నౌకలు.

లండను, జనవరి 25 —ట్రెమింజో (బ్రిటను) రెయి ముంగా (నార్వే) వ్యాంపెనబర్గ (డెన్మార్కు) నౌకలు ముంచబడినవి. ట్రెమింజో నౌకలోని వారిని పడవనిండ్ ఎక్కించు కొని బయలుదేరిన యొక పడవ జూడ లేదు.

నౌకలను ముంచుట.

లండను, జనవరి 24 —చేపలపడవలపైని జర్మను జూం తగ్రామి ఫిరంగులను కాల్చిముంచెను. పల్లెవారిండు చిన్నెడో నెలలో మిక్కుటముగు చలిలో వెగుడ్డలేకుండ బహుశ్రమ పడి దరిచేరిరి.

సేనాపతి

అంధ్రులు, జనవరి 24:—ప్రస్తుతపు సేనాపతినిబట్టి వ్యవసాయముపట్టి ఆతిమఖ్యకృషియందున్న వారిలోగూడ 25 సంవత్సరములకు లోబడినవారిని దీనికొనవలసిన యవసరము వచ్చినదని యుద్ధకార్యాలయ కార్యదర్శి యగు డెప్టీ ప్రభుత్వగారును వ్యావసాయక సంఘాధ్యక్షులగు ప్రొఫెసర్ గారును చెప్పిరి.

అనుభవజ్ఞులగు కృషివలల నందరిని వ్యవసాయకృషి యందే యుంచవలెనని వ్యవసాయకుల పట్టుబట్టిరి. ఈ విషయమున వైనిక్యులును కృషివలలును గూడ కొంత స్పష్టతకొని మొనరింపవలెను. ప్రస్తుత మక్కరలేదని ఆధికారులు వదలి వేసిన 60 వేలయంది నుండి 80 వేల మందిని మాత్రమే యుద్ధ సంఘమువారి సమృత్తి లేకయే ప్రస్తుతము తీసికొందురు. గుఱ్ఱములు మున్నగు వ్యవసాయ జంతువుల శిక్షణమునందు సేర్పరులగువారి ననేకులను ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయకృషియందు నియమించుట కేర్పాట్లు చేసిరి. యుద్ధరంగమున పనిచేయుచున్న సేర్పరులకు కృషివలలలో కొందరిని మఱల బిలిపించుటకు ఏర్పాట్లు చేసిరి. యాంత్రికకృషి నెరిగినవారిని పలువురిని, దున్నుట, విత్తుట మున్నగు పనులయందు నియమించెదరు. గత 8 నెలలలో వ్యవసాయపు పనులు చేయుచున్న పనివాండ్ల సంఖ్యకంటె చాల హెచ్చు సంఖ్య నియమింపబడును.

క్రికెటు ఆటలో కోవిదుడగు నొక భారతీయుని మరణము.

అంధ్రులు, జనవరి 25:—భారతీయులలో క్రికెటు ఆటలో అద్వితీయుడను కీర్తిని ప్రపంచ మందంతట వ్యాపింపజేసి ఇంగ్లాండు దేశముననుగూడ తన ప్రజలను చూపి ప్రసిద్ధిగాంచిన యెన్నపురిరాష్ట్ర సంబంధులగు కే. కేశవచారి గారు అంధ్రుల నగరమున వైద్యకళాశాల వైద్యశాలలో 5 దినములు వ్యాధిబాధితులైయుండి నిన్న మధ్యాహ్నము కీర్తిశేఖరైరి.

కార్మిక మహాసభ.

అంధ్రులు, జనవరి 25:—కార్మిక ప్రతినిధి సంఘములు జొరతనమువారిలో చేరుట నామోదించుచు మాంఛెస్టరులో జరిగిన కార్మిక సభయందు కార్మిక మహాసభవారు తీర్మానించిరి.

గనుల పనివాండ్లను సేనలో చేర్చుట.

అంధ్రులు, జనవరి 25:—చిరకాలమునుండి యున్నవారిలోను కొంతగా చేరినవారిలోను అర్హతగల వారిని గనులలో పని వైన పనిచేయు వారందరిలో నుండియు తీసుకొనబడునని ప్రకటించిరి.

ప్రాన్సు

జర్మను లోడుట

అంధ్రులు, జనవరి 25:—పరాసువారి ప్రకటనము. బెర్లి ఆ బెకుకు దక్షిణమున రి కిలోమీటరుల దూరమున శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చి తలపడియోడి చాలనవ్వుపడి వెక్కుచుండి నైనుకులను గోల్పోయి పారిపోయిరి. రెండు శత్రువిమానములు నేల గూల్చబడినవి.

బాల్కను

రుమేనియారంగము

అంధ్రులు, జనవరి 25:—రుమేనియారాయనార్డు:—టిరల బురదనేలకు తూర్పున మేము తీవ్రముగబోరి శత్రువులను స్థానము కదలించితిమి. నదికి ఆగ్నేయమున మే మనస్కుందము సల్పితిమి. గాని శత్రువులు మరల తలపడి క్షి మైమువకు ముమ్ములను తరిమిరి రమేనియార ప్రకటించిరి.

గ్రీసు దొరతనమువారి క్షమాపణము.

అంధ్రులు, జనవరి 25:—డికెంబరు నెల 1-2 తేదీలను జరిగిన దుర్మయములకు చాల చింతించుచున్నామని యొక లేఖను వ్రాసి గ్రీసు దొరతనమువారు మిత్రమండలివారికి పంపిన వార్తవచ్చినది.

మెసఫోటేమియా

మెసఫోటేమియా వార్త.

మెసఫోటేమియా, జనవరి 20:—శత్రువుల గుండ్ల కొట్టుమీదను యంత్రకాలవిదను ఫిరంగుల బారకీసుల మీదను సేతుదయమున మా విమానములు గుండ్లను వదలెను.

“మహమ్మదు హస్సేనులో శత్రువుల దాడివలన చాల నష్టము కలిగినను మీరు చలింపక నిలచి నందులకు మిమ్ములినం దించుచున్నా”నని అచటి తురుష్కు సేనానికి తురుష్కు ప్రానిక సర్వాధికారి తంతివార్త నంపెను.

అమెరికా

శత్రు నౌకలు.

అంధ్రులు, జనవరి 15:—జర్మను దోపిడి నౌకలతో కలియుటకు జర్మను యుద్ధ నౌకలుగూడ ప్రయత్నించుచున్నవని దొరతనము వారి కనుమానము కలిగినది. నిర్బంధిత యుద్ధ నౌకలోని నావికు లిదివరకే వెళ్లిరి. జాగ్రత్త పుచ్చుకొన వలెనని దొరతనమువారిని హెచ్చరించిన జెనిరో నుండి తంతి వార్త వచ్చినది.

జర్మని

రష్యాతో ప్రత్యేకముగ సంధి.

పారిసు, జనవరి 25:—ప్రత్యేకముగ రష్యావారు సంధి చేసికొన నంగీకరించినచో రష్యావారికి కనిష్టాంటునోపియ నగరము నిచ్చెనను జర్మనులు రానుబారము వెట్టిరిని ఫిగలో పత్రికలో హానోటక్కుగాన వ్రాసిరి.

హాలండు

డచ్చి తూర్పు ఇండిసుదీవులలో

జర్మను మతగురువులు.

ఆమ్స్టర్డం, జనవరి 25:—ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణ మునకు జర్మను మతగురువులు అభ్యంతరము కలిగించుచున్నారు. దీనివలననే ఇటీవల బటకుప్రాంతమున విప్లవము జరిగినది. అని ఇండిసుదీవులలోని పత్రికలు వ్రాసిన వని వెల్లెవరము నుండి తెలిగ్రాపుపత్రికకు వార్తవచ్చినది.

గోనెసంచులు—జనపవార దిగుమతి.

పేసు, జనవరి 24:—గోనె సంచులను జనపవారను దిగుమతి చేయుటకు మరల ఏర్పాట్లు చేయ బడినదని హాలండు ఓవర్సీసు బ్రట్టవార్త ప్రకటించిరి.

బెలియము

బెలియనులకు ప్రవాసము.

అంధ్రులు, జనవరి 24:—బ్రు సెల్సునుండి ప్రజలను తీసి కొనిపోవుట కనివారమునా దారంభమైనది. వైమననొద్ద సి రంగుల నుంచిరి. ఫిరంగులను మోటారు బండ్లమీద నుంచి కాపలా కాయుటలు చేసిరి.

జపాను

జపానులో రాజకీయ విషమస్థితి.

టోక్యో, జనవరి 24:—కేవలము దేశీయ విషయములను గూర్చియే విషమస్థితి కలిగినది. రాజ్యాంగసభలో ప్రభుత్వవర్గమునకు పరాజయమును మార్పు కలుగ వచ్చును.

స్పెయిను

స్పెయిను నైనికోద్యోగిని నైనికాధికారులు

విచారణచేయుట.

మెడిడు, జనవరి 25:—బార్సిలోనాలో స్పెయిను నైనికాధికార వర్గములోని మేజరు ఫ్రాన్సిస్కోగారి కచటి జర్మనులు విందుచేసి నపు డాతడు మిత్రమండలిని దూరచు జర్మనుల విజయమును కోరుచు మహన్యసించినందుల కతనిని నైనికాధికారులు విచారణ చేసెదరు.

స్పెయిను ప్రధాన మంత్రిని చుప నెత్తించుట.

మెడిడు, జనవరి 25:—ప్రధానమంత్రి గొమనోను న్సుగారు నెవెలీనుండి మెడిడుకు రైలుబండిలో పోవుచుండగ రైలు మార్గమున కడ్డముగ చూతులను వెట్టిరి. బండి వాని మీదుగా పోయినది గాని తిరుగబడలేదు. పట్టాలనుండి తొలగలేదు.

స్విజర్లాండు

స్విజర్లాండువద్ద జర్మనుసేన.

అంధ్రులు, జనవరి 25:—జర్మనులు స్విజర్లాండు గరిభాద్యున 4 లక్షలు మొదలు 7 లక్షలవరకు నైనుకుల నుంచిరి. ప్రాన్సు ఇటలీలలో నెటువీలైన నటు లీ సేనను నడుపుటకు వీలుగా వారుంచిన డెయిలీ మొలులు పత్రిక కొకవిలేఖకును వ్రాసెను.

దేశీయ తంతి వార్తలు

(1)

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి.)

శిల్పి

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

శిల్పి, జనవరి 24:—ఈనెల 22-న తేదీని ఇండియా మంత్రిగారిటుల తంతివార్త నంపిరి.

బ్రిటిషరంగము.

బ్రిటిషువారి కందకములవైని దాడి సలుపుటకు జర్మనులు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలమైనవి.

ఫ్రాన్సురంగము.

మ్యూజానడికి తుడితెట్టున జర్మనులు ఫిరంగులను కాల్చి తలపడి యోడిరి.

ఇటలీరంగము

వికేషములు లేవు.

రష్యారంగము

కొన్ని చిన్న యుద్ధములు జరిగినవి. మార్పు లేదు.

రుమేనియా రంగము

మాల్డేవియా ఒయిటజు లోయలలో శత్రువుల ప్రయత్నముల కభ్యంతరముకలిగినది. సెరెతుకొద్ద శత్రువులు మరల ముందుకు రాలేదు.

తూర్పుఆఫ్రికా

రెఫెజిజిల్లాలో జర్మనులను చుట్టుముట్టుప్రయత్నము జరుగుచున్నది. బ్రిటిషు సేనలు రఫేజి డెల్టాలో ప్రవేశించెను. మాన్జియొద్ద గూడ సేనలు చేరుచున్నవి.

సింలా

ప్లేగువ్యాధివలన నైజాము రాష్ట్రమున 3671 మంది చనిపోవుట

సింలా, జనవరి 25:—ప్లేగువ్యాధి చాల మరుకుగా హెచ్చుచున్నది. ముఖ్యముగా బొంబాయి సింధురాష్ట్రము సంయుక్త పరగణాలు మధ్యరాష్ట్రములు హైదరాబాదు సంస్థానములలో వ్యాధి హెచ్చుగా నున్నది.

ఈనెల 20న తేదీతో ఆరవనగు వారమున మొత్తము 18947 మరణములు తలక్కించినవి. వివరములు బొంబాయి సింధు-4507; చెన్నపురి-852; బంగాళము-2; బీహారు- 593; సంయుక్తపరగణాలు- 2033; పంజాబు- 37; బర్మా-194 మధ్యరాష్ట్రములు-1581; మైసూరు- 386; హైదరాబాదు- 3671; మధ్యయిండియా 315; రాజపుత్రస్థానము-16.

బొంబాయి

పల్లెకు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు.

బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక.

బొంబాయి, జనవరి 26:—బ్రిటిషువారి దృక్కోణము మారినదని 2½ వార్షికములనుండి వివరముచుండుట చేత నీ రిపోర్టు ప్రాముఖ్యము పోయినది. సరుకాల్పకృషికులు ‘వ్యా యాధిపతుల స్థితి’ వ్యాయచివారణ కార్యనిర్వహణాధికారిభ జనము మున్నగు ముఖ్యనియమములను గూర్చి కమిషనువారి తీర్మానము ప్రబలమగు నాగ్రహమును కలిపించుచున్నది. భారతీయులకు మరెక్కొన్ని యుద్యోగము లొసగబడకలెడకు విషయము మూలబడి స్వరాష్ట్రపురావవిషయము ప్రజలస్థల నాడించు తరి నిది నివృత్తయెగాము. ఈదేశమును ప్రముఖులగు విద్యాధికులలో వెక్కుచుండి కీనిని సహించరు. దీని నొక మూలద్రోసి మనము గడంగకలెను.

పంజాబు

కుల కేసులు.

లాహోరు, జనవరి 25:—గడగవిప్లవకారులలో చేరిన డాక్టరు మధురాసింగును కొన్ని నెలలక్రితము వికేషములలో పట్టుకొనిరి. అత డిపుడు లాహోరుచేరసాలలో నున్నాడు.

చితుసింగను మరియొక సిక్కు కొన్నియెండ్లుగా యూకోపుదేశమున వివరీతపర్య జరుపుచున్నాడు. అతనిని గూడ నిటీవల పట్టుకొని లాహోరునకు తీసికొనివచ్చిరి.

1915 లో లాహోరునుండి సరిహద్దు వాటిసోయి హిందూస్థానీ దోపిడిగాండ్రతో చేరనెంచిన విద్యాధికులను ముగ్గురిని పట్టుకొని హిందూదేశమునకు గొనివచ్చిరి.

లాహోరుకులకేసు కనుబంధముగు నుండికేసులో ముద్రాయాలు 5 గురు. వీరిలో ఒకనికి యావజ్జీవవీర్యపాంతుర వాసమును మరియొకనికి 14 ఏండ్లు ద్వీపాంతరవాసమును తక్కిన ముగ్గురికి వరుసగా 5-3 ఏండ్లును, 11 నెలలును కారాగృహవాసమును విధింపబడినది.

పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు

సమకాలిక పరిక్షలను తిరస్కరించుట

ప్రొటోకాల్ లను ఖండించుట

ప్రతి కూలములగు సూచనలు

(o)

వ్యయము ఆధికము చేయుట.

(1) పబ్లిక్ సర్వీసు ఉద్యోగములలో ఎక్కువతరగతి తక్కువ తరగతి అని విభేదము కల్పించవలసి వచ్చినప్పుడు ఆ విభేదములను జాతి భేదములను బట్టి గాని వేతనముల తారతమ్యమును బట్టి గాని ఏర్పఱచుకూడదు.

(2) తక్కువ తరగతి యుద్యోగములనుండి ఎక్కువ తరగతికి ఉద్యోగవృద్ధి నొసంగబడవలసి ఇంగ్లండునుండి పిలిపించినవారితో సమానముగా పరిగణింపవలయును. వారి వారి యోగ్యతలను బట్టి ఎక్కువ తరగతి యుద్యోగములలో ఏర్పాటుననుకూల అర్హులగు గణించవలయును. ఈ దేశమున నుద్యోగవృద్ధి నొంది ఉన్న యోద్యోగముల జూనియర్ వారిని, ఇంగ్లండునుండి పిలిపించబడినవారిని ఒక పట్టికయందే నిర్వహింపవలయును. జాబితాలలో పేర్లు ప్రకటింపబడిన తేదీల గాయతు ఎవరెవరు ఎక్కువకాలము సర్వీసు చేసియుండినో ఆ విషయమును గూడ నూచింపవలయును. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగుల విషయమున తప్ప, ఉద్యోగవృద్ధి నొసంగబడి ఉన్న తిరగతి యుద్యోగములకు బోయినవారందఱిని ఆ సర్వీసునందు స్థిరపఱుపబడిన వారినిగా గ్రహింపవలయును.

(3) వైద్యము, పబ్లిక్ వర్క్సు, రైల్వే, పోస్ట్, ఆఫీసు సివిల్ కాబిలండు సేనా కాబోద్యోగులను కొన్ని మరతుల క్రింద నియమించు పద్ధతిని ఇంకను జరిగించు చుండవలెను. సేనా కాబోద్యోగులను నాణేముల టంకకాల లండును నియమింపవచ్చును. ఇతర కాబిలండు సేనా కాబోద్యోగులను సివిల్ పనులందు నియోగించు పద్ధతిని మాన్యువలయును. బర్మాలోని సివిల్ సర్వీసు విషయము ఈ కార్యక్రమమును నెమ్మదిగా ననులు జరుప వలయును.

(4) పోస్టు ఆఫీసు కాబిలండు ఉత్తర హిందూ ప్రాంతమున నాల్గు కాబిలండు, కష్టము కాబిలండు, ఆర్థిక కాబిలండు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను నియమించు పద్ధతిని ఇంకను జరిపించు చుండవచ్చును. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు బర్మాలోని లాండు రికార్డుస్ పనిని, రిజిస్ట్రేషన్, నాల్గు ఎక్సైజ్ కాబిలండు, చెన్నై పురియందు సర్వే కాబిలండు తనిఖీ చేయు చుండవచ్చును. వ్యవసాయ కాబిలండు రైల్వే కాలను గా వారి నిక ఏర్పఱుప గూడదు. హరల్ కమిషన్ రిపోర్టుల నేర్పఱుపవలయును. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు వారి నేర్పఱుపవలయును. పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్స్ జనరలు ఉద్యోగులను ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగస్థులనుండి తీసికొనకూడదు. కాని లెగిస్ యోగ్యతలను గలిగియున్న పోలీసు ఉద్యోగులచేత ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్స్ జనరలు ఉద్యోగములకు హక్కుగలవారుగా నుండవలయును.

(5) ఉన్నత ఉద్యోగములకు తక్కువ ఉద్యోగములకు నడుమగల ఉద్యోగములను "ప్రావిన్షియల్ సర్వీసు" అని పిలువగూడదు. ఏరాష్ట్రమునందైన నట్టి యుద్యోగము లేనట్లు బడినయెడల ఆయా రాష్ట్రముల పేర్లు ఆయా యుద్యోగములకు నీయవలయును. హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి యుద్యోగము లందున్న వారు మొదటితరగతి రెండవతరగతి యుద్యోగస్థులుగా పరిగణింపబడుదురు. విద్యా కాబిలండును ఈ మేలు పఱుగుచుండును. (6) ఏయే యుద్యోగములకు హిందూదేశములోని వారినే నియమించుచున్నారో, ఆయా యుద్యోగములకు భారతీయులనే నియమించుచుండవచ్చును. హిందూదేశ ఆర్థిక కాబిలండు ఈ క్రింది కేంద్రమున చేర్చవచ్చును. సేనా విషయపు ఆర్థిక కాబిలండు (సేనా సంబంధములగు చిక్కులున్న నే తప్ప) ఈ క్రింది కేంద్రమున చేర్చవచ్చును. కష్టము కాబిలండు విషయమున గూడ ఇట్టిచర్యనే కాలక్రమమున దీసికొన వచ్చుచుగాని ప్రస్తుతము ఆంగ్లదేశమునుండి కొంతకాలమునకు ఉద్యోగాస్థులగు వారిని రావించుచుండవలయును. పూర్తిగా విరోధా ఖండమునుండిగాని, లేక కొంతవఱకు ఆ ఖండమునుండియు, కొంతవఱకు భారతీయమునుండియు ఉద్యో

గులు నియమింపబడు యుద్యోగములను మూడు విధములుగా పరిగణింపవలయును:— మొదటిదానియందు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసును, పోలీసు కాబిలండు నుండును. ఈ కాబిలండు నియమింపబడు యుద్యోగు లనేకులు ఆంగ్లదేశమునుండియే రావించబడవలయును. రెండవదానియందు విద్య, వైద్య, పబ్లిక్ వర్క్సు, మున్నగు కాబిలండు చేరును. వీనియందు ప్రాంతాధికార ఉద్యోగులు నియమింపబడవలసిన కారణములుగలవు. ఈ ఉద్యోగములకు రెండవదేశములనుండియు నుద్యోగులను నియమింపవలయును. మూడవదానియందు వ్యవసాయము, జంతు వైద్యము మున్నగు కాబిలండును. కాలక్రమమున నీయుద్యోగములకు ముఖ్యముగా భారతీయము నుండియే యుద్యోగుల నేర్పఱుప వలయును. యూరపుఖండమునందలి ఏయేదేశముల విద్యాసంస్థాపనలలో ఆయాదేశముల నుండియే ఉద్యోగులు నియమింపబడుదురు. ఇట్టివిధి హిందూదేశమునందును గలుగు నంతవఱకు హిందూదేశ విద్యాసంస్థాపనలను వృద్ధి నొందింపవలయును. (7) ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థి వేతనముల నొసంగు పద్ధతి మూలమున యూరోపియనులు కాని వారిని సివిల్ సర్వీసునం దెక్కువ చేయుటకు వీలులేదు.

(8) కొన్ని కాబిలండు యుద్యోగములందు కనీస పక్షము నియమింప వలసిన సంఖ్యకు తక్కువగాకుండ భారతీయులను నియమింప వలయును. ఆ సంఖ్య కంటె ఎక్కువ నుండి భారతీయులు నియమింప బడలేదా యను సంకోచమున కెడము లేకుండుటకు ఈ నూత్రమునే సర్వత్ర ఆనుసరించు. మగు నట్లు ఏర్పఱుప గూడదు.

(9) ఈ ప్రకారము ఉద్యోగములందు భారతీయుల సంఖ్యను వృద్ధి చేయుటకు వీలు కానియెడల క్రింది పట్టికలో చూపబడినట్లు క్రొత్తచర్యను ఆనుసరింపవలయును. హిందూదేశమునందు సాంకేతిక (టెక్నికల్) పరిస్థాపనలను వృద్ధి చేయవలయును. ఉద్యోగములందు భారతీయ బాగుగా బహిరంగ పఱుచుట కేర్పాట్లు చేయవలెను. విదేశములనుండి పిలిపించబడు ఉద్యోగుల ఏర్పాట్లు విషయమున సలహాల నిచ్చుటకు భారతీయ ఉద్యోగులను నియమింపవలెను. 10 సంవత్సరముల కొక్కొక పర్యాయము వివిధ జాతులనుండి ఎందరెంద రుద్యోగులు నియమింపబడినో ప్రకటింపవలయును. ఏకాభిలండునైనను ఆనుభవముగల తక్కువ యుద్యోగులకు ఉద్యోగవృద్ధి నొసంగి వారివలన పనిచేయుచుటయో లేక అనుభవములేని విదేశీయులను రావించి వారివలన పనిచేయుచుటయో ఈ క్రింద పేర్కొన బడిన ప్రకారము నిర్ణయింపవలయును. ఎక్కడనైనను యువకులకు అనకాకములను ముఖ్యముగా నొసంగవలయును. సాధ్యమైనచోట్ల విదేశములనుండి ఉద్యోగులను నియమించుపద్ధతినే ప్రోత్సహింపవలయును.

(10) ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి హిందూదేశమునందు ప్రభుత్వోద్యోగములకు ఉద్యోగులను నియమించు విషయమున పోటీపరీక్ష లేర్పాటు చేయుటకు వీలులేదు. ఇట్టి పోటీపరీక్షలు లండు చోట్ల ఉన్న పద్ధతినే ఆనుసరించుచుండవలెను.

(11) ఏకాభి ఉద్యోగములైనను అధికారు లుద్యోగులను విదేశములనుండి రావించునప్పుడు కొన్ని సంఘములను హాల్ ప్రకారము నడచుకొనవలయును. ఈ సంఘములందు పూర్తిగా ఆయాకాబిలండు సంబంధించిన సభ్యులే యుండగూడదు. విద్యాసంస్థాపనలతో సంబంధముగల కొందఱు సభ్యులను వారియందుండవలయును. అధికార భారతీయ సభ్యులను కొంద రుండవలెను. ఉద్యోగములలోని భారతీయ బాగుగా ప్రకటించి దరఖాస్తుదారులు సలహానిచ్చు సంఘములలో నెవ్వరితో ఉద్యోగవిషయమున జోక్యము గలిగియుండకుండునట్లు జాగ్రత్త చేయవలయును. ఇంగ్లండు నందును ఏర్పఱుపవలయును.

(12) హిందూదేశము నుండియే యుద్యోగులను ఏర్పఱుచుకొనునప్పుడు, ఆ యుద్యోగములకొరకు కనీసపక్షము నుండవలసిన విద్యా యోగ్యత లుద్యోగులకు ఖండవలయును. దరఖాస్తుదారు లందఱికిని ఒక విధముగా యోగ్యతయే యుండవలెనట్లు లేదు. అన్నతల పరిమితి యందఱికి నుండవలయును.

(13) ప్రత్యేకముగా కొన్ని పరిశ్రమలందు పాండిత్యము గలవారిని రావించ బ్రయత్నించు చున్నప్పుడు సాధ్యమైనంత వఱకు ఉత్తములను పిలిపించుటకు జాగ్రత్త పఱుపవలెను.

(14) నూచింపబడిన పద్ధతుల ప్రకారము ప్రాతినిధ్యము నేర్పఱుచుటకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు తమ యధికారమును వినియోగించినయెడల అన్ని జాతుల ప్రాతినిధ్యమునకును క్రమముగా నేర్పాట్లు చేయవచ్చును.

(15) అన్యథా చెప్పబడిన నే తప్ప ఆంగ్ల దేశమునుండి పిలిపించబడిన ఉద్యోగు లందఱును రెండుసంవత్సరములవఱకు పని నేర్చుకొనవలయును. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఇండియన్ అటవీకాబిలండు సర్వీసు ఉద్యోగులను ఇంగ్లండునందు కొంతకాలము పని నేర్చుకొనవలెను. అటవీకాబిలండు సర్వీసు ఉద్యోగులు ఇంగ్లండునుండి బయలుదేరునఱకు మూత్రమే పని నేర్చుకొనవలెను. ఆంగ్లదేశమునందలి అటవీ విద్యాశాలలు విశేషముగా వృద్ధిపఱుపబడినందున, అటవీకాబిలండు ఉద్యోగుల నా పాతకాలల నుండియే రావించవలయును.

(16) క్రొత్తగా రావించబడిన ఉద్యోగులకు ప్రారంభమున ఉద్యోగశీక్షణము నొసంగుట క్రింద నూచింపబడిన విధమున బరుప వలయును. ఉద్యోగశీక్షణమును నిర్వహించు నధికారుల ఆంతర రాష్ట్రీయ సమావేశములు జరపు చుండవలయును.

(17) ఉద్యోగుల వేతనముల నేర్పఱుచు సందర్భమున అర్హులగు సంవియోగ్యులను లభించి వా రా యుద్యోగము లందే చాలకాలము గౌరవనీయులుగా నన్యుకముతో పని చేయగలుగుట కంతజీత ముండి బాగుగనుండునో అంత జీతమునే ఏర్పాటు చేయవలెను. లంచములు మున్నగువాని కవకాశములు లేకుండునట్లు చేయవలెను.

(18) అన్యథా ప్రకటింపిన నే తప్ప ఉద్యోగులకు వేతనములందు క్రమవృద్ధి గలుగునట్లు ఏర్పఱుపవలెను. ఇట్టి చర్య వీలగునట్లు అప్పుడప్పుడు వచ్చు ప్రత్యేకోద్యోగముల వలన వేతనవృద్ధి నూత్రములను సంస్కరింపవలెను.

(19) సామ్యుహారకమున తరగతు మొత్తముని వేరుగా నియమించునట్లు సామ్యు నిక ఈయగూడదు. సాధారణముగా ఈ మొత్తమును జీతములందు జేరవోవును.

(20) యూరోపియన్ ఉద్యోగులకైనను, బ్రిటిష్ పాతికులగు భారతీయోద్యోగులకైనను జీతములను నిర్ణయించు విషయమున ఏకాభి విషయముగ ప్రత్యేకముగా పరిష్కరింపవలయునుగాని జాతిభేదములనుబట్టి పరష్కరింపగూడదు. వేతనవిషయమున వేరువేరు రేట్లుండిన బాగుగా నుండుననితోచు సర్వీసులందు ఆయా యుద్యోగుల యోగ్యతా యోగ్యతలనుబట్టి ఆభేదమును నిర్ణయింపవలయును గాని జాతినిచేతనమును బట్టి భేదమును పాటించ గూడదు. హిందూదేశమునందే యుద్యోగులు లభించు సర్వీసుల విషయమున జీతమును బ్రిటిష్ ప్రాంత భారతీయోద్యోగుల కిచ్చు సామాన్య వేతనపరిమితిగా నుంచి ఇంగ్లండునుండి వచ్చువారికి వారి యుద్యోగ కాలమువఱకు ప్రత్యేకపు జీతము లొసంగవలయును. కొన్ని కొన్ని కాబిలండు యుద్యోగములందు రెండు జాతుల యుద్యోగులకును సమాన వేతనము లుండుట ఆచారముగా నున్నది. అట్టి యుద్యోగములకు సమాన వేతనములే యుంచవలయును. యూరోపియనులగు ప్రభుత్వ నిర్వాహకోద్యోగుల జీతములు భారతీయోద్యోగుల జీతములకు తక్కువగా నున్నయెడల రెండును సమానముగా నట్లు చేయవలెను. విద్యాకాబిలండు త్వరలో సమాన వేతనమును లభింపజేయవలయును. యూరపునందు విద్య నేర్చుకొనినవారిని యూరపునందే రావించినయెడల వారికి యూరపునులవలెనే వేతనము లొసంగవలయును.

(21) దిగువ నూచింపబడినట్లు వేతనముల నేర్పఱుపవలయును. హిందూదేశమునుండియే ఉద్యోగులను నియమించునప్పుడు మానమునకు ఉద్యోగుని జీతము 250 రూ॥ లనుండి 500 రూ॥ వఱకు నుండవలెను. అధిక యోగ్యతలు కాక లసిచ్చిన యుద్యోగముల విషయమున వేతనవృద్ధియు నొసంగవలయును.

(22) కార్యక్రమమునకు భంగములేకుండ సక్రమముగా జరుగుట కుండబుద్ధిగల లవనము అందజేసి అన్ని శాఖలయందును నియమింప వలయును.

(23) విశేషములనుండి నియమింపబడిన యుద్ధాగ్రుల విషయమున ఉద్ధాగ్రుల కిటుల నమనరచి జీతపు లెక్కలను జాగ్రత్తతో చూచుచుండ వలెను. సెలవులు, శిక్షణ కాలము మున్నగు సమయముల నకనరచి నియంత్రికాలము నందు మార్పులుచేయవలెను. ఎంతయైన ప్రతి సంవత్సరమును అంగ శేషమునుండి రావింపవలయునో నిర్ణయించుటయు దతి జాగ్రత్తతో నుండి నియమింపవలెను. లెక్కలను ఎప్పటికప్పుడు తప్పక సక్రమముగా నుంపవలెను. ఈ కట్టుదిట్టము లున్న ను జేతనవృద్ధి మున్నగువానియందు జెప్పడైన లోపము గలిగినయెడల యోగ్యతా యోగ్యతలను బట్టి ప్రత్యేక భృత్యము లుద్ధాగ్రుల కొసంగవలయును.

(24) ప్రస్తుతమున్న ప్రమాణ బత్తెముల నూత్రములను సవరించి ఉద్ధాగ్రుల తరగతుల నేర్పజుటకు కొక సంఘము నేర్పాటు చేయవలెను. ఉద్ధాగ్రులు ఒకచోటినుండి ఇంకొక చోటికి బదిలీ యై (కుటుంబపరివారముతో సహా) వెళ్లనప్పుడు వారు భరించి యుండి ప్రభుత్వమువారి కొసంగకుండిన కర్బులను వారి కిచ్చుటకు తక్షణ మేర్పాటు చేయవలెను.

(25) వాసుగృహముల కొరతను ఇచ్చు బత్తెములను గూర్చిన నిబంధనలను సవరింపవలెను.

(26) బర్మాకు బంపబడు మద్యాగ్రులకు బర్మాభ్యర్థము సొసంగవలెను.

(27) ఉద్ధాగ్రులకు తమ కార్యనిర్వహణముకొరతకు ఉచిత ప్రమాణపత్రముల నమర్చవలెను.

(28) ఉద్ధాగ్రులు సులపశాలనిచారిని నిర్బంధముగ తొలగింపవలెను.

(29) ప్రభుత్వమువారు అత్యధా నిర్ణయించిన నే తప్ప సివిలు సర్వీసు లెక్కలేవనలలోని 459 వ నూత్రముక్రింద వచ్చు ఉద్ధాగ్రులు 55 సంవత్సరముల ఈకుండు ఉద్ధాగ్రులు నుండి తొలగవలయును.

(30) వెళ్ల సెలవుల సందర్భమున భారతీయుల సెలవు నిబంధనలను, యూరప్షియన్ల సెలవు నిబంధనలను చేరు చేరుగా నుంచవలెను.

(31) యూరప్షియను సర్వీసు సెలవు నిబంధనలను సంస్కరించి ఎక్కువ జీతముతో సెలవు లభించుటకు వీలుండు నట్లు చేసి ప్రివిలీజ్ సెలవు నాలుగు మాసములవఱకు చెల్లు నట్లు అమర్చవలయును. ఫర్లో సెలవు విషయమున నూచింప బడిన నిర్బంధ వరకు లుండవలెను.

(32) ఇండియను సర్వీసు సెలవు నిబంధనలను సంస్కరింపవలయును. నాలుగు మాసముల ప్రివిలీజ్ సెలవు పరిమితి నేర్పజువలయును. బత్తెములనుగూడ వృద్ధి చేయవలెను.

(33) ప్రత్యేక పరీక్షలకు చదువుటకు పోవు ఉద్ధాగ్రుల సెలవు నిబంధనలను సంస్కరింపవలయును. ఉద్ధాగ్రులు ప్రత్యేక సమస్యలను బాగుగా చదివి గ్రహించుటకు గల నిబంధనల తగ్గింపవలెను.

(34) ఉద్ధాగ్రుల కందజీని ఒక విధముగా కించెను నిబంధనలే యుండవలెను. అందజును 30 సంవత్సరముల కాలము పని చేసి యుండిన నే కించెను కర్మా త గలుగును. 25 సంవత్సరముల నయకును జాతిన వెనుక ఉద్ధాగ్ర గములలో చేర్చుకొనబడిన వారికి కొంత సమపాదముచేసి వారును 25 సంవత్సరములు పనిచేసిన వెనుక ఇన్వెన్యూ వచ్చిన యెడల పింఛను తీసికొనవచ్చును. కాని వీరికి ఉపకారవేతన ము కొంచెము తక్కువ ముట్టును. 25 సంవత్సరముల ఉద్ధాగ్ర గకాలము ముగిసిన వెనుక ప్రభుత్వము వారుద్ధాగ్రులను నిలి పిచేసి పింఛను లొంగగవచ్చును.

(35) పింఛను పరిమితిని వృద్ధిచేయవలెను. ప్రత్యేకము నేర్పాటుచేసిన ఉద్ధాగ్రులు ప్రత్యేక పింఛనును తీసికొన వచ్చును.

(36) కుటుంబ పింఛనుకు చేరువేయవలెనగు ఉద్ధాగ్ర గులకును లెక్కచేసి నిర్ణయింపవలెను.

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు

1. బర్మా సివిలు సర్వీసు ఉద్ధాగ్రులలోనికి మిలిటరీ యుద్ధాగ్రులను తీసికొనినది వెల్లడి పద్ధతి క్రమక్రమముగా రద్దుచేయబడవలెను.

2. యుద్ధాగ్రుల నేతృత్వములలో హిందూదేశములకి కని వర్తించునట్లు 1861-వ సంవత్సరపు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఆక్టును పరిణామింపజేయు టవై శాసన మేర్పడవలెను. ఈ యాక్టులో పేర్కొన

బడిన యుద్ధాగ్ర గములు ఇండియన్ సివిలు సర్వీసు ఉద్ధాగ్రములలో సరి తూగవలెను. లండను పరీక్షలో కృతార్థులు కాకపోయినను భారతదేశీయులు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసులోనికి చేర్చుకొనబడుటకు విని విహితమైన యథ కాశమును కూడ కలిగింపవలెను. అట్టి శాసనమును కాసించు లోపల ప్రతిరాష్ట్రములలోను ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్ర గములు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసువారికిని ప్రావిన్సియల్ సివిల్ సర్వీసువారికిని కూడ ఇచ్చుచుండవలెను; చిట్టనివరకు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రములకు వచ్చెడి ప్రావిన్సియల్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రులను తాత్కాలికముగా ఇండియన్ సివిలు సర్వీసు ఉద్ధాగ్రములకే నియోగింపవలెను. సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రములకు నియోగింపబడిన యితర ఉద్ధాగ్ర గులు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు వారితో సమాన ప్రతిపత్తి కలిగియుండవలెను; తమ సామగ్గాయలను బట్టి వారు సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రముల కన్నిటికిని అర్హులుగా నుండవలెను.

3. ఇంగ్లండులో ఉద్ధాగ్ర గాభ్యర్థల విషయమున జరగు వైద్యపరీక్ష యొక్క వరకవరకు గావింపబడవలెను. రెండు పరీక్షలు జరగవలెను. ఒకటి పని నేర్పుకొనుట కుపక్రమించు నప్పుడును, మరొకటి పని నేర్పుకొనుటకు ముగించిన తరువాతను జరగవలెను. సివిల్ సర్వీసు కమిషనరుల చే ఉద్ధాగ్రములలోనికి తీసికొనబడిన వైద్యులకును (ప్రాక్టిష నరులకును) హిందూదేశ కార్యాలయము యొక్క వైద్యుల సంఘమునకును సంబంధముండవలెను. వదలిచేయబడిన యభ్యర్థి యిష్టులు చేయుట కధికారము గలదు.

4. తాము హిందూదేశము ప్రవేశించు నప్పుటికి 22 లేక 23 సంవత్సరముల వయసు గలిగియుండుట కవకాశము కలుగునట్లు లండనులో అభ్యర్థు లెన్నుకొనబడవలెను.

5. ఇంగ్లండునుండి నేరుగా ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రములకు నియమింపబడినవారు ఇంగ్లండులో 3 సంవత్సరములు పని నేర్చుకొనవలెను.

6. లండనులో జరగడి బాహ్యపు పోటీ పరీక్షకు హాజరు కాగోరువారు పరీక్షకు పూర్వము వచ్చెడి జనవరి నెల 1-వ లేదా నాటికి 17-19 సంవత్సరముల లోపలి వయసు వారుగా నుండవలెను.

7. లండను నందలి బాహ్యపు పోటీ పరీక్ష కియ్యుం బడిన ప్రశ్న పత్రములలో పరీక్షకు లిచ్చ వచ్చినట్లు. లెన్ను కొను నిమిత్తము ప్రశ్నలు గుంపులు గుంపులుగా నుండవలెను; అంతే కాక అవి విశ్వవిద్యాలయములలో విద్యార్థి జేతనాధుల లోను ధర్మ విద్యార్థులలోను పాఠశాలను నిర్ణయించు నిమిత్తము జరగడి విభిన్నపరీక్షలయందు కియ్యుంబడిన ప్రశ్న పత్రముల పద్ధతి ననుసరించి యుండవలెను.

8. ఈ పరీక్షకు 3 మాసముల లోపల తాను మూడు సంవత్సరములపాటు ఏదైన ప్రభుత్వాంగీకృత మాధ్యమిక పాఠశాలలో హాజరును చదివినట్లు ప్రత్యభ్యర్థియు ఒక సర్టిఫికేటు పంపవలెను. అభ్యర్థి అంతకు పూర్వమే పాఠశాల వదలి యున్నయెడల, తాను పాఠశాలచదువు సక్రమముగ చదివిన వెనుక విశ్వవిద్యాలయములో ఒక సంవత్సరము పాటు చదివి నట్లు దృఢపజుపవలెను. తమ కుచిత మని తోచునెడల సివిల్ సర్వీసు కమిషనరులు ఈ నిర్బంధవిధిని పాటింప కుండుట కధికార ముండవలెను.

9. జిల్లా సెవెన్యూజడ్జి పదవులలో 40 ఉద్ధాగ్రములు ప్రత్యేకముగా బార్పెర్లు కియ్యుంబడవలెను.

10. నలువదియొక్క పెద్దయుద్ధాగ్రములు ప్రత్యేకముగా ప్రావిన్సియల్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రుల కియ్యుంబడవలెను.

11. ప్రతి సంయు బ్రిటిషుపౌరులకు 9 మంది భారతీయులను ఆరంభమునందే ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రము లకు నియోగింపవలెను. ఈసంఖ్య 5 సంల కొక పర్యాయము యధోచితముగ మారుమండవలెను.

12. ఆ ప్రకారము నియోగింపబడిన యభ్యర్థులు, లండను పరీక్షలో వెన్నుకొనబడిన యభ్యర్థులతో బాటు, మూడు సంవత్సరములు పని నేర్చుకొను నిమిత్తము ఇంగ్లండు నకు పంపబడ వలెను.

13. ఇంగ్లండునుండి గాని ఇండియానుండిగాని ఆరంభ మునందే సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రములకు నియమింపబడిన యుద్ధాగ్రుల భారతమును తాము పని నేర్చుకొను కాలములోను పని నేర్చుకొనిన యనంతరమును జరగడి పరీక్షలలో వచ్చిన గుణములనుబట్టి నిర్ణయింపబడవలెను.

14. ప్రతిసంవత్సరము హిందూదేశమునుండి నియోగిం పబడడి యుద్ధాగ్రులలో 250 హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి

యుపదేశము ననుసరించి రాజ్యాంగ కార్యదర్శిగారు నియోగిం చెదరు; వారు విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులుగా నుండవలెను. తక్కిన యుద్ధాగ్రులు సివిల్ సర్వీసు కమిషనరు లొనర్చు పోటీ పరీక్షలో కృతార్థులైనవారుగా నుండవలెను. ప్రతిరాష్ట్రములోని విద్యా విషయములను గుర్తెలిగినవారిక యథ సంఘముగా నేర్పడెదరు; ఆ యుపసంఘమువారి యుపదేశము ననుసరించి పేర్కొనబడినవారు వై పోటీ పరీక్షకు అభ్యర్థులు కావచ్చును. ప్రస్తుత మారంభముందు ప్రతి విశ్వవిద్యాలయ ప్రదేశమునుండియు ఇరువదేసిమంది యభ్యర్థులు పేర్కొనబడవలెను. పూర్వోక్త పరీక్ష ఈదేశమందలి విద్యా విధానము ననుసరించి యుండవలెను.

15. హిందూదేశములో పరీక్షింపబడిన యభ్యర్థులు బి. ఏ. పరీక్షలో గాని దానికి సమానమైన మరి యేపరీక్షలో గాని కృతార్థులై, పరీక్షనాటికి 20 ఏండ్లకు పైబడి 22 ఏండ్లలోపు వయసువారుగా నుండవలెను.

16. ప్రావిన్సియల్ సివిల్ సర్వీసువారి కియ్యుంబడవలసిన 41 ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రములలో 15 కార్య నిర్వాహ ఉద్ధాగ్రములుగాను 26 న్యాయస్థానసంబంధములుగాను నుండవలెను. ఈ మితులు మిఱుండ ధారాళముగా పదవులు హెచ్చింపబడు చుండవలెను. ఏ యుద్ధాగ్రము ఏదోయొక యుద్ధాగ్రముకంటే ఎదుగుపొదుగు లేకుండ నిలిపి చేయబడ గూడదు.

17. సాధారణ ఉద్ధాగ్రములకు ఎనిమిదింటిని గూర్చి మూత్రమే 1870-వ సంవత్సరపు నిబంధన ననుసరించి ప్రకటింప వలెను. ఈ పద్ధతి వరకాచరణమునుగ నియమించు శాసన ములు మార్చబడునంతవఱకు మూత్రమే వై ప్రకటన మవశ్యము.

18. ఆరంభముండే సివిల్ సర్వీసు ఉద్ధాగ్రములకు నియమింపబడినవారు, వలయు విద్యాభ్యాసమును గావించుట కును కళాశాలల మూలమునగాని వసతిగృహముల మూలము నగాని వైసరాదుజీత చేయుటకును తగినట్లు సివిల్ సర్వీసు కమిషనరులకు తృప్తికరముగా తోచిన యేవిశ్వవిద్యాలయ ముండైనను తమయుష్టానుసారము పని నేర్చుకొన వచ్చును. తాము సత్సేవ గ్రహము కలిగి కష్టపడి చదువుకొనడి యేర్పాటు మిఱుంద, వారికి సంవత్సరమునకు నూటయేబడేసి పానుల బత్తె మియ్యుంబడవలెను. హిందూదేశమునుండి పని నేర్చుకొను నిమిత్తము ఇంగ్లండుకు వెళ్లడి వారికి రాకపోకల ఖర్చుకూడ ఇయ్యుంబడవలెను.

19. పని నేర్చుకొనడి యుద్ధాగ్రులను వైకొరెన ప్రకారము తర్ఫీతుచేయునిమిత్తము, అట్టిసహకారము సాధ్య మగు నంతకాలమును, ప్రస్తుతము అత్సపద్ధ కేంద్రిష్టిలండను విశ్వవిద్యాలయములకు మూత్రమే విరాళము కియ్యుంబడవలెను.

20. పని నేర్చు కొనడి యుద్ధాగ్రులను న్యాయశాస్త్రము హిందూదేశచరిత్రము ప్రాగ్దేశభాషలు మున్నగు కొన్ని నియమిత విషయములందు పట్టభద్రులను చేయగల విద్యావిధానము నేర్పజుచేసి విశ్వవిద్యాలయములు మూత్రమే యోగ్యములుగా అంగీకరింప బడవలెను. సివిల్ సర్వీసు కమిషనరులు ఆక్స్ఫర్డు కేంద్రిష్టి లండను విశ్వవిద్యాలయముల ప్రధాన ప్రతినిధులతో నాలొచించి యొక విద్యా విధానమును నిర్ణయింపవలెను.

21. పని నేర్చుకొనడి యుద్ధాగ్రులు న్యాయస్థానము లకు వెళ్లి కేజులు రిపోర్టుచేయవలెను; తమ రాష్ట్రీయభాష లో పనిపాటలకు శావలసంత యనుభవమును జ్ఞానమును సంపాదించవలెను; గుజ్జపు నవారిలో కృతార్థులు కావలెను. వారిని న్యాయస్థానములలో వాదించునట్లుచేసి ప్రాతానా పజుపవలెను. తాము నియమింపబడిన రాష్ట్రముయొక్క సామాన్యభాషయు తమ మాతృభాషయు నొకటియేమైనను, సజాతీయములైనను, అట్టి భారతీయాభ్యర్థులు భారత దేశభాషకు బదులుగా అభినయ యూగోపియను భాషను నేర్చుకొన వలెను.

22. పని నేర్చుకొనడి కాలములోను పని నేర్చుకొని న యనంతరమును చేయవలసిన పరీక్షలను సివిల్ సర్వీసు కమిషనరులే నిర్వహింపవలెను. చిరునట్టులు లొసంగు నిమిత్తము విశ్వవిద్యా లయములవారు తమ పరీక్షలను తామే నిర్వహిం పవలెను. ఈ యేర్పాట్లు కాలక్రమమున పరిణమించు కొలచి ప్రత్యేక పరీక్షల నావశ్యకములు కావచ్చును. సమయము వచ్చినప్పుడే యభిప్రాయము కొనసాగింపబడవలెను.

23. ఉద్యోగులు హిందూదేశము ప్రవేశించిన తరువాత అనుకూలమైన కార్యక్రమము తీర్చిదిద్దవలెను. మొదటి సం॥ము కొద్దిపని యధికముగా నియోజకవర్గాలందు. ఉద్యోగ సంబంధమైన పరీక్షలు ఎక్కువ ప్రయోజనకారులుగా చేయబడవలెను. సామాన్య భాషాభాషనము దధిక జ్ఞానము ప్రమాణముగ నియమింపబడవలెను.

24. ఒకయ్యోగి కార్యవివరణమునకు నియోగింపబడవలెనా న్యాయస్థానమునకు నియోగింపబడవలెనా యను విషయము, ఉద్యోగములో ప్రవేశించి 4 సం॥ము లైన తరువాత, 6-వ సం॥ము ముగియక పూర్వమే నిర్ణయింపబడవలెను.

25. న్యాయస్థానములకు నియోగింపబడెడి యుద్యోగులు బాధ్యులగుటకును, కార్యవివరణమునకు నియోగింపబడెడి యుద్యోగులు నెలపు దినములలో పరిపాలనమునకు సంబంధించిన సమస్యలను గూర్చి చదువుకొనుటకును, ప్రోత్సాహపలుపబడవలెను.

26. ఇప్పటి తరగతులవారి పద్ధతికి బదులుగా, జీతములను హెచ్చించెడి పద్ధతి నవలంబింపవలెను, ఉద్యోగుల జీతములను ఏర్పడిన రేట్ల ప్రకారము నిర్ణయింపవలెను.

27. ప్రొవిన్షియల్ సివిల్ సర్వీసునుండి హెచ్చింపబడిన బ్రీటిషు పరిపాలిత భారత దేశీయులకు రెండవ తరగతి కలెక్టరులుగా గాని జిల్లా సెషన్సు జడ్జిలుగా గాని పదవి తారతమ్యము గల మరియే ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులుగా గాని పనిచేయుమందు సంతకాలమును, ఆ పదవులందున్న ఇండియన్ సర్వీసుల కంటే తక్కువ జీతము లియ్యవలెను. తక్కిన యన్ని సందర్భములలోను, ఉద్యోగులు తామెక్కువ నియోగింపబడిన వారైనను బ్రీటిషు పరిపాలిత భారతీయులైనను కాకపోయినను సమానమైన వేతనములనే పొందవలెను.

28. ఉద్యోగుల జీతములు హెచ్చింపబడవలెను.

29. పదవులకును జీతములకును సంబంధించిన లెక్కలు లింగి సరిచేయబడవలెను. 10 సం॥ల కొకసారి సరిచేయబడుచుండవలెను. తాత్కాలిక ఉద్యోగములకును ప్రత్యేక కార్యములకును నెలపులకును ఇట్టి యితర విషయములకును సంబంధించిన లెక్కలు 5 సం॥ల కొకసారి సరిచేయబడవలెను. ఆల్బర్ట్ ఉద్యోగము లనుమాటనే యెత్తినవలెను. ఉద్యోగు లధికమగుటగాని తక్కువమగుటగాని తటస్థించినప్పుడు వెంటనే యాలోచనము సరిచేయవలెను. ఈ యుద్దేశముతో అన్ని రాష్ట్రములకు సంబంధించిన యుద్యోగుల జాబితాలను ప్రతి సం॥ము పరీక్షించి హెచ్చుతక్కువలు లేకుండ ఉద్యోగులను పంపి పెట్టు మండవలెను. అనుభవజ్ఞులగు న్యాయగు లసంఖ్య యధికమై వారిని పరిత్యజించుట యసాధ్యమగుచేసి, అందువలన ఎవరి జీతములు హెచ్చించుటకు వీలులేక పోవునో, అట్టి సందర్భములలో, శాధితమైనవారికి తాత్కాలికముగా అధికవేతనము లివ్వవచ్చును.

30. ఇట్టి పదవులను నియోగింపబడిన బాధ్యుల విషయములో ప్రత్యేకపు నెలపు నిబంధన లేర్పరచబడవలెను.

31. నూచించిన పద్ధతుల ప్రకారము వృద్ధులకు ఉపకార వేతనము లెచ్చెడి యేర్పాటును సాంగోపాంగముగ తయారుచేసి, ఉద్యోగుల యభిప్రాయములను తెలిసికొని ప్రభుత్వమువారు పర్యలోచింపవలెను.

32. ఈ యుపకార వేతనముల సందర్భమున మరియేర్పాటు నిమిత్తమును చేచియుండక, గలెట 1000 చొప్పున ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలెను.

33. ప్రస్తుతము ప్రతి యుద్యోగియు తన సాంకేతిక కోపకార వేతనము నిమిత్తము 100కి 4 వంతున కట్టెడి ద్రవ్యమును నిధిగా నేర్పజచి, అతని లెక్కకు జమయిన్న మొత్తమును 100 కి 4 వంతున వడ్డీతో, అతనికి గాని అతడు చనిపోవునెడల అతని వారసులకుగాని యిచ్చి వేయవలెను.

34. మూడు సంవత్సరముల కాలము లెట్టి నెంటు గతర్చుగా పనిచేసినవారికి సంవత్సరమునకు 200 పానులు అధిక పింఛను నొసంగవలయును. ఉద్యోగి త్యాగింత కాలము లెట్టి నెంటు గవర్నరుగా పనిచేసినను, భాయముగానుండి పనిచేసినట్లు లెక్కింపవలయును.

35. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు కుటుంబసహాయ పింఛను నిధి లెక్కలు ఎక్కువకప్పును సక్రమముగానుంచి ప్రకటించుచుండవలెను.

36. బ్రీటిషు పాలిత భారతీయులకు గూడ ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు కుటుంబసహాయ పింఛను నిధి సూత్రము లెట్లుపయోగ పడుచున్నదో జాగ్రత్తగా చూచుచుండవలెను. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసునుండి మాత్రము పనిచేసిన ఉద్యోగులకే ఈ పింఛను లభించుచుండవలెను.

గోదావరి జిల్లా సంఘము

[మా స్వకీయ విశేషముని యొద్దనుండి.]

కాకినాడ, జనవరి 21:—ఈ జిల్లా సంఘమువారి 1916 సం॥ము సాలుసరిసభ 20-వ తేదీ సాయంకాలమున వారి భవనమున ఆనరేటిలు జరిపవలెను జమిందారుగారి యాధిపత్యమున జరిగెను. కాన్యవర్షుల రిపోర్టు ఆడిటరుగారు తయారుచేసిన జమాఖర్చుల లెక్కలు చదివి అంగీకరింపబడినవి. 1917 సం॥కు ఆనరేటిలు పోలవరము జమిందారుగారు సంఘము ప్రెసిడెంటుగను, ఎల్లాజ్యోస్థుల కామేశ్వరరావుగారు వైసుప్రెసిడెంటుగను, వాజిపేయాజుల భావన్నారాయణ, దుగ్గిరాల వేంకట సూర్యప్రకాశరావు గారు సెక్రటరీలుగను నియమింపబడిరి. ఆనరేటిలు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయకుగారు, నాశం పద్మనాభముగారు, నాశం రామలింగయ్యగారు, చాగంటి సంగయ్యగారు, చల్లా పేరయ్యశాస్త్రిగారు, దుగ్గిరాల లక్ష్మీదేవరాజుగారు, చల్లా సుబ్బారావుగారు, న్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు, చిలుకూరి శేషగిరిరావుగారు, కాకర్లపూడి వేంకటసుబ్బరాజుగారు, చేపలి రామసోమయాజులుగారు, లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారు, మేనేజింగు కమిటీ మెంబర్లుగ నెన్నుకొనబడిరి. తాలూకా గ్రామములందలి మెంబర్లుపంపిన అర్జీలు నమసరించి క్రిందికి గానములు గావింపబడినవి. రయతులు భూస్వాములు భారాళముగ కావలసినప్పుడు చూచుకొనవచ్చునని స్వాతంత్ర్యమియ బడిన అడంగులు వగయిరా గ్రామలెక్కలమీద, తనిఖీ ఉద్యోగియులు జమాబందీఆఫీసర్లు చేతనయినప్పుడు తెలుగున రిమార్కులు వ్రాయుటకు ఆర్డరులు వేయుటకు ఉత్తర్వులు జారీచేయవలెమనున, వారిప్పుడు చేయుచున్న పద్ధతిని యింగ్లీషుననే వ్రాయుమందురేని జరుగు వుపయోగములేదని కలెక్టరుగారికి రివిన్యూ డివిజన్ వారికి వ్రాయవలెను. దీనిజను ఆఫీసర్లు తాలూకా ఆఫీసర్లు వారిలా వేదార్థ వ్రాసికొను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను 25 యెండ్ల క్రిందటికలె తెనుగుననే వ్రాయుచుండుటవలన పరిపాలనము జరుగజరగ మగునని జిల్లా కలెక్టరుగారికి రివిన్యూ డివిజన్ వారికి వ్రాయవలెను. ఈ సం॥న అనుభవమున జరుగజోవు 11-వ గోదావరి మండలసభకు దుగ్గిరాల వేంకటసూర్యప్రకాశరావుగారిని అగ్రాసనాధిపతిగ కొనుదని ఆసభను ఈవ్వరు నెలపుదినములలో జరిగించువని తత్సభాసనాసంఘమువారికి దెలుపవలెను. కాకినాడతాలూకా ఆర్యవర్ణగ్రామము సమీపమునను ఆర్మెయిలాజికలు డిపార్టుమెంటువారు త్రవ్వించి పరిశోధించినయెడల పురాతన శాస్త్రజ్ఞన నాగరికతా సంబంధములగు వస్తువిగ్రహములు దొరకగలవు గాన, అడిపాట్లమొంటువా రావణికి పూనుకొనవలెనని కొరకలెను. ప్రతి తాలూకాలోయనకు ప్రత్యేకపు యొజనీరింగు యెన్జనీరుమొంటు ఉండుట ఆవశ్యకము, ప్రస్తుతము కాకినాడ అప్పసుసాసయిటిలో డిపాజిట్టుగనున్న రు. 100 లు తో కాకినాడ కోఆపరేటివు డిప్రీక్టువ్యాంకిలీ ఒక షేరు కొనవలెను. ఈ సంఘముతరపున 1917 సం॥న సంచార కార్యదర్శిని మామూలు జీతముమీద నియమించవలెను.

కట్నములను గురించి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—మామూసము చొరబడినది. వరులకు కట్నములు పెరిగిపోయినవి. ఆడుపిల్లలు కలవారి పాట్లు రాయ రాయ శత్రువుల కయిన రావలదు. వెనుక నొక మహాత్ముడు వరు డిపార్టుమెంటు చదువుచున్నప్పుడు వద్దని వద్దని ఇచ్చెదనని యుపాధ్యాయులకు ప్రకటనవలెను పంపెను. పిల్ల రజస్వలయగునని వరుడను రవలెనని యిట్లు మర్యాదలు, మంచిచెడ్డలు చూడకుండ ప్రకటించి యుండెను. అంతటినుండి ఫారమునకు మారుదూపాయల ధర యెచ్చెడియుండెను. ఇప్పుడు కరవుకాలము వైగ యుద్ధమునచ్చియుండెను. అగ్నివెట్టలు సిగరెట్లు చుట్టలు ప్రియము. అందుచేత నిప్పుడు ఫారవిచక్షణతక యేపారకాలలో అడుగు పెట్టుట యారంభము మూడవ ఫారము లోపుగ రు. 500లును నాల్గవఫారములో అడుగువెట్టిన వెయ్యి ధర పెరిగినది. కాలే జీతరగతుల బొలురు బ్రహ్మచారులు లేనేలేరు. ఉన్నవో రెండుమూడు నాల్గువేలవరకు ధర. వీరికెవ్వరికి భూససతి లేదు. భూససతి యుండిన వైలేట్లు రెట్టింపు ఉండును. ఆంధ్రజననీ! ఆడుపిల్లలగన్న తల్లిదండ్రు లెంత నిర్భాగ్యులు. వారి యాంధోళన యుద్ధమునకు పోయినభటునకైన లేడే. తండ్రికి తెంక. తల్లికి చింత. పిల్లకు విచారము. సోదరు లేమియు చేయలేకపోవుట. ఆడుపిల్ల యెందుకు పుట్టినదో యను విచారము పెక్కుసంసారముల ముంచుచున్నది. ఆంధ్రదేశము తక్కిన విషయములలో గొంచెము వెనుకపడి యున్నను, వరకట్నము విషయములో తేడివలె మునుకు పరు వెత్తుచున్నది.

మొన్నటి రైలువే ప్రయాణము.

మా కొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. 21వ తేదీ ఆదివారమునాడు వాల్తేరు ఎక్స్ ప్రెస్ బండి బెజవాడనుండి బయల్దేరి వచ్చుచుండగ నిడదవోలు స్టేషనుకు రెండు మయిళ్లు స్వర దూరములో తాళ్లపాలె మను గ్రామమువద్దర ఆపాయము తటస్థమయింది. కారణ మిది యని సరిగ తెలియుట కవకాశము లేదు గాని పట్టాలు ఎండ వేడిమికో మరియే కారణము చేతనో మందల్లులేది తెలియదు. కొంతభాగము వెళ్లిన తరువాత మూడవతరగతిబండిని పట్టాలనుండి తొలగించినది. వెంటనే యున్న యొకయింటర్ మిడియేటు బండికూడ పట్టాల మీద నుండి తొలగి నేలవై లోతుగ గట్టుమీద ఈడ్చుకొని పోవడెను. ఈబండి పడలేదు. దీనివెంట ఒక మొదటితరగతి బండి యున్నది. అది గొడుగుబాటుఅయి ఒకతలుపు భూమిని రెండవతలుపు ఆకాశములు చూచుచున్నవి. అందులో ఒక దొరసాని యుండెను. ఆమెను వై తలుపునుండి తీసినారు. ఆమెకు దెబ్బలు తగిలినవి. ఆ వెనుక ఫలాహారములు పెన్నరు కంపెనీ తాలూకు సోదాబండి యుండెను. ఇది బాగ ఉట్టా అయినది. స్వప్నముగ వైటూపుక్రిందికి క్రింది చక్రములు వెకినచ్చినవి. ఇందులోనివారికే చాల దెబ్బలుతగిలినవి. కొందఱకు నెత్తురువచ్చెను. కొందఱికి కవుకుదెబ్బలు తగిలెను. దీనివెనుక గార్డుబండి యుండెను. వైబం డ్లోయగుచున్నప్పుడు గార్డు చప్పున గంతు వేసెను. ఆమెముకుటలో నేమియు వారికి అపాయము కలుగలేదు. గార్డుబండి పప్పుపప్పు అయినది. ఈబండ్లు నడచిన పట్టాలు వంగికొన్ని, ముక్కలయి వంగి కొన్ని యిట్లు వికారరూపము దాల్చినవి. వారిక్రిందనున్న స్టీఫర్లు ముక్కముక్కలై గుండగుండగ నలిగిపోయినవి. మరణము లెచ్చట తటస్థపడలేదు. ఈబండ్లు పడునప్పుడయినప్పుడనియు రేగినప్పుడు మహాద్భుతముగ నుండెను. దుమ్ము దూరమునుండి చూచి తెలియదు తగులబడిపోవుచుండె నని తలంచిరి. జను లెక్కలేన గూర్పుండిన మూడవతరగతి బండ్లకు అపాయమురాలేదు. ఆచేరువనే నె 22వ రు తూము గోడలు బద్దలయి యుండుటచే అడుగున స్టీఫర్లు బోటుపెట్టి బండ్లు నడపించుచుండి రమారమి నెలదినములు దాటినను ఇంకను దానిని మరమ్మతు చేయకుండుట మిగుల భయమును పుట్టించుచున్నది. ఈయువ ద్రవము కలిగిన తరువాత నిపుడు ప్రయాణికు లావంతయు బండ్లుబద్దస్థలము దాటుకొను ఆటచేతిలో ప్రాణములు పెట్టుకొనుచున్నారు. బండినడచుటకూడ చాలతగ్గియున్నది. కంపెనీవారు నె 22వ రు తూమువిషయమై శ్రద్ధవహించి యతి త్వరతో బాగుచేయింతురు గాక.

సామ్రాజ్య యుద్ధసభ.

రీడరుపత్రిక.

అలహాబాదు, జనవరి 25:—రెండుపేవీలుతో సంబంధము గలవారగుటచే ముఖ్యముగ సర్ జేమ్సు మెస్టరుగారు ప్రతినిధులుగ నుండగూడదు. సర్ ఎన్. పి. సింహాగారి నియామకము శ్రేష్టమైనది గాదు. సర్ శంకరనాయుడుగారు నియమింపబడిన నింతకంటె మేలగును. లిక్కనీరు మహారాజాగారి నియామకము సర్వజనులకును సంతృప్తికరము.

ఇరువుదారుల ఆదాయము.

1915-16 లలో కంటె 1916-17 లలో 1916 ఏప్రిలు 1 వ తేదీ మొదలు 1917 జనవరి 13 వ తేదీ నాటికి రు. 4,50,52,871 లు ఆదాయముగా రైల్వేలవలన ఆదా వచ్చినది.

20-వ తేదీ శనివారము, నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు పట్టణమున, ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికై "గోపాలకృష్ణ తెలుగు ధర్మ పఠశాల"ను స్థాపింపబడినది. కందుకూరు ప్రజలకు ఆంధ్రోద్యమ తత్వము తెలియదు. కావున, దేవులపల్లి స్వామిశాస్త్రిగారు నెల్లూరునుండి కక్కడకు వచ్చిచేసి, గ్రంథాలయముతరపున కొన్ని యుపన్యాసముల నిచ్చి, పురజనులకు విజ్ఞానమును ఉత్సాహమును కలిగించి, పురజనుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురని కార్యదర్శి ప్రార్థించు చున్నాడు.

BRIEF TELEGRAMS.

Through running of trains was resumed to day at 3-30 P M between Sankarapalle and Nagarapalle stations where No 5 up passenger train was derailed on the 23rd

The total approximate gross earnings of the State and Guaranteed railways from 1st April 1916 to 13th January 1917, are more by Rs 4, 50 52 871 than the figures for the corresponding period of 1915 16

A report received from Maymyo states that there were two shocks of earthquake early on Saturday morning, the first lasting for some time and the second of less severity occurring about a couple of hours later.

THE GREAT WAR.

Wilson's Peace Proposals: Criticised by all.

Conference of Allied Naval Chiefs.

Lord Ronaldshay Coming with a Clean Slate.

[REUTER'S AGENCY.]

AMERICA.

PRESIDENT WILSON'S PEACE MOVE

Mr. Bonar Law's Reply.

LONDON, January 25.

Speaking at Bristol to-day, Mr. Bonar Law, replying to President Wilson's speech, declared that the Germans' so-called peace offer has been received by the Allies with the only possible reply. "We believe that the essence of this conflict is the question which is as old as time, namely, the difference between right and wrong. We know that this is a war of naked aggression and that the crimes which have accompanied the conduct of the war, which have been unknown in the world for centuries, are small compared with the initial crime of plunging the world into war by cold blooded calculation because those responsible thought it would pay. Our aim coincided with President Wilson's effort to secure present and future peace. It would not be right to regard President Wilson's effort to induce the Senate to take the necessary steps with regard to a League of peace as altogether utopian, but the subject of the note is an abstract question for the future, while it is a question of life and death now." Proceeding, Mr. Bonar Law dwelt on past efforts to render war impossible, or at least to mitigate its horrors, and showed that Germany had violated in a wholesale manner conventions and pledges on the subject. Not a neutral power had been able to stop that. No neutral indeed had protested. So we must take other means to secure the future peace of the world. We had rejected the Germans' offer of negotiations because peace now would mean peace based on German victory and leave the military machine unbroken with a halo of success surrounding it. The controllers of that machine would again prepare for war, choosing a convenient time to begin. What President Wilson was longing for we were fighting for and our menfolk were risking their lives for, and we meant to secure it.

Reception of Speech in the Senate.

WASHINGTON.—In the Senate a motion of Mr. Cummings, proposing a week for the discussion of President Wilson's speech as "the most important ever delivered by a President of the United States" was shelved. Mr. Stone, the Chairman of the Foreign Relations Committee, said it was impossible for the Senate to take official action on the speech, and a debate would be merely a waste of time. Mr. Weeks complained that the President was using the Senate as a megaphone. Mr. Sherman described the address as a stump speech and Mr. Lodge ridiculed the idea of settling foreign wars by a resolution of the Senate.

"New York Sun's" Comment.

LONDON, January 24.—The "New York Sun" describes it as one of the curiosities of history that a President who through four years of administrative inefficiency, failed to secure peace just across the Mexican border, lectures the world on the terms upon which peace should be made and maintained in Europe.

Count Bernstorff Quoted.

The Exchange Telegram Company's Washing correspondent, quoting Count Bernstorff, says that Germany will undoubtedly be pleased with Mr. Wilson. ("C and M. Gazette.")

Further Press Criticism.

German Press.

LONDON, January 25.

AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" cannot see how the world is brought nearer to peace by President Wilson's speech unless America attempts to practise what she preaches.

The "Rheinische Westfälische Zeitung" says peace without victory means that the Central Powers would be deprived of their gains. It contends that access to the sea for every great nation means that Germany must retain Belgium. "What the Dardanelles means to Russia the English Channel means to Germany."

LONDON, January 25.

Commentaries on President Wilson's speech continue unfavourable. The German press repudiates it.

The "Kölnische Volks Zeitung" says:—"We flatly refuse peace without victory. Moreover President Wilson's suggestion regarding Poland is intolerable. We can only say 'Hands off'."

Spanish Press.

The Spanish Press considers the speech too idealistic and its aims unrealistic.

Italian Press.

The Italian press thinks President Wilson's ideals are only logically realisable by the victory of the nation fighting to prevent the triumph of violence.

Canadian Press.

The Canadian press resents President Wilson's request that the Allies should make a dishonouring peace, and

advises him to consult American history and remember the spirit of Lincoln.

GREAT BRITAIN.

Bengal's Governor-Elect.

Lord Ronaldshay's Speech Before the East India Association.

LONDON, January 25.

Presiding at a lecture delivered by Lady Katherine Stuart before the East India Association, the Earl of Ronaldshay agreed that the insularity of the Englishman was an obstacle to mutual understanding and sympathy between the two races. At least equal obstacles were the ancient social customs, traditions and strict rules of caste. For the removal of these difficulties we must look to time and sympathy. Very much could be done by determined goodwill on both sides. He knew, from his own pleasant experience, the lengths to which high caste Indians were prepared to go in an endeavour to stretch out the hand of friendship and hospitality. Goodwill was being aided by other factors to-day. Under Lord Morley's reforms Indians were now working side by side with Englishmen in the highest positions in Government to the great advantage of both. The sharing of common responsibilities and burdens helped them to understand one another. The doubts of cautious Englishmen had been dispelled by experience, and Indians had learned that the motives actuating Englishmen were not a mere sordid desire to grasp and hold place and power. There might be room for legitimate differences of opinion regarding the pace of advance, there could not be any whatsoever that we should proceed steadily and conscientiously with the policy we had deliberately adopted of associating the best intellect and ability of India in the task of governing. Those who were most anxious for ordered progress on these lines most regretted the adoption by a small section of the populace of methods of terrorism for he best realised how serious a drag these methods imposed on the rate of advance. Another helpful factor was the European conflagration. Comradeship on the battlefield was infinitely more potent in effects than any obstacle to co-operation of any social custom or tradition.

Mr. Mirza Abbas Ali Baig said that Lord Ronaldshay's speech would dispel some at least of the misconceptions and misunderstanding which had gathered round long strings of quotations in Bengali papers from his past speeches and writings. He would go to Bengal with a clean slate apart from some manifest prepossessions in favour of India.

Important Conference of Allied Naval Chiefs.

LONDON, January 25.

An important conference of the naval chiefs of England, France and Italy began at the Admiralty on Tuesday and concluded yesterday. It included the French and Italian Ministers of Marine.

Allied Naval War Council.

LONDON, January 25.

PARIS.—The Allied Naval War Council in London reached a complete understanding and there is every reason to hope that it will result in strengthening the allies' sea power.

Labour Party Endorses Leaders' Action. In Joining Government.

LONDON, January 25.

The annual conference of the Labour Party at Manchester overwhelmingly endorsed the action of the labour representatives in joining the Government.

Miners to be Called to Colours.

LONDON, January 25.

It is stated that Collieries have been notified of calling up certain classes of miners for military service including those who have entered mines since the war. Some surface workers and officials will be taken, also eligible men who have been habitual time losers.

Decorations.

LONDON, January 24.

The following decorations are announced for services in war.

K. O. B.—Surgeon-General William B. William Donovan, Major-Genis. Frederick Shaw, Herbert Smith, and Robert Whigham. C. B.—Colonel Sir Walter Lawrence, Surgeon; Lieut-Colonel Peter Freyer.

K. C. M. G.—Major-Generals Sir Alfred Bayly, George Macdonogh, Robert Pringle, Sir John Stevens, Surgeon-General George Burke, Brigadier-General John Carter.

TELEGRAMS.

C. M. G.—Brigadier-General Ernest Maconochy, Lieut-Col. William Shirley.

MILITARY CROSS.—Captain Heavy Powell, Ceylon rifles.

The Prince of Wales has returned to the front.

RUSSIA.

Germany's Offer to Russia.

LONDON, January 25.

PARIS.—M. Hanotaux, writing in the "Figaro," says that Germany offered Constantinople to Russia in order to obtain separate peace.

SWITZERLAND.

German Concentration on Swiss Frontier.

LONDON, January 25.

The "Daily Mail's" correspondent states that German concentration on the Swiss frontier is estimated at between 40,000 and 70,000. The forces are suitably placed for operations against either France or Italy. (C. & M. Gazette Cable.)

BELGIUM

Deportation of Belgians.

LAHORE, January 25.

LONDON, January 24th.—The "Telegraaf" states that deportation from Brussels began on Saturday. The entraining station was guarded with maxims, and motors carrying maxims patrolled the boulevards.

GREECE.

Greek Government Regrets

Greek Excesses.

LONDON, January 25.

Reuter learns that the Greek Government has handed to the Allies a note formally expressing regret for events of December 1st and 2nd.

HOLLAND.

German Missionaries in Dutch E. Indies. Interference With Government.

LONDON, January 25.

AMSTERDAM.—A message to the "Telegraaf" from Weiteverem says that papers in the Dutch East Indies are uttering a warning against interference by German missionaries with Government affairs which was partly the cause of the recent rising in the Batak region of Sumatra.

Resumed Import of Jute & Jute Goods.

LONDON, January 25.

THE HAGUE.—The Netherlands Overseas Trust has arranged to resume import of Jute and Jute goods.

SPAIN.

Spanish Officer to Be Court-Martialled.

LONDON, January 25.

MADRID.—Major Francisco, a member of the Spanish General Staff, will be court-martialled on account of a speech he made at a dinner given by the German colony at Barcelona where he attacked the Allies and toasted the triumph of the Central Powers.

Attempt on the Life of Spanish Premier.

LONDON, January 25.

MADRID.—An attempt was made on the life of the Premier Romanos while he was travelling from Seville to Madrid. The Express ran over two sleepers which had been placed on the rails but fortunately was not derailed.

JAPAN.

Japan.

A Political Crisis.

LONDON, January 25.

TOKIO.—A political crisis has arisen over purely domestic controversies. The defeat of the Government in the Diet and dissolution are expected.

SEA WARFARE

THE NAVAL ENCOUNTER.

Story of Survivors of V-69.

LONDON, January 25.

YMUJEN.—Survivors of V69 say that a flotilla of eleven vessels left the German port at once on Monday afternoon, and at three yesterday morning discovered the British abeam at long range. Fire was opened. The British marksmanship was extremely accurate. V-69 was soon hit but escaped marvellously, for she was faced by two British squadrons of four to six big ships each. Survivors state that there must have been treachery, because every precaution was taken to avoid encounter. As the steering gear and compass of V-69 were destroyed the vessel steered by stars and screws and was making for the mouth of the Ems, but sighted four British destroyer off Ymuiden, and so made for Ymuiden. The main action was fought thirty miles off Zeebrugge, and V-69 escaped owing to being rearguard of the flotilla. Survivors did not know the fate of the other vessels, but assert that they must have lost heavily.

The steamers "Tremeadow" (British) "Reimunga" (Norwegian) and "Vlampenborg" (Danish) have been sunk. One boat full of people from "Tremeadow" is missing.

TELEGRAMS.

Further Details of the Fight.

LONDON, January 25.
Details of the North Sea fight are still confined to Dutch sources. They agree that the German fleet, surrounded and dazzled by British searchlights, fought bravely, but the rapidity and accuracy of the British fire were irresistible. It is not known whether the Germans were proceeding to Wilhelmshaven or were intending to make a raid on the Channel, but they were undoubtedly caught unaware by the British, who were in the right place at the right time. They outmanoeuvred and routed the enemy in waters which the latter claim to control. It is estimated that the Germans have now lost from thirty to forty torpedo-boats in such actions. Experts are of opinion that the hammering will prove salutary in preventing much use of Zeebrugge for some time.

Fleetwood Trawlers Sunk.

LONDON, January 25.
Three Fleetwood trawlers have been sunk by gunfire by a German submarine. The crews have been landed after having spent several hours in small boats. They were scantily clad and the weather was very bitter.

German Raiders.

LONDON, January 25th.—Reuter's correspondent at Rio de Janeiro states that papers suspect German merchantmen of preparing to sail to join the raiders. Sailors from an interned gunboat have already gone. The Government has ordered precautions to be taken.

FRENCH FRONT.

LONDON, January 25.
The French Communique says:—A German Coup-de-main after heavy bombardment three kilometres south-east of Berry-Au-Bac failed. The enemy left dead behind. Two enemy aeroplanes were brought down including Lieutenant Guynemer's twenty seventh.

MESOPOTAMIA.

Mesopotamia Affairs.

DELHI, January 25.
The following telegram dated the 20th instant, has been received from "Eye-witness" Mesopotamia:—
This morning our aeroplanes bombed enemy shell shops, munitions factory and artillery barracks. The Turkish Corps Commander sent a congratulatory message and thanks to the Turkish Commander and troops who fought in Mahomed Abdul Hassan bend, for their steadfastness, in standing their ground, in spite of bloody losses caused by bombardment.

RUSSIAN FRONT.

LONDON, January 25.
The Russian wireless communique says:—After violent fighting we dislodged and threw back enemy eastward of Tirul swamp. We took the offensive southeast of the river Aa but the Germans took counter-offensive and threw us back one third of a mile.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 24.
The following telegram, dated the 24th, instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

German attempts to raid the British trenches were frustrated. The Germans after violent bombardment attacked the French on the right of the Meuse, but were repulsed.

Nothing noteworthy occurred on the Italian front. A number of Minor operations are reported from the Russian front but there is no change in the position. Enemy attempts to advance in Oltz valley, Moldavia have been checked and the enemy has made no further advance on the Sereth. The process of encircling the main German forces in Refiji district, East Africa, is progressing steadily. The British have entered Rufiji delta and are also converging on Mauenge.

Viceroy's Reply.

To Oudh Taluqdars.

DELHI, January 25.
In reply to the address of the Oudh Taluqdars H. E. the Viceroy made the following speech:—
Taluqdars of Oudh, I will first express on behalf of myself and Lady Chelmsford our sincere thanks for the kind terms in which you have welcomed us and I share you the hope that at some future date it may be possible for me to meet you at your beautiful capital of Lucknow. Your old friend Sir James Meston has told me much of your record of loyalty and I have read with interest of the loyal assistance which you have given to the Government both in times of peace and in times of trouble. You have rightly said that when we have accomplished our common purpose of bringing this terrible war to a victorious conclusion, it will remain to solve the many Imperial problems with which we shall be faced. In no part of the Empire will these problems require more anxious thought than in India and I regard the advice and co-operation of the aristocratic land-holding class, which you represent in your province, as essential to their solution on sane and

TELEGRAMS.

progressive lines. You have laid stress upon the unity of the British Empire, which has been so strikingly demonstrated in the present war, and is the solid basis of our confidence in ultimate victory. Our enemies were quick to realize that it was essential for their purposes to sow discord both within the Empire and between us and our Allies and their failure in this direction has been perhaps the most signal disappointment that they have suffered. We may all derive a lesson from these facts and I would venture to remind you that any disunion within your own ranks cannot fail to weaken both your prestige and your power to play your part in the future history of India. I feel that it is unnecessary for me to refer in detail to your many benevolent activities within your own castles, and I will merely say that the Government is neither unmindful of nor ungrateful for your generosity in the matter of schools, dispensaries, good roads and every agency of progress in rural areas. It is with particular pleasure that I have learned of the practical interest which you are taking in the development of scientific agriculture by establishing demonstration and seed farms and stations in your estates. This is a matter in which all owners of large estates can give valuable help to the Government. In thanking you again for the very cordial welcome which you have accorded to Lady Chelmsford and myself, I wish to assure you of my warm interest in your welfare and to wish you individually and collectively all success in the future.

Plague Mortality.

3671 Deaths in Nizam's Dominions.

SIMLA, January 25.
Plague mortality in India continues to increase rapidly the provinces chiefly affected being Bombay Presidency and Sind, the United Provinces, the Central Provinces and Hyderabad State. The returns for the week ending on the 20th January issued here to-day show a grand total of 13,767 deaths distributed as under:—Bombay Presidency and Sind 4,507, Madras Presidency 652, Bengal Presidency 2, Behar and Orissa 593, the United Provinces 2033, the Punjab 37, Burma 194, the Central Provinces 1351, Mysore State 335, Hyderabad State 3671, Central India 315, and Rajputana 16.

CALCUTTA.

A Famous Indian Cricketer's Death.

CALCUTTA, January 25.
Lovers of cricket will be grieved to hear of the untimely death of Mr. K. Seshachari the renowned cricketer of Madras. Having suffered for five days from Pneumonia Mr. Seshachari passed away early yesterday afternoon at the Medical College Hospital. In his best days Mr. Seshachari was second to nobody in India behind the wicket and although of late he had lost much of the quickness that has earned for him a world-wide reputation he was unquestionably the best of his class in this city and he has left behind him a name that will be an object of awe and reverence to the future generation of cricketers. He was one of the members of the Indian cricket team which visited England in 1911. He captained the eleven once or twice and was also on the selection committee.

Mr. A. K. Ghuznavi's Appeal.

CALCUTTA, January 25.
The appeal preferred by Mr. A. K. Ghuznavi formerly a member of the Imperial Legislative Council, against the decision of Mr. Justice Fletcher who decided the suit brought by the Allahabad Bank Ltd. against the appellant and awarded a decree in favour of the Bank of Rs. 4,63,174 was taken up this afternoon before the Chief Justice and Mr. Justice Mukherjee. This was a suit on a promissory note executed by the defendant's brother in favour of the defendant and endorsed by the defendant in favour of the Allahabad Bank to secure indebtedness of the defendant's brother to the Bank. The case was partly opened when the Court rose for the day.

Public Services Commission.

Press Comments.

CALCUTTA, January 26.
Calcutta papers held over their considered opinion on the report of the Public Services Commission.

The "Englishman".

The "Englishman" says:—It is not a widely exciting document, for the most part indeed it is most appallingly dull. There is little in it to excite passion or enthusiasm. It will create disappointments and will set some fears at rest, but on the whole it seems to have been framed in such a cautious mood that so far as many of its suggestions are concerned at any rate it strikes one as being eminently a report that should be shelved for occasional reference only, certainly not a report on which precipitate action of any kind should be adopted.

The "Statesman".

The "Statesman" observes:—It is almost devoid of literary merit, its arrangement is confused and its wordiness appalling. The discussion of the main issue, whether facilities for recruitment of Indians are adequate or not, is meagre and unsatisfactory. The Commissioners have justified their appointment by throwing open many doors and half opening others for Indian candidates while they have shut some doors altogether against Europeans. The pages of the report bristle with recommendations on which most are favourable to Indian claims and educated classes have good reason to be content with the success of their agitation.

UNITED PROVINCES.

India & War Conference.

ALLAHABAD, January 25.
The "Leader" commenting on the representation on the Imperial Conference disapproves of the selection of Sir James Meston among other reasons owing to his connection with the "Round Table". With regard to Sir S. P. Sinha it says:—"The choice is not the best and India

TELEGRAMS.

would have been much better pleased if the choice had fallen on Sir Sankaran Nair, but endorses the selection of the Maharaja of Bikanir as a singularly happy one over which all Indians will rejoice.

BOMBAY.

The Public Services Commission Report.

BOMBAY, January 26.
Commenting on the Public Service Commission Report, the "Bombay Chronicle" says:—The report has been rendered largely obsolete by the great changes in the angle of vision brought about by the stirring times of the last two and a half years. Its recommendations on important questions viz., of simultaneous examinations, the reform of Judiciary and the separation of Judicial and Executive functions will be received with resentment and derision at a time when public opinion has passed from a discussion of whether Indians shall be allowed to occupy a few more higher posts in their own country to a discussion of Self-Government as a living and practical issue. The report will be regarded with disgust by the bulk of responsible and educated public opinion in this country. It will have to be shelved and all questions approached from a new standpoint.

PUNJAB.

It is understood that Dr. Mathra Singh who is alleged to have been concerned in the Ghag revolutionary movement, was arrested some time ago outside India and is now in confinement in the Lahore Jail.—("C. and M. Gazette.")
Another Sikh, Chit Singh, who has had an adventurous career during the last few years in Europe, was brought to Lahore recently under arrest.

Three of the runaway students, who left Lahore in 1915 and crossed the frontier to join Hindustani fanatics recently have been arrested and brought back to India.

In Mundi conspiracy case, an offshoot of Lahore conspiracy cases, there were five accused and all were convicted. One was sentenced to transportation for life, another to transportation for 14 years and the others to 5 years, 3 years, and 18 months respectively.

Latest Telegrams.

(—:—:—:—)

Peace Proposals.

ALLAHABAD, January 26.
LONDON, January 25th.—While one or two papers here have apparently been more impressed than amused by Dr. Wilson's latest utterance the American jurists are considering whether his proposals could be carried out under the United States present constitution. It is beyond question that the President cannot make war without the consent of the Congress. The question whether a treaty whereby the United States as a member of the league to enforce peace undertook to make war against the aggressor in a conflict wherein she had no direct interest would be valid is open to considerable doubt. It will be remembered that American arbitration treaties have in the past been rendered ineffective by the necessity of providing that in each dispute a separate treaty of arbitration must be approved by the Senate. Very little knowledge of American politics is required in order to judge the value of such an arrangement in intimidating a power as well prepared for immediate action as Germany was in 1914.—("Pioneer Cable.")

The first list of recognitions for home defence work will shortly be issued. It will be the first of its kind issued during war by our authorities. Lord French foreshadows this list in a statement issued detailing the work at home since he took over the chief command. The point in it is the fine success achieved by his reorganisation of the anti-aircraft defences which have foiled many attacks.

Prosperous Japanese Budget.

LONDON, January 25.
The Japanese budget was introduced in the Diet to-day it provides for the application of eight millions to the foreign market from sinking fund, issue of nearly fourteen millions in domestic loans and one and a half millions supplementary Naval vote. Last year's foreign trade was a record, the exports amounting to one hundred and twelve millions and imports to seventy five millions sterling.

Saluting the Allied Flag.

LONDON, January 25.
ATHENS.—Ceremonial saluting of the Allies' flags in accordance with the demand in the ultimatum will take place on the 27th instant. The Allied Ministers, Commander-in-Chief and representatives of the Allied Navies will attend.

'Schooners' Sunk.

The Russian wireless communique says:—Our submarine sank four schooners in the Bosphorus and drove three others ashore.

The British Communique.

LONDON, January 26.
The British communique says:—We carried out a successful raid at noon in the neighbourhood of Hulluch. Many of enemy were killed some were taken prisoners and a dugout was destroyed. We had four men slightly wounded. We drove off two raiding parties last night eastward of Fauquissart. A third party reached our trenches eastward of Ypres, but was immediately driven out and our position reestablished. There was much aerial activity. Our anti-aircraft guns brought down an enemy machine. In the course of air fights four others were destroyed and three driven down damaged. Three of ours are missing.

The French Communique.

French communique says: The German organisations and batteries in the region of Luneville and Hartmannswillerkopf were destructively bombarded. There was fairly lively artillery struggle in upper Alsace.

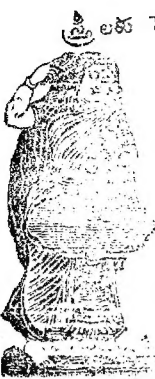

జీర్ణరసాయనము:—ఈమాత్రలను సేవింపుట
 కలన అన్నము పచనమగును. జీర్ణకౌశము బాగు
 పడి రసప్రావము క్రమముగ గలుగును చుట్టబద్ధ
 ము మానును. 25మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.
 అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

TOJANA HAIR FOOD.

టోజానా. (కేశహారము)

598

శ్రీలక్ష్మణుడు వెండ్రుకలు, విలువగల భూమిమలకలను విలువైనది. వెండ్రుకలుగల గాను, పొడవుగను నుండుట ప్రస్తుత పరుగుగనున్నది. ఇవి రాలిపోవుటకు అనేక కారణములుగలవు. గాన శిరోరత్నమైన ఈ టోజానాను ప్రతి రోజును సగుముకొనినయెడల తల్లని వెండ్రుకలు నలునై మిక్కిలి కెరిగి రమణీయముగా నుండును. వెండ్రుకల యాభివృద్ధికి కాకలసిన రక్తమును కుద్దిచేసి వెండ్రుకలు రాలిపోవుట నాపును. చుండులను మానును. ఎట్టివెలకు వెండ్రుకలను అతి వ్యతిరేకముగా పట్టించును. ఈ టోజానా అనే తలకులహారమును ఇంగ్లీషువారు యెడల కనుకొని ఇప్పడు ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. పురుగులను జంపి కుడువలను పుష్టి చేయును. వెండ్రుకలు పగులుట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వల్పకాలములో తృప్తిగా కుడుగ్గుగలదు. కిరీటమును బోలు కిరీటపుంజము తగ్గెనని విచారపడవచ్చును. ఏ మానవులుగాని యావనదశలో వృద్ధత్వము పొందవచ్చును. తన కగవడుచున్న టోజానాను పయోగించి తన యౌవనమును కాపాడుకొందురుగాక. ఇందులో లోపములేమియుండలేదు. ఏ కమిషనరీ వైసును పరీక్షించుకొని వచ్చును. డెంభమునకై తేనిపోని విధములచేసి ప్రకటించు తైలములనుకొని మోసపోకుడు. ఇది ఇంగ్లాండులో చేయితగులకయే తయారుకాబడినది తలనొప్పి మొదలగు కిరోరోగములను పోగొట్టును. శ్రీ పురుషులకు ప్రాణాగమానమైన వెండ్రుకలకు ఈ టోజానానుమించినది వేటొకటిలేదు. విలువైనదిగా పోల్చి చెప్పవలెను. ఆ నేకములైన యోగ్యతా వ్యత్రము లంగీకరించి పరీక్షించిచూచిన తెలియును. వేల కొలది ప్రకరణము. మా వండును పేము విక్కిలి కొనియాడుట ప్రత్యక్షముగాదని యంతటితో విరమించివారము. ఇది రెండు విధములుగ నుంచబడును. పురుషులకు ఒకటి శ్రీలక్ష్మణుడు కేశాకటి ఏ కెమిష్టు దగ్గరనైనాసరే ఈ దిగువ ధరలకు దొరకును.

ఒరియ. 5 డౌన్లు సీసా కట్టుకునే దానితో సహా రూ. 1.12.0 10 డౌన్లు చల్లుకొనేదానితో సహా 2.12.0. దక్షిణము మొత్తమున పరీక్షించువారికి చేరవలెను. శ్రీ మద్రాసు 100 కె. జి. రోడ్, 19, కేకండులైవీడ్, మద్రాసు.

జాదాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

ఆచార్యులవారి రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరీటుమకంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గండమాలలను తుండ్లను, ప్రాంతినోపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

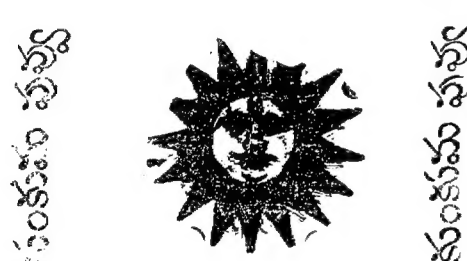
సహజస్వభావము గల మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కరిమునందలి సాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నోపులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కిరోరోగమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 డౌన్లు బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తివిధము:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor F. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No 2 BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది ప్రియుర కట్టమంచి రావలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఏకభాషావిప్రశంస
ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము. వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావర్ణవారకును. కొనువారు సూర్యమార్కున గమనింపును. కరస్పాక్షాడెన్ను మొదలగునక ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎన్. నాగయ్యగారి ఆంధ్ర కంపెనీ,
(58) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు గలుగుటకును తరిసియిచ్చు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులచేయునో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంతముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారిపరీక్షనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును. అంగులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి డ్లాసులు ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేది నుండి ప్రారంభ మగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈనెల 30 వ తేదికి గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును పొరుగుారి విద్యార్థులు కొరవడం నివసించుటకు తావోసంబడును. ఈక్రింద నుదాహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149, Broadway Madras
Telegraphic Address:— "GALY" Madras.

బంగారు పతకములను
మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయు
ర్యేదీ యాషధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.
జాండూ ఫార్మస్యూటికల్
వర్కుస్
లేహ్యములు, బిళ్లలు, మాత్రలు మొద
లగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారంబున
నిర్దేశరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయుడు.
ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.
వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాష
లో జరుపవలయును.
చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధాని
లోను ఏజంట్లు కావలయును.
The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

క్రితేమైన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్రవటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

కల్యాణి - ప్రతితుడు
ఇది మిక్కిలియ రసమ ఇంగ్లీషు మహావివాహకము ననుసరించి
తేట తెలుగున శ్రీలక్ష్మణుడు బాలురకును తెలియనట్లు రచింప
బడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చమత్కారములు, మన
తెనుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నిది
మొదటిది. దీని కథాసంవిధానమును పాత్ర చమత్కారమును
రసమును అద్భుతములు. కల్యాణి ఆ 1. ప్రతితుడు 2.
ధైర్య కవచము
మనుజునకు గల పొరుష గుణములలో ధైర్యము
ప్రధానము. ధైర్యమనగా ఆపదలయందు మనస్సు చలించ
కుండుట. మనుజుడు ధరింపదగిన యన్ని కవచములును అస్త్ర
శస్త్రములచే భేదింపదగినవి. ఈ ధైర్య మనది కవచమే
మస్త్ర శస్త్రములకు అభేద్యము. ఈ ధైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై
"అన్యత్రభిమ్మిక్ గాంగేయాత్ అన్యత్రచ మానా
మతః" అనెడి జీతేంద్రియుడైన భీష్మునియొక్క చరితము
నది కులభిక్షేతిని తెలిపియున్నది. వెల 6 అణాలు.
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో,
285 ఆనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యేషధములు.				అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు ఆంధ్ర బొంబాయి.			
		ర.అ.				ర.అ.	
దంఠూర్ణము పండ్లుతోముటకు	...	0.2	తామర తైలము; తామర, తీటకు	...	0.4	మోహిని తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	... 0.12
జీర్ణసాహనము మాత్రలు అశీర్వమునకు	...	1.4	కుట్టుకు తైలము డబ్బి 1-కి	...	0.4	రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	... 0.8
దంతకూలహరి పండ్లపోటుకు	...	0.8	కుర్రుద్రావకము సీసా 1-కి	...	1.0	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి	... 1.0
వజ్రగుళికల భాతుపుష్టికి	...	1.0	కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు	...	1.4	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి	... 0.10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	...	0.12	కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బసములకుడబ్బి 1-కి	...	0.8	కుఖభోగి మాత్రలు	... 1.0
మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	...	0.12	వాయువుపోటుకు మందు	...	1.0	కుఖభోగి తైలము పుండ్లకు	... 1.0
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	...	0.8	నుండరితైలము, ముఖకాంతికి	...	0.8	విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-కి	... 0.8
కేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	...	0.4	పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు	...	0.6	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి	... 0.8
కలరామాత్రలు వాంతిభేదలకు	...	0.6	కర్ణశూలహరి చెవిపోటుకు	...	0.6	శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పిలకు	... 0.12
గజ్జిక తైలము గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-కి	...	0.3	జాలాబి మాత్రలు మలబద్ధమునకు	...	0.8	కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1-కి	... 0.8
వామకర్పూరము సీసా 1-కి	...	0.6	జంతువాతహరి ఎమిడికలకు	...	0.8	తగ్గు ద్రావకము సీసా 1-కి	... 1.0
కేలకు మందు సీసా 1-కి	...	0.4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	...	1.0	తంబూలమాత్రలు, కుసుమనానుండును 50-కి	0.8